

Gorenjski Glas

PETEK, 20. JANUARJA 2017

LETO LXX, ŠT. 6, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Koliko zdravja je v košarici pravic

Ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc je predstavila predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Med drugim napoveduje uvedbo obveznega zdravstvenega nadomestila, s katerim bi razbremenili dohodkovno najšibkejše. Kaj pa čakalne dobe?

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – »Po 24 letih smo dobili nov predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki je sodoben in zagotavlja dolgoročno stabilno financiranje,« je na včerajšnji novinarski konferenci v prostorih vlade dejala ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc. Predlog zakona prinaša košarico pravic, ki se po njenih zagotovilih ne zmanjšujejo, je pa košarica pregledna in natančno določena.

Predlog podrobno definira postopke uveljavljanja zdravstvenih pravic, ukinja jo pa se doplačila iz pravic, ki naj bi bile po novem st odstotno krite iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Dopolnilno zdravstveno zavarovanje naj bi ukinili.

Bolniška nadomestila naj bi postala poenotena, znašala naj bi osemdeset odstotkov od osnovne, stoodstotno nadomestilo naj bi bilo le v določenih primerih, kot so poškodbe pri delu, darovanje krvi ... Predlagana sta

časovna omejitev pravice do denarnega nadomestila za čas bolniške odsotnosti in čas trajanja bolniške odsotnosti. Ministrica je pojasnila, da smo še edina država v Evropski uniji, ki časovne omejitve bolniške odsotnosti še nima. Postavljajo se minimalni in maksimalni zneski za čas bolniške odsotnosti. V predlogu je omejitev bolniške odsotnosti na eno leto oz. 18 mesecev v dveh letih, potem bo treba poiskati drugo rešitev.

► 2. stran

Ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc je povedala, da naj bi nov zakon imel pozitivni učinek v nekaj letih tudi finančno. /Foto: Tina Dokl

Slaba banka kupila »kozolce«

Družba za upravljanje terjatev bank je kupila stavbno zemljišče v Kranju, na katerem so načrtovali gradnjo soseske Kozolci. Na kranjski občini verjamejo, da ima kupec resne namene.

SIMON ŠUBIČ

Kranj – Družba za upravljanje bančnih terjatev (DUTB) je konec lanskega leta na peti javni dražbi v stečajnem postopku družbe ABCFIN kupila zemljišče poleg Qlandie v Kranju, na katerem je bila predvidena gradnja poslovno-stanovanjske soseske Kozolci. Za 26.623 kvadratnih metrov veliko nezazidano stavbno zemljišče, ki so ga prodajali po izključni ceni 1,1 milijona evrov, je slaba banka odštela 1,88 milijona evrov. Čeprav v DUTB nadaljnjih načrtov s kupljeno nepremičnino ne razkrievajo, pa iz njihovega odgovora lahko sklepamo, da jo

nameravajo unovčiti po višji ceni. Iz Mestne občine Kranj pa so sporočili, da so veseli vsakega investitorja, ki ima z zemljiščem resne namene.

Družba za upravljanje terjatev bank je za 2,7 hektarja zemljišč v Kranju, na katerih so nameravali zgraditi sosesko Kozolci, ponudila 1,88 milijona evrov. /Foto: Gorazd Kavčič

V DUTB, ki je sicer ločitveni upnik ABCFIN v stečaju, so pojasnili, da na dražbi kupijo nepremičnino, ko je izhodiščna cena po njihovi

oceni nižja od poštene vrednosti. »Kupnina se nato pobota s terjatvijo, kar pomeni, da se dejanska kupnina po plačilu stroškov stečaja vrne upniku, torej DUTB. DUTB se praviloma odloči za prevzem nepremičnine tudi v primeru, ko na prodaji v insolventnem postopku ni drugega kupca, ki bi ponudil več, kot je za DUTB primerna vrednost. Nepremičnino prevzema tudi v primerih, ko upravičeno sklepa, da lahko z lastnimi ukrepi in dejanji bistveno poveča vrednost nepremičnini oziroma v prodajnem postopku ustvarja dodano vrednost.

► 6. stran

Prilogi: **Kranjčanka**
deželne novice

www.jelovica-okna.si

JELOVICA

LESENA OKNA -25%

GORENJSKA

Svetniki prvič za razlastitve zemljišč

Prvič v zgodovini Občine Medvode je občinski svet sprejel sklepe o ugotovitvi javne koristi, ki so podlaga za razlastitve. Vežane so na dva večja projekta: rekonstrukcijo ceste v Zbiljah in gradnjo krožišča na Senici.

7

GG+

Vodomet energije in tok optimizma

Alenka Bole Vrabc, dramska igralka in književna prevajalka, tudi visok življenjski jubilej, osemdeset let, praznuje v svojem slogu: z obilo majhnih zabav in nekaj velikimi dogodki pa seveda delovno in ustvarjalno.

18

GG+

Najmlajši Zemljan, ki je prekolesaril svet

Tomaž Humar je lani pri 19 letih in 308 dneh starosti postal najmlajši Zemljan, ki je prekolesaril planet, pred kratkim pa je izdal še knjigo Svet ni meja, v kateri je popisal izkušnje z 28.968 kilometrov dolge poti.

19

ZADNJA

Igrali so se s predsednikom

Predsednik Borut Pahor je na povabilo otrok in vzgojiteljic obiskal kranjski vrtec Čebelica, kjer je dobil več vprašanj in nalog, z otroki pa je tudi plesal in se igral. Povod za obisk je bilo pismo, ki so mu ga napisali.

32

VREME

Ob koncu tedna bo dokaj sončno, a po nižinah mrzlo zimsko vreme. Veter bo šibak, v gorah bo mraz počasi popuščal.

-11/-1 °C

jutri: sončno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Komediya Buh pomagej

»Pustožite mi svet z vojnam. Zadužili ste mi pljuča z industrijo in požigate mi gozdove. Dobili ste dober pašnik, dobro čredo in dobrega pastirja, nakar ste zagledali ogledalo, se na polno zabili vanj in vse uničili!« je zagrmel gospod Bog in slovesno naznanil nov vesoljni potop. Bosta gostilničar Marko in pogrebnik Tuljo uspela preprečiti katastrofo?

Vsemogoč(n)a komediya Buh pomagej tokrat prihaja v Prešernovo gledališče Kranj. Na sporedu bo v soboto, 28. januarja, ob 19.30. Predstava, ki je pred slovenske odre v le nekaj uprizoritvah privabila že več kot tisoč petsto obiskovalcev, je na dobri poti, da postane velika gledališka uspešnica. V njej je moči združil primorski kvartet v postavi Boris Devetak (gospod Bog), Žan Papič (lastnik pogrebnega zavoda Eden manj), Franko Korošec (gostilničar Marko) in Danijel Dan Malalan (režiser in dramski igralec).

Vstopnice so na voljo pri blagajni Prešernovega gledališča Kranj, v spletni prodajalni www.kupikarto.si in na prodajnih mestih Mojekarte.si (Petrol, OMV, kioski Dela ...). Več informacij: www.smejmo.se

Zavod Smejmo se naročniku Gorenjskega glasa podarja dve vstopnici. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kako imenujemo katastrofalno poplavo, ki po Bibliji pomeni kazen za človeške grehe? Odgovore s svojimi podatki pošljite do srede, 25. januarja 2017, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na kotiček@g-glas.si.

Nagrajenci

V nagradni igri, ki je bila objavljena 10. januarja 2017, prejmejo zgoščenko Glasbene produkcije RTV Slovenija: Matjaž Rebec, Radovljica, Marija Lampič Križaj, Kranj in Janez Repe, Zgornje Gorje.

V nagradni igri, ki je bila objavljena 17. januarja 2017, prejme dve vstopnici za predstavo Buh pomagej Bernarda Lukančič, Železniki. Vsem nagrajencem čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **FRANCKA SEDEJ** s Sovodnja.

V centralni register vpisane vse oporoke

Kranj – Notarska zbornica Slovenije je prejšnji teden v dogovoru z vrhovnim sodiščem in ministrstvom za pravosodje v centralni register oporok vpisala vse oporoke, ki so jih sestavila sodišča kot sodno oporoko ali so jih prejela v hrambo, a jih niso priglasila za vpis v centralni register. Vpisali so tudi vse oporoke, ki so bile sestavljene še pred vzpostavitvijo centralnega registra oporok 15. oktobra 2007. Skupno so tako vpisali 12.882 še nevpisanih oporok. V zbornici so pojasnili, da morajo biti po 108. členu Zakona o notariatu vse oporoke, ki jih sestavijo sodišča ali odvetniki oziroma jih ti sprejmejo v hrambo, in tiste, ki so pripravljene v obliki notarskega zapisa, vpisane v centralni register oporok, ki ga vodi notarska zbornica. Zakon tudi določa, da morajo odvetniki in sodišča, ki so jim bile oporoke dane v hrambo, v 15 dneh posredovati notarski zbornici zahtevo za vpis oporoke v centralni register oporok. Ta namreč oporočiteljem in dedičem zagotavlja, da se bo prenos zapuščinskih zadev izvršil v skladu z oporoko in se ta ne bo izgubila ali založila.

Nagradi slikarki in prevajalcu

Letošnji Prešernovi nagradi za življenjsko delo bosta na predvečer kulturnega praznika prejela slikarka in grafičarka Metka Krašovec ter prevajalec in pisatelj Aleš Berger. Upravni odbor Prešernovega sklada je razglasil še šest prejemnikov nagrade Prešernovega sklada.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Upravni odbor Prešernovega sklada, ki se je z novim predsednikom Vinkom Möderdorferjem v torek predstavil v novi sestavi, je prekinil tradicijo zadnjih let, ko je širša javnost za aktualne Prešernove nagrajence izvedela šele na osrednji proslavi ob Slovenskem kulturnem prazniku 7. februarja v Cankarjevem domu, saj je imena nagrajencev objavil že tri tedne pred svečano podelitvijo.

Letošnja osrednja lavreata, dobitnika velike Prešernove nagrade za življenjsko delo, sta tako slikarka in grafičarka Metka Krašovec za izjemen in prepoznaven slikarski opus ter prevajalec in pisatelj Aleš Berger za življenjski prevajalski opus. Nagrade Prešernovega sklada za izjemne umetniške dosežke v zadnjih dveh letih pa so prejeli skladateljica Nina Šenk za skladateljsko delo v zadnjih dveh letih, skladatelj in klarinetist Boštjan Gombač za skladateljsko in koncertno dejavnost v zadnjih dveh letih, pisateljica Mojca Kumerdej za roman Kronosova žetev, skladatelj

Mitja Vrhovnik Smrekar za glasbeno-scenski opus zadnjih dveh let, stripovski avtor in karikaturist Tomaž Lavrič za stripovske objave zadnjih dveh let, še zlasti za stripa Lomm in Tolpa mladega Ješue ter za razstavi v Cankarjevem domu in arhitekti Lena Krušec, Tomaž Krušec in Vid Kurinčič (Skupina Arhitektura Krušec) za arhitekturna dela zadnjih dveh let, in sicer za stvaritve upravne stavbe ter VIP-paviljona Nogometne zveze Slovenije na Brdu, za individualno hišo na Golem in za obnovo Linhartove dvorane v Cankarjevem domu. Kot je ob razglasitvi dodal Vinko Möderdorfer, se je upravni odbor letos odločil med štirimi predlogi za veliko in osmimi predlogi za malo nagrado.

Do kulturnega praznika bo v javni razpravi tudi nov zakon o Prešernovi nagradi, ki naj bi prinesel nekaj novosti. Upravni odbor v statutu želi vnesti nekaj sprememb, kot so na primer odločitev, da ta lahko sprejme odločitev o nagrajencih zgolj na podlagi predlogov strokovnih komisij, ki naj bi jih v prihodnje razširili s štirih

Razstava akvarelov Prešernove nagrajence Metke Krašovec je ta čas na ogled v Avli kranjske območne enote Zavarovalnice Triglav. / Foto: Igor Kavčič

na šest, in sicer komisije za književnost, glasbo, uprizoritvene umetnosti, avdivizualne umetnosti, likovne in intrmedialne umetnosti ter arhitekturo in oblikovanje. Pri nagradi Prešernovega sklada naj bi namesto zdajšnjih dveh let v prihodnje upoštevali triletno obdobje umetniškega ustvarjanja. Predvidena je tudi novost razglasitve imen nominirancev 3. decembra. Na pobudo člana odbora Edija Berka naj bi za leto 2018

pripravili tudi novo likovno podobo Prešernovega sklada, saj je zdajšnja stara že skoraj trideset let

Proslavo v Cankarjevem domu bo letos režirala Neda R. Bric, ki je povedala, da bo ta v prvi vrsti temeljila na vseh nagrajencih, videoposnetke z njihovimi predstavami pa bodo povezovali z njenimi besedili in besedili slovenskih klasikov. Naslov proslave je povzet po Prešernovem verzu Pevcu zmeraj sreča laže.

Koliko zdravja je v košarici pravic

◀ 1. stran

Več pravičnosti naj bi prinesla sprememba prispevnih stopenj. Po novem naj bi bili namesto 11 različnih prispevnih stopenj samo še dve za delodajalce in delojemalce, ki se ne spreminjata, in prispevna stopnja za upokojece. Predlaga se uvedba obveznega zdravstvenega nadomestila. Višina zdravstvenega nadomestila se bo določila iz bruto dohodka zavezanca (aktivnih in pasivnih virov po podatkih, pridobljenih od republiške finančne uprave). Določeni so sedem dohodkovnih razredov. Primer: Zavezanec, ki je v najnižjem dohodkovnem razredu, bo za obvezno zdravstveno nadomestilo plačal dvajset evrov na mesec. Zavezanec, ki ima povprečno plačo, bo plačal 25 oz. 27 evrov na mesec. Tisti v najvišjem dohodkovnem razredu, nad petsto odstotki povprečne plače, bodo plačali 75 evrov na mesec. V sistem obveznega zdravstvenega

zavarovanja bodo vključene vse osebe v republiki Sloveniji, je poudarila ministrica, prepričana, da bodo s spremenjenim načinom vplačevanja razbremenili dohodkovno najšibkejšo. Neto učinek tega zakona naj bi imel pozitivni učinek v nekaj letih tudi finančno, ministrica pričakuje, da bodo v sistem zdravstvenih storitev dobili tristo milijonov evrov dodatnega denarja. S tem bo delež iz državnega proračuna, namenjenega za zdravstveno varstvo, iz sedanjih treh odstotkov zvišal na približno sedem odstotkov.

Zavod za zdravstveno zavarovanje dobiva aktivno vlogo kupca, s tem pa tudi odgovornost – predlog zakona mu tudi nalaga, da opredeli tehnične standarde materiala in medicinsko-tehničnih pripomočkov. Za skupna javna naročila se vzpostavlja portal, na katerem bodo v vpogled nabavne cene za materiale in medicinsko-tehnične pripomočke po posameznih javnih zavodih.

Milojka Kolar Celarc je povedala, da gre za osemdeset tisoč artiklov v vrednosti tristo milijonov evrov.

Čakalne dobe

Državna sekretarka na ministrstvu za zdravje Sandra Tušar je povzela nekaj aktualnih podatkov o čakalnih dobah. Najprej to, da imajo čakalne dobe za nenujne, elektivne posege tudi v bistveno bogatejših državah, kot je naša, strinjala pa se je s tem, da ne bi smelo biti nedopustno dolgih čakalnih dob. Lani so s 7,9 milijona evrov dodatnega denarja za izbrane zdravstvene storitve zagotovili 3613 posegov več, kot najbolj učinkovit se je izkazal program koronarografije; 1. julija 2016 je nad dopustno čakalno dobo za koronarografijo čakalo 526 pacientov, 1. januarja 2017 še 103. Na revmatologiji so 1. julija 2016 nad dopustno čakalno dobo imeli 3433 pacientov, 1. januarja 2017 še 2379. Z rezultati še ne morejo biti

zadovoljni, je poudarila Tušarjeva. Dne 1. januarja letos je bilo nad dopustno čakalno dobo v Sloveniji še vedno več kot štirideset tisoč pacientov! Za izbrane zdravstvene storitve za njihovo skrajševanje bodo letos namenili nekaj več kot dvajset milijonov evrov dodatnega denarja. »Cilj za konec leta 2017 je, da za resna obolenja ne bo več pacientov, ki čakajo nedopustno dolgo,« je sklenila Tušarjeva.

O tem, kaj bo z zavarovalnicami, ki tržijo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ki se v predlogu zakona ukinja, je ministrica Milojka Kolar Celarc povedala, da bodo zavarovalnice dobile druge priložnosti na področju uvajanja nadstandardnih zdravstvenih storitev, na področju dolgotrajne oskrbe pa medicinsko-tehničnih pripomočkov ... Vrh koalicije je včeraj podprl ključne rešitve v predlogu zakona, vzela pa si je še deset dni časa, da podrobneje pregleda posamezne člene.

Proti zniževanju pokojnin

»Zahtevamo pošteno plačilo,« se je glasilo sporočilo protesta delavcev v nevarnih poklicih, ki menijo, da bodo zaradi znižanja prispevne stopnje poklicnega pokojninskega zavarovanja njihove pokojnine nižje.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Približno tisoč delavcev t. i. težkih in zdravju škodljivih poklicev se je v sredo dopoldne udeležilo protesta pred ministrstvom za delo družino, socialne zadeve in enake možnosti.

delo. Znižanje prispevne stopnje poklicnega pokojninskega zavarovanja z 9,25 odstotka na osem odstotkov bo po mnenju sindikalistov pomembno znižalo socialno varnost po upokojitvi. »Znižanje prispevne stopnje je bilo določeno enostransko,

sindikatov Slovenije Gorenjske, je poudarila, da se ministrica ni posvetovala s predstavniki sindikatov pred odločitvijo. »Protestiramo, ker menimo, da rešitev ni v dobro delavcev. Ne pristajamo na besede ministrice, da se za zmanjševanjem prispevne

znam si predstavljati poklicnega gasilca pri 55 ali 60 letih, da bo z vso opremo prišel v 15. ali 20. nadstropje,« je težave delavcev v težkih poklicih ilustriral Aleksander Ogrizek, predsednik Sindikata poklicnih gasilcev Slovenije.

Protestniki so pred ministrstvom vztrajali kakšno uro, nato pa sta predstavnike sindikatov sprejela tudi ministrica Anja Kopač Mrak in državni sekretar Peter Pogaj. »Pokojninski načrt poklicnega zavarovanja je bil pripravljen na podlagi sprememb pokojninskega zakona, ki so bile usklajene s socialnimi partnerji. Ključna sprememba je bila zvišanje poklicne pokojnine na tak znesek, kot bi ga dobili s štiridesetimi leti pokojninske dobe, čeprav je imajo v resnici manj. Tako bodo po novem poklicne pokojnine višje v primerjavi s prejšnjim pokojninskim načrtom,« so sindikalistom zagotovili na ministrstvu, ki zagotavlja, da bo tistemu, ki bo imel na osebnem računu premalo sredstev za poklicno upokojevanje, primanjkljaj pokrila država iz solidarnostnih rezervacij. Na ministrstvu dodajajo, da je povprečna poklicna pokojnina lani znašala 1600 evrov.

Po mnenju ministrstva z znižanjem prispevne stopnje prihodnost poklicnega upokojevanja ni ogrožena. Ta se bo po dveh letih vrnila na 9,25 odstotka, če bi se izkazalo, da je vplačanih sredstev premalo.

Približno tisoč protestnikov se je zbralo pred poslopjem ministrstva.

Policisti, vojaki, rudarji, poklicni gasilci, strojevodje in drugi delavci imajo za nesprejemljivo odločitev ministrstva, da znižajo prispevno stopnjo poklicnega pokojninskega zavarovanja in zvišajo stroške upravljalca, Kapitalske družbe. »Če bi ministrica bila kopač, ne bi na naše penzije padel mrak,« je pisalo na enem izmed visoko dvignjenih transparentov v množici delavcev, ki so od ministrice Anje Kopač Mrak glasno zahtevali dostojne pokojnine za opravljeno

brez dogovora in pojasnil. Brez ustreznih izračunov in ob izključnem upoštevanju interesov kapitala. Takšno dejanje ruši socialni dialog,« je v imenu sindikatov spregovoril Aleksander Kočevar iz Sindikata delavcev rudarstva in energitike Slovenije.

»Rešitev ni v dobro delavcev«

Protesta so se udeležili tudi nekateri gorenjski delavci in predstavniki sindikatov. Mirna Žnidarčeva iz Območne organizacije Zveze svobodnih

stopnje ne posega v poklicne pokojnine. V primeru, da našim zahtevam ne bo ugodeno, bomo organizirali še več akcij in poskušali aktivirati čim več delavcev, saj gre za dobro vseh. Skupaj smo močnejši. Ne nazadnje nihče ne ve, ali bo dočkal pokojnino,« je povedala Žnidarčeva.

Po novem višje poklicne pokojnine

»Žalosten sem, ko vidim, kako sistem propada. Leta 2000 so nam vzeli beneficirano delovno dobo. Ne

Nobene ponudbe za nakup Merkurja trgovine

SIMON ŠUBIC

Naklo – Stečajna upraviteljica Merkurja Simona Goriup do ponedeljka, ko se je iztekel podaljšani rok, ni prejela nobene zavezujoče ponudbe za nakup 100-odstotnega deleža Merkurja trgovine po izhodiščni ceni 28,55 milijona evrov. Kot je napovedala, bo zdaj sodišču posredovala nov predlog prodaje družbe, ki po stečaju starega Merkurja nadaljuje njegovo osnovno dejavnost trgovine za dom, delavnico in vrt. Dokler sodišče ne sprejme sklepa, pa načina prodaje ne more razkriti. Časnik Finance je sicer v torek poročal, da naj bi prevzem novega Merkurja skupaj z

nekaterimi dobavitelji zdaj snovala predsednik uprave Blaž Pesjak in prvi nadzornik Bojan Papič, kar pa sta oba zanikala.

Za nakup Merkurja trgovine se je sicer edini resno zanimal hrvaški tehnični trgovec Pevec, ki pa je decembra od namere odstopil, ker da mu v Naklem niso omogočili oceniti stvarne vrednosti podjetja ter analizirati pravna, davčna in finančna tveganja, zato ni mogel pridobiti zadostnih informacij.

Uprava Merkurja trgovine je sicer decembra sporočila, da se je poslovanje družbe po uspešno zaključenem prestrukturiranju lani izboljšalo, dobičkonosnost se je več kot podvojila.

Postajališče za avtodome

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Občina Naklo je septembra lani na vlado posredovala pobudo in zaprosilo za izdajo soglasja za načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena na delu opuščene odseka nekdanje hitre ceste, na območju naselij Bistrica in Podbrezje. Območje je predvideno za rekultivacijo, občina ga želi z občinskimi prostorskimi načrtom urediti v namensko rabo s počivališčem za

avtodome. Vlada je ugotovila in pred nekaj dnevi sporočila, da so izpolnjeni pogoji za izdajo soglasja k pobudi občine. Župan Občine Naklo Mako Mravlja je povedal, da je v načrtu 25 postajališč za avtodome in da je lokacija primerna, ker leži tik ob avtocesti. V investicijo bi šli v obliki javno-zasebnega partnerstva, za kar bodo najprej izvedli povpraševanje med potencialnimi zasebnimi investitorji, je še pojasnil župan.

Heta prodaja terjatve tudi do gorenjskih podjetij

Kranj – Avstrijska slaba banka Heta je objavila javni poziv za izkaz interesa za nakup njenih terjatev do slovenskih podjetij v znesku 121 milijonov evrov. Med njimi so tudi terjatve do štirih gorenjskih podjetij. Naprodaj so terjatve do Merkurja v stečaju v znesku 34,2 milijona evrov, Gratela (7,1 milijona), Novega Kondorja (4,6 milijona) in Sportine Bled (1,1 milijona).

k

KOMENTAR
SIMON ŠUBIC

Halo, vozim, povej na hitro

Vneki zloženki o varni uporabi mobilnih telefonov sem že pred časom zasledil zanimiv napotek, da so pametne naprave pametne toliko, kolikor je pameten njihov uporabnik. Čeprav gre za navodilo glede varne uporabe pametnih naprav in njihove zaščite pred neželenimi zlorabami, pa ga lahko razumemo tudi širše, kot navodilo za pametno uporabo mobilnikov.

Sodobni mobilniki so za razliko od svojih – lahko bi rekli primitivnih – predhodnikov že tako pametne naprave, da uspešno konkurirajo prenosnim računalnikom, saj poleg osnovnega namena – telefoniranja kjerkoli in kadarkoli – omogočajo še mnogo drugega. Z njimi lahko brskamo po internetu, uporabljamo e-pošto in družbena omrežja, se kratkidesetimi leti pokojninske dobe, čeprav je imajo v resnici manj. Tako bodo po novem poklicne pokojnine višje v primerjavi s prejšnjim pokojninskim načrtom,« so sindikalistom zagotovili na ministrstvu, ki zagotavlja, da bo tistemu, ki bo imel na osebnem računu premalo sredstev za poklicno upokojevanje, primanjkljaj pokrila država iz solidarnostnih rezervacij. Na ministrstvu dodajajo, da je povprečna poklicna pokojnina lani znašala 1600 evrov.

Zaradi vedno hitrejšega tempa življenja in vsestranske uporabnosti mobilnih telefonov imamo te nenehno v roki, tudi ko za to ni pravega razloga in se ne bi smelo. Med drugim je njihova uporaba postala povsem samoumevna in nepogrešljiva tudi med vožnjo na cesti. To potrjujejo tudi rezultati lanske ankete agencije za varnost prometa, ki so razkrili, da med vožnjo telefon uporabljajo kar 75 odstotkov slovenskih voznikov.

Skoraj vsi »grešniki« telefoni-
rajo, trije od desetih tudi pregledujejo socialna omrežja, sedem odstotkov si zapisuje beležke, opomnike in podobno, vsak dvajseti brska po internetu, trije odstotki uporabljajo mobilne aplikacije ...

Težko bi torej našli junaka za volanom, ki se ne bi še nikdar oglašil na nujen klic iz službe ali od doma. Halo, vozim, zato povej na hitro, da me ne ustavi policija, se v takih primerih najpogosteje glasi uvodni pozdrav klicatelju. Skrb, da telefoniranje med vožnjo zmanjšuje zbranost voznika in njegovo pozornost na informacije iz okolice, kar pomembno povečuje tveganje za nastanek prometne nesreče, o čemer nas policija in druge odgovorne institucije ves čas opozarjajo, je drugotnega pomena. Samo da ne bo kazni ... Strožje sankcioniranje telefoniranja med vožnjo, kar predlaga agencija za varnost prometa, bi zato najbrž marsikoga res odvrnilo od nespametnega početja, a vseh voznikov zato še ne bo srečala pamet. Zgodovina nas uči, da je človeku nemogoče popolnoma zaupati, zato bo najverjetneje najbolje počakati, da pametni namesto nas postanemo kar avtomobili, da bodo znali voziti samostojno brez kakršnegakoli posredovanja voznika. Dotlej pa smo prepuščeni upanju, da med vožnjo uporabljamo čim manj nujnih službenih klicev ...

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprt. / Gorenjski glas je polteden, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Naprodaj tudi Pekovi čevlji

Leto po stečaju družbe Peko je še vedno naprodaj blagovna znamka Peko, prav tako njeno hčerinsko podjetje PGP Inde, ki z več kot sto zaposlenimi še deluje. Prodali pa so nekaj opreme, poslovalnici v Novi Gorici in Celju ter v najem oddal nekaj prostorov. Naprodaj bodo tudi zaloge obutve.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – 21. januarja bo leto dni, odkar je šel tržiški Peko v stečaj, med člani upniškega odbora je Občina Tržič, ki je med navadnimi upniki največja. »Stečaj Peka poteka v skladu s predvidevanji, pričakovani ter v skladu z zelo specifično in obsežno slovensko stečajno zakonodajo, ki pa ni naklonjena hitrim in učinkovitim rešitvam. Stečajna upraviteljica je kooperativna ter žalostno zgodbo Peka razume in se trudi, da bi bila škoda tudi na še delujočem delu čim manjša. Cenitve premoženja so stvar zapriseženih sodnih cenilcev, sama prodaja premoženja pa stvar ponudbe in povpraševanja. Želim si, da bi bilo večje,« je povedal tržiški župan Borut Sajovic.

Za PGP Inde dražba z zniževanjem cene

Med delujočimi podjetji je tržiška Pekova hčerinska družba PGP Inde s 113 zaposlenimi, od tega je trideset invalidov. Za prodajo stoodstotnega deleža PGP Inde je Pekova stečajna upraviteljica Tadeja Tamše že oktobra lani objavila vabilo k zavezujočemu zbiranju ponudb za prodajo z izhodiščno ceno 757 tisoč evrov, kar je ocenjena tržna vrednost podjetja. Prodaja ni uspela, pred nekaj dnevi je Tamšetova sporočila, da je zdaj predlagana javna dražba z zniževanjem izklicne cene, ki je enaka kot v prvi prodaji. »Kot župan želim najprej poudariti, da je uspešna prodaja delujoče družbe PGP Inde odgovornemu lastniku ključna tako z vidika delovnih mest v Tržiču, kot tudi z vidika maksimizacije kupnine v korist vseh navadnih upnikov, saj v primeru, da PGD Inde zaide v insolventnost, družbe ne bo mogoče niti prodati niti posledično pričakovati povečanja stečajne mase družbe Peko v stečaju,« je opozoril Sajovic.

Za blagovno znamko ni bilo zanimanja

V minulih dneh se je izteklo dvomesečno zbiranje ponudb za Pekovo blagovno znamko, vendar neuspešno, česar Tamšetova ni pričakovala. Stečajna upraviteljica

je namreč lani maja ocenila, da bo blagovno znamko glede na dolgoletno tradicijo in glede na uveljavljeni položaj predvsem v Sloveniji in na področju držav nekdanje Jugoslavije, mogoče unovčiti. Znamka je bila naprodaj po izhodiščni ceni 761 tisoč evrov in še dodatnimi 120 tisoč evrov, kot stanejo kopita, noži in orodja, vezana na blagovno znamko. Nadaljevali bodo z znižanjem cene blagovne znamke, je zdaj sporočila stečajna upraviteljica.

Na zalogi še 20.554 parov obutve

Prodali pa so nekaj opreme, poslovni delež Peka Split ter poslovalnici v Novi Gorici in v Celju, v najem so oddali poslovalnico v Gornji Radgoni, poslovna prostora v Ljubljani in v Sevnici in del prostorov na sedežu v Tržiču, kjer so štirje najemniki. Približno sto kvadratnih metrov proizvodnih prostorov v Tržiču je najela oblikovalka čevljev Alja Viryent, stečajna upraviteljica je povedala, da je trenutno še nekaj interesentov za najem v nekdanji tovarni, vendar le za del prostorov oziroma opreme. Pekovi čevlji se bodo prodajali v paketih, v maloprodaji jih ni več, vrednosti pa so objavljene pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve. Na zalogi je 20.554 parov obutve, njihova skupna tržna vrednost pa 441.148 evrov.

Številni Pekovi delavci že našli službo

Boleča pred letom dni je bila izguba zaposlitve Pekovih delavcev, odpovedi je prejelo več kot 150 zaposlenih v proizvodnji, prodajalnah ... Od teh je brez dela ostalo tudi 83 tržiških občanov. »Po podatkih, ki jih imam, so številni že našli službo. Žal večina izven čevljarke dejavnosti kar pomeni najbrž trajno izgubo dragocelega in redkega čevljarkega znanja ter ročnih spretnosti. To potrjuje tudi podatek o tržiški brezposelnosti, ki je padla pod deset odstotkov, številna podjetja pa se tudi obračajo na občino in iščejo dodatne zaposlene, pa jih na trgu očitno že primanjkuje,« je še povedal župan.

Premoženje spet na dražbo

S sklepom sodišča je v okviru stečajnega postopka ponovno naprodaj premoženje navtične družbe Seaway: zemljišča in objekti v Zapužah in na Bledu, kalupi in orodja za izdelavo plovil ter tokrat tudi blagovne znamke in patenti.

MARJANA AHAČIČ

Zgoša – Premoženje družbe Seaway Design in Seaway Yachts gre s sklepom sodišča spet na javno dražbo, prejšnji teden je bil namreč izdan sklep o prodaji nepremičnin in kalupov na Zgoši pa tudi devetih blagovnih znamk, med katerimi so Seaway, Greenline in Shipman.

Prva javna dražba za nepremičnine in kalupe junija lani ni bila uspešna, zato je upravitelj podal predlog za izdajo dodatnega sklepa o prodaji z dopolnitvami; tokrat je sodišče dovolilo tudi predlagano prvo prodajo osmih blagovnih znamk, med njimi so Greenline, Seaway, po skupni izklicni ceni nekaj manj kot dva milijona evrov ter blagovne znamke Shipman po izklicni ceni 775 tisoč evrov. Skupna izklicna cena za stavbe, zemljišča, kalupe in orodja pa 5,2 milijona evrov. Upravitelj stečajnega dolžnika Seaway Desing in upravitelj dolžnika Seaway Yachts sta zaradi medsebojne povezanosti in prepletenosti obeh

Seawayevo premoženje gre s sklepom sodišča ponovno na dražbo. / Foto: Gorazd Kavčič

stečajnih postopkov predlagala skupno prodajo premoženja obeh dolžnikov, s čimer se je sodišče strinjalo.

Predkupno pravico pri nakupu ima nekdanji Seawayev zastopnik v Rusiji Vladimir Zinčenko, sicer lastnik družbe SVP Avio, ki uspešno nadaljuje s Seawayevo proizvodnjo. Že lani je dejal, da je izklicna cena za Seawayeve nepremičnine in orodja, ki jih

ima sicer v najemu, previsoka – na prvi dražbi so zanje želeli iztržiti 8,4 milijona evrov – napovedane nove dražbe, katere datum bo določen po izteku pritožbenega roka, pa še ne komentira. »Spremljamo postopke, vemo, kaj se dogaja na sodišču, a za sedaj v zvezi s tem še nismo sprejeli nobene odločitve. Bomo videli, kaj se bo zgodilo,« je pre-viden Zinčenko.

Seaway je sicer v začetku letošnjega leta, ker so prostori na Zgoši postali premajhni, del proizvodnje večjih kosov izdelave plastike že preselil na Trato v Škofjo Loko. »Začenjamo počasi, zdaj smo nekeje na desetih odstotkih, računamo pa, da bomo proizvodnjo v Škofji Loki v polni meri vzpostavili do konca leta.«

O pluženju odloči upravljavec

Na ministrstvu za infrastrukturo zagotavljajo, da novi pravilnik o rednem vzdrževanju javnih cest ne spreminja izvajanja zimske službe. O začetku posipanja in pluženja še vedno odloči upravljavec cest.

SIMON ŠUBIČ

Kranj – Pred petkovim sneženjem se je razvila razprava glede lani uveljavljenega pravilnika o rednem vzdrževanju javnih cest, ki je spremenil tudi pravila o posipanju in pluženju na manjših in na hribovskih cestah. Do njega so med drugim kritični tudi v Avto-moto zvezi Slovenije, kjer menijo, da neopravičljivo zmanjšuje prometno varnost. Pravilnik namreč po novem opredeljuje, da je prevoznost cest zagotovljena, če višina snega na cestah I. in II. prednostnega razreda ne presega 10 centimetrov, na drugih cestah pa 15 centimetrov, promet pa je možen z uporabo zimske opreme vozil, na odsekih cest z vzdolžnim naklonom nad 10 odstotkov pa se šteje, da je prevoznost zagotovljena tudi, če je promet možen samo z uporabo snežnih verig. A na ministrstvu za infrastrukturo zagotavljajo, da

novi pravilnik ni v ničemer poslabšal izvajanja zimske službe, saj se ta člen ni spremenjal in izvajanje zimske službe ostaja na enaki ravni kot vsa leta doslej.

Po pojasnilih ministrstva za infrastrukturo upravljavec cest sam odloči, kdaj bo začel posipavati oziroma plužiti: »Pri snegu to pomeni najpozneje takrat,

ko je višina snega do največ 10 centimetrov za avtoceste, hitre ceste in državne ceste, kjer je povprečni letni dnevni promet več kot 4000 vozil, in do 15 centimetrov za ostale državne ceste. Nov pravilnik torej ne daje osnov, na podlagi katerih bi bilo letošnje izvajanje zimske službe drugačno kot v preteklih letih. Tako Dars

kot koncesionarji zagotavljajo, da so pripravljeni na zimske razmere.«

Edina novost v pravilniku na področju zimskega vzdrževanja cest predstavlja določilo glede prevoznosti klancev cest z naklonom nad 10 odstotkov, ki je po novem zagotovljena tudi, če je promet možen le z uporabo snežnih verig. »Gre zlasti za gorske prelaze: Vršič, Predel, Jezerski vrh, kjer je obvezna uporaba verig ob sneženju prej pravilo kot izjema in o tem redno poročajo tudi sredstva javnega obveščanja,« pojasnjujejo.

Zimske razmere predstavljajo bistveno drugačne pogoje vožnje, zato se je treba na pot odpraviti prej kot običajno in z ustrežno zimsko opremo, opozarjajo na ministrstvu. »Če je le mogoče, je v času močnega sneženja priporočljivo načrtovano vožnjo prestaviti in s tem omogočiti plužnim enotam neovirano delo,« dodajajo.

Nov pravilnik ne daje osnov za drugačno izvajanje zimske službe kot v preteklih letih, zatrjujejo na ministrstvu za infrastrukturo. / Foto: Luka Renner

Prihodnost v sodelovalni ekonomiji

Slovenija ne želi le slediti četrti industrijski revoluciji, ampak jo želimo izkoristiti v svoj prid in tako postati zmagovalci te revolucije, poudarja minister za javno upravo Boris Koprivnikar.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Četrta industrijska revolucija – kaj je to? je bil naslov predavanja, ki ga je v sredo v Kašči pripravil Rotary club Škofja Loka. O tej temi je spregovoril minister za javno upravo Boris Koprivnikar, ki je v vladi pristojen tudi za digitalizacijo. Kot je poudaril, se nam četrta industrijska revolucija že dogaja, temelji pa na komunikacijah in prenosu podatkov. »Realni in digitalni svet se vse bolj prepletata,« je dejal in dodal, da si pri gibanju v realnem svetu lahko pomagamo z zemljevidi, za gibanje med goro podatkov v digitalnem svetu pa tega ni. In prav v tem vidi priložnost za Slovenijo – vpeljava tehnologij, s pomočjo katerih bomo lahko te podatke kar najbolje izkoristili.

»Danes se še vedno trudimo podatke zaklepati – a kaj bi se zgodilo, če jih

Minister Boris Koprivnikar je v Škofji Loki predaval o četrti industrijski revoluciji. / Foto: Andrej Tarfila

sprostimo,« se je retorično vprašal, saj meni, da morajo biti podatki dostopni za uporabo vsem, obenem pa je ključno poskrbeti za varnost podatkov. »Tako kot v realnem svetu opravljajo svoje delo policisti, je tudi v digitalnem svetu potreben nadzor, kaj se dogaja s podatki, da preprečiš morebitne

zlorabe, čeprav tega seveda nikoli ni mogoče v celoti izvesti.« Na podlagi gore podatkov, ki so na voljo v digitalnem svetu, je mogoče po njegovih besedah marsikaj vnaprej predvideti. Če recimo sproti spremljamo podatke o svojem krvnem tlaku, srčnem utripu in drugih dejavnikih, ki predstavljajo

nevarnost za srčno kap, je možno osemdesetodstotno natančno predvideti in torej tudi preprečiti, je bil nazoren. Podobno velja tudi za druge podatke, s katerimi lahko že vnaprej predvidimo določene stvari in to obrnemo v svojo konkurenčno prednost. Tako bi po njegovem lahko že zdaj začeli spreminjati izobraževalne programe, da bi po koncu šolanja dobili uporabno znanje. »Četrta industrijska revolucija temelji na tem, da je okrog nas ogromna količina podatkov, naša priložnost pa je v uporabi teh podatkov za bolj pametno odločanje.«

Četrta industrijska revolucija predstavlja svet, ki je povezan med seboj, njen rezultat pa je sodelovalna ekonomija, je še poudaril Koprivnikar. »Če imaš idejo, lahko po vsem svetu zbereš podatke in potem to prodaj,« je razložil in dodal, da bomo

vsi delali za vse in uporabljali sredstva, ki jih bomo zbrali po vsem svetu. Kot primer tovrstne sodelovalne ekonomije navaja ameriško podjetje Uber, ki te prek spletne platforme poveže z nekom, ki ti lahko ponudi prevoz. »Oni so posel le organizirali, niso pa ga izvedli,« razlaga Koprivnikar in dodaja, da bomo morali spremeniti svoj način dela, saj bomo le tako lahko napredovali, kajti klasične industrije bodo propadle. »Naloga države pa je, da omogoči pogoje za tak razvoj, tako da vsem omogoči dostop do hitrih komunikacij, brezžičnega omrežja in podatkov.« Na dileme, da bo posledica digitalizacije tudi manj delovnih mest, pa odgovarja: »Digitalna revolucija naj bi 'ubila' šestdeset odstotkov sedanjih delovnih mest, a bo ustvarila nove.« Katera bodo to, pa ta čas še ne zna napovedati.

Javna razprava o razvojnih perspektivah

Jesenice – Združena levica danes ob 18. uri v dvorani Kolpern na Jesenicah organizira razpravo o razvojnih perspektivah za Jesenice, Gorenjsko in Slovenijo. Udeležila se jo bosta Luka Mesec in Miha Kordiš, poslanca koalicije Združena levica v državnem zboru, ter Sašo Slaček, koordinator programske skupine IDS. Predstavili bodo svoj pogled na ključne težave in ukrepe, s katerimi je po njihovem prepričanju moč povrniti socialno in okolju prijazno družbo, ki bo omogočala kvalitetno življenje za vsakogar. Na dogodek organizatorji vabijo tudi zainteresirane posameznike.

Naprodaj še enainpetdeset stanovanj

Ljubljana – Družba za upravljanje terjatev bank je v torek začela prodajati še 51 stanovanj v Celovških dvorih v Ljubljani. V ponudbi je 5 garsonjer, 21 dvosobnih, 17 trisobnih in 8 štirisobnih stanovanj. Izhodiščne prodajne cene so objavljene na spletni strani. Stanovanja si je možno ogledati do 16. februarja.

Pri Telemachu sta POP TV in Kanal A na voljo v vsakem koticu Slovenije

Telemach prek satelitske televizije Total TV omogoča gledanje več kot 200 najbolj priljubljenih televizijskih programov dobesedno v vsakem koticu Slovenije. Odlična rešitev za vse, ki uporabljate strešno ali sobno anteno, je prvih šest mesecev na voljo za samo 14 evrov mesečne naročnine.

Telemach je s praznično ponudbo poskrbel, da bodo lahko uporabniki najbolj priljubljene televizijske programe nemoteno spremljali tudi po 16. januarju 2017, ko je Pro Plus zaključil z oddajanjem svojih programov prek prizemnega signala (DVB-T). Za vse tiste, ki televizijo trenutno spremljajo prek strešne ali sobne antene, je Telemach namreč pripravil izbor rešitev, s katerimi bodo uporabnikom tudi v prihodnje omogočili spremljanje najbolj priljubljenih televizijskih programov, kot sta POP TV in Kanal A, ki so del začetnih shem storitev Total TV ter Telemachove kableske in digitalne televizije.

Storitve Total TV omogoča spremljanje najbolj priljubljenih domačih in tujih televizijskih programov po vsej Sloveniji. S Total TV lahko spremljate več kot 200 televizijskih programov s prosto dostopnimi programi prek satelita in več kot 35 programov v visoki ločljivosti HD, med katerimi sta tudi POP TV in Kanal A. Morda največjo prednost satelitske televizije Total TV

predstavlja njegova dostopnost v čisto vsakem koticu Slovenije, tudi v najbolj oddaljenih domovih ali počitniških vikendih. Posamezni priključek Total TV zagotavlja za spremljanje vseh zgoraj navedenih vsebin, z doplačilom pa še na dodatnih treh televizijskih sprejemnikih v gospodinjstvu.

Brezskrbno v 2017 z najljubšimi TV vsebinami Novi naročniki bodo 200 televizijskih programov v shemi Total TV prvih 6 mesecev spremljali za ugodnih 14 evrov na mesec. Obenem je uporabnikom dve leti brez doplačila na voljo tudi priljubljeni filmski paket CineStar TV Premiere, ki ponuja izbor najboljših filmskih vsebin ter nadaljevanj. Poleg tega je ob sklenitvi naročniškega razmerja za obdobje 24 mesecev brezplačna tudi namestitve opreme na vašem domu, za katero poskrbijo pri Telemachu. Akcijska ponudba velja ob vezavi za 24 mesecev in traja do konca januarja 2017, več informacij pa je na voljo na spletnem naslovu totaltv.tv ali telemach.si.

Poleg Total TV tu še Telemachova kableska televizija

Za vse, ki imate možnost priklopa na Telemachovo kablesko omrežje, je primerna rešitev tudi Telemachova kableska televizija, ki po izjemno ugodni ceni ponuja več kot 50 televizijskih in radijskih programov, med njimi pa so tudi najbolj priljubljeni slovenski in tuji programi, kot so POP TV, Kanal A, Slovenija 1, Slovenija 2, Fox, Sportklub 1 in 2, Discovery Channel, Animal planet, Travel Channel, National geographic ipd. V mesecu januarju bodo v programsko shemo kableske televizije vključeni še trije priljubljeni programi; Kino, Brio in Oto. Kablesko televizijo lahko z eno naročnino spremljate na kar treh televizijskih sprejemnikih. Tudi kableska televizija je vse do konca januarja na voljo po znižani ceni. Ob vezavi za 24 mesecev bodo novi naročniki prvih 18 mesecev za spremljanje najbolj priljubljenih televizijskih vsebin mesečno odšteli le 9,99 evra.

total TV
Kjerkoli v Sloveniji

IMATE STREŠNO ALI SOBNO ANTENO?

Brez skrbi! Priljubljena programa **POP TV** in **KANAL A** glejte še naprej.

Zdaj je čas, da preklopite na **satelitsko televizijo TOTAL TV**, s katero lahko spremljate **več kot 200 priljubljenih slovenskih in tujih programov**.

14€ NA MESEC 6 MESECEV

BREZPLAČNA NAMESTITEV SATELITSKE OPREME

080 45 67 www.totaltv.tv

Namestitvev in uporaba osnovne satelitske opreme (osnovni digitalni satelitski sprejemnik ter satelitska antena s priborom in pretvornikom frekvenc LNB) oz. namestitvev dodatne satelitske opreme brez plačila nadomestila, promocijska naročnina 14,00 EUR na mesec za do 6 mesecev ter vključitev dodatnega paketa CineStar TV Premiere v paket storitev so na voljo ob pogoju vezave naročniškega razmerja za 24 mesecev. Akcija traja do 31. 1. 2017. Razlika med redno in akcijsko ceno namestitve ter razlika med akcijsko in redno ceno paketa in dodatnega paketa CineStar TV Premiere se všteta v prejeto ugodnost ob vezavi. 200 programov vključuje tudi programe, ki niso zagotovljeni v sistemu s pogodnim dostopom. Redna mesečna naročnina za privzeti paket Max 2, ki se prične obračunavati po poteku promocijskega obdobja, je 29,70 EUR. Navedene blagovne in storitvene znamke so registrirane znamke njihovih lastnikov. Pred sklenitvijo naročniškega razmerja se o pogojih ponudbe, ceni in možnosti priklopa na storitev TOTAL TV pozanimajte na www.totaltv.tv, 080 45 67, info.si@totaltv.tv ali na prodajnih mestih.

telemach

Slaba banka kupila »kozolce«

◀ 1. stran

Tako sledi cilju maksimizacije vrednosti in si vsaj delno poplača svojo terjatev,« so odločitev za nakup zemljišč na lokaciji nekdanjih Gorenjskih mlekarn obrazložili v slabi banki. Konkretnejših načrtov z zemljiščem za zdaj ne razkrivajo, so pa pojasnili, da DUTB za vse svoje nepremičnine ob primeren času poišče ustreznega investitorja in tako maksimira njihovo vrednost.

V Mestni občini Kranj odprtih rok pozdravljajo vsakega resnega investitorja, kar je po njihovem mnenju tudi slaba banka. »Verjame, da ima DUTB s temi zemljišči resne namene ter namerava to območje razvijati naprej oziroma iskati primerne investitorja. MOK si želi skladne gradnje s prostorskimi akti, in to poslovno-stanovanjska soseska je. Žal je gradbeno dovoljenje za to območje že poteklo v letu 2016. Bomo pa s strani občine lastniku predlagali, da izpelje urbanistični natečaj, v

okviru katerega bi lahko izbirali med več rešitvami,« so razložili. Ker gre za obsežno, 2,7 hektarja veliko območje, je zelo pomembno, kako bo ta vstop v mesto dolgoročno urejen, so še dodali.

Stavbno zemljišče poleg Qlandie, tedaj še z veljavnim gradbenim dovoljenjem za gradnjo soseske Kozolci, je stečajni upravitelj družbe ABCFIN Milorad Vidović prvič prodajal na javni dražbi aprila 2015 po izklicni ceni dobrih pet milijonov evrov, z vsako naslednjo dražbo pa je izhodiščna cena postopoma padala do končnih 1,1 milijona evrov na zadnji, peti dražbi. Vmes je tudi že potekla veljavnost gradbenega dovoljenja.

V soseski Kozolci so načrtovali devet večstanovanjskih objektov s skupno 395 stanovanji, poslovno stavbo, center za dnevno varstvo otrok, pomožne stanovanjske objekte, zelene rekreacijske površine in osrednji javni trg. Vrednost projekta je bila ocenjena na 60 milijonov evrov.

PREJELI SMO

Vse je drugače

Razočaran sem zaradi »drugačne« krajevne skupnosti Brezje, ki se ukvarja samo s seboj, zato rezultatov ni. Še več, ne poslušajo številnih predlogov in pobud glede izvedbe del na poljski poti, ki povezuje tudi del naselja Črnivec. Ta pot je običajni »kolovoz« v dolžini 150 metrov, z vmesnimi širinami dveh metrov, kar ne dopušča dostopa kmečki mehanizaciji, še manj dostopa do naselja. Stara, stoletna pot je bila boljša.

Krajevna skupnost Brezje je leta 2015 uredila makadamsko pot. Leta 2016 so brez sodelovanja krajevne skupnosti cesto razkopali in položili vodovod s požarnim hidrantom, javno razsvetljava in kable za telefon in kabelsko televizijo. Delo krajevne skupnosti leto prej je bilo torej nično. Kot krajan, vašan in nekdanji predsednik

krajevne skupnosti Brezje sem razočaran nad delom krajevne skupnosti, ki ni samo drugačno, temveč unikatno v radovljjski občini. Pozabili so na standarde in običaje, ki jih prakticirajo druge krajevne skupnosti. Tako v preteklih desetih letih ni bilo zbora krajanov, na katerem bi obravnavali problematiko in razvoj krajevne skupnosti. Podeljena ni bila niti ena pohvala ali priznanje, niti ni bilo omenjeno zgodovinsko obeležje ob praznovanju krajevnega praznika. V Domu krajanov ni več sedeža krajevne skupnosti s telefonom. Stari naslov je spremenjen, novega ni?

Naj dodam, da hranim medaljo Občine Radovljica za aktivno delo Krajevne skupnosti Brezje in priznanje Občine Radovljice za predsednika Krajevne skupnosti Brezje.

JAKOB LANGUS, ČRNIVEC

Januarska akcija Ptice okoli nas

Kranj – Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije tudi letos vabi k opazovanju ptic, ki se pozimi pojavljajo v naši okolici. Z akcijo, ki so jo poimenovali Ptice okoli nas, želijo v društvu spodbuditi k boljшему zavedanju narave ter spremljati, kaj se dogaja s pticami v naseljih. Akcija bo potekala od ponedeljka, 23. januarja do nedelje, 29. januarja. Enkrat v tem obdobju si izberite pol ure, ko opazujete in beležite vrste ter število opaženih ptic. Opazujete jih skozi okno, ob krmilnici, na sprehodu ... Tudi če ptic v izbranem času ne boste opazili, je to ravno tako pomemben podatek. S primerjavo podatkov o številu ptic med različnimi leti bodo lahko sklepal, ali njihovo število v naseljih upada ali narašča, pa tudi izvedeli kaj o kvaliteti našega okolja. Več o akciji na spletni strani ptice.si.

Manj pošiljk in nove storitve

Dostava pisemskih pošiljk je v zadnjih petih letih upadla za četrtno, plačilni promet pa za 40 odstotkov, zato se Pošta Slovenije vse bolj loteva paketnih, logističnih in informacijskih storitev.

ANA ŠUBIC

Kranj – V Pošti Slovenije v letih 2010–2015 beležijo 24-odstotni upad pisemskih pošiljk. Če so na primer decembra 2005 poštarji naslovnikom dostavili skoraj 44 milijonov navadnih pisemskih pošiljk v notranjem in mednarodnem prometu, so jih decembra 2015 samo še dobrih 27 milijonov. Ob tem so plačilne storitve v zadnjih desetih letih upadle za 60 odstotkov. Čeprav upad klasičnih poštnih storitev skušajo nadomeščati z novimi, se zmanjšanju števila zaposlenih ne morejo izogniti. Konec lanskega leta so tako imeli 5510 zaposlenih (412 na Gorenjskem), kar je 321 manj kot leto poprej.

Pošta Slovenije je že pred leti začela razvijati povsem nove storitve na področju logistike in informacijske tehnologije. Med drugim želijo postati vodilni partner podjetjem, ki se ukvarjajo s spletno prodajo, poslovanje pa širijo tudi s tujimi operaterji. Razvoj in rast poskušajo zagotavljati tudi z ustanavljanjem hčerinskih družb za izvajanje specifičnih dejavnosti, povezanih s svojo osnovno dejavnostjo. V Skupini Pošta Slovenije je tako poleg matične družbe še sedem hčerinskih, ki delujejo na področju logistike, IT-storitev, spletne trgovine, špediterskih storitev, digitalizacije, hibridne pošte

Poštarji imajo vse manj klasičnega dela. / Foto: Tina Dokl

in zavarovalništva. V prihodnje načrtujejo oblikovanje Skupine Pošta Slovenije v vse bolj paketno-logistično in IT-podjetje, ki bo nastopalo na domačem in tujem trgu.

Ob tem uvajajo nove storitve, kot sta jutranja dostava časopisa in blagovna logistika (bela tehnika, avtomobilski deli, dostava pijač ...). »Prizadevamo si tudi za vstop v segment distribucije temperaturno občutljivih izdelkov in zdravil,« so pojasnili. Poudarili so tudi, da imajo razvejano mrežo poštnih poslovalnic, ki predstavljajo odlični kanal za raznovrstne storitve, kot so prodaja trgovskega blaga, denarne storitve, igre na srečo in zavarovalniške storitve. Najvišjo rast si sicer obetajo na področju

paketnih, logističnih in informacijskih storitev.

Upad poštnih storitev vpliva tudi na mrežo poštnih poslovalnic. Od skupno 525 poštnih po Sloveniji so jih od leta 2012 že 146 preoblikovali v pogodbeno pošto, tako da imajo danes še 355 lastnih rednih in 24 premičnih poštni. Na Gorenjskem je 51 poštni, od tega 14 pogodbenih ter ena premična, letos pa bo pogodbenih postalov še šest dodatnih poštni. Ta čas izvajajo prenovo pošte v Železnikih, drugih večjih investicij na gorenjskih poštah pa letos ne načrtujejo.

Sprejem in oddaja paketov ter oddaja priporočenih pisem je sicer že nekaj časa možna tudi na 114 bencinskih servisih Petrola. V večjih mestih, kjer imajo

nameščenih že 24 paketomatov, načrtujejo tudi odprtje samopostrežnih poštni. »Ponudbo bomo letos nadgradili tudi s t. i. samopostrežno cono znotraj večje pošte ter prvo zunanjo samopostrežno PS Točko 24/7, kjer bo mogoče opravljati poštno in bančne storitve ter kupiti blago,« so napovedali.

V okviru tehnoloških posodobitev in informatizacije procesov v dostavi so večino pismonoš že opremili z mobilnimi telefoni in mobilnimi tiskalniki. »Pošte in pismonoše opremljamo tudi z mobilnimi POS-terminali, s katerimi bomo strankam omogočili brezgotovinsko plačevanje s plačilnimi karticami na dostavi in poštah v večjih mestih,« so še povedali.

Festivalno dvorano bodo posodobili

Pri Zavodu za kulturo Bled jeseni načrtujejo obnovo Festivalne dvorane, ki jo bodo uredili v skladu z novimi zahtevami na področju poslovnega in kongresnega turizma.

MATEJA RANT

Bled – Festivalna dvorana, ki je današnja podoba dobila pred skoraj tridesetimi leti, po besedah direktorja Zavoda za kulturo Bled Matjaža Završnika že kar kliče po prenovi. »Že oprema je v celoti amortizirana, obenem pa objekt tudi funkcionalno ne sledi več zahtevam poslovnega in kongresnega turizma.« Jeseni naj bi se tako lotili obnove malih dvoran nad vhodno avlo in osrednjega dela s kabinami za simultano prevajanje, obenem bodo obnovili strojne instalacije in uredili prezračevanje.

Obnove Festivalne dvorane so se lotili po fazah in

tako so že leta 2008 prenovili osrednjo dvorano in odsko tehniko, lani so obnovili kotlovnico in ozvočenje v dvorani. V sklopu letošnje prenove bodo odstranili notranje stene med dvoranami nad vhodno avlo in postavili premične stene, s čimer bodo po Završnikovih besedah dobili večji odprt prostor, ki ga bodo po potrebi lahko razdelili na dve do tri manjše dvorane. »To zahteva sodoben način organizacije kongresov, ko plenarnemu delu kongresa navadno sledi delo po sekcijah.« Doslej so imeli na Bledu tudi težavo zagotoviti prostor, ki ni nagnjen, za večje število oseb. »Razen hotelskih

restavracij takega prostora nismo imeli, z obnovo pa ga bomo pridobili v Festivalni dvorani, kar bo spet povečalo naše konkurenčne prednosti.« Po novem bodo z vgradnjo dvigala dostop do zgornjega nadstropja omogočili tudi invalidom.

Lani so že pridobili gradbeno dovoljenje, z deli pa bodo po Završnikovih besedah začeli sredi septembra. »Računamo, da bodo dvorane nared do decembra za takratni ciklus prireditev.« Obnova bo vredna 350 tisoč evrov. Del sredstev je v svojem proračunu že namenila občina, preostanek pa bodo zagotovili iz prihodkov poslovanja gradu, je pojasnil

Završnik. »Upravljalvska pogodba za grad nam namreč omogoča, da dobiček investiramo v prenovo občinskih kulturnih objektov.« Ta čas usklajujejo še zanje detajle v zvezi z obnovo strojnih instalacij, potem bo sledil javni razpis za izbiro izvajalca.

Vsa dela načrtujejo v skladu z morebitnimi prihodnjimi širitvami Festivalne dvorane, je še pojasnil Završnik. »Po občinskih prostorskih načrtih je možna širitev le na severnem delu. A to ne bo stvar zgolj zavoda za kulturo, to bo morala biti domena vsega kraja oziroma vseh, ki ustvarjajo prihodke od kongresnega turizma,« je še dodal Završnik.

Svetniki prvič za razlastitve zemljišč

Prvič v zgodovini Občine Medvode je občinski svet sprejel sklepe o ugotovitvi javne koristi, ki so podlaga za razlastitve. Vezane so na dva večja projekta: rekonstrukcijo ceste v Zbiljah in gradnjo krožišča na Senici. Po sprejemu sklepa je v enem primeru z lastnikom že prišlo do dogovora.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Medvoški občinski svetniki so na decembrski seji obravnavali predlog sklepa o ugotovitvi javne koristi za razlastitev nepremičnin. Gre za tri parcelne številke, dve v Zbiljah in eno na Senici, ki so potrebne za izvedbo dveh večjih projektov.

V prvem primeru gre za projekt rekonstrukcije ceste skozi Zbilje, ki vključuje tudi gradnjo hodnika za pešce in avtobusnih postajališč, v drugem pa za gradnjo krožišča na Senici z ureditvijo navezovalnih krakov. Oba projekta sta vezana na državni cesti in o javnem interesu so odločali občinski svetniki. Predlog so sprejeli soglasno. »Ko gre za javno korist, predlagam, da ne samo, da je to prvi tak sklep v zgodovini naše občine, temveč da postane tradicionalen,« je dejal Dragan Djukić (ZKO).

Rekonstrukcija ceste v Zbiljah se je začela konec lanskega leta. Kot trenutno kaže, bo za pridobitev vseh potrebnih zemljišč potrebna tudi razlastitev.

Gre namreč za prvi primer v zgodovini medvoške občine, ko je občinski svet sprejel sklep o ugotovitvi javne koristi za razlastitev nepremičnin, na podlagi katerega bo občina skušala izpeljati razlastitev zemljišč. Ne gre pa tudi za prve razlastitve, saj se

je ta izvedla že na Čarmanovi ulici, in sicer po zakonu o cestah (ker je šlo za občinsko cesto) in zato o zadevi ni odločal občinski svet. Kot je pojasnil župan Nejc Smole, so z vsemi lastniki izvedli več krogov pogovorov: »Ves čas smo bili maksimalno dostopni in

bili v stiku z obema krajevni skupnostma, ki sta pomagali pri pridobivanju dovoljenj.« Anže Šilar (GLAM), ki je tudi član KS Zbilje, je povedal: »Da je do tega prišlo, ni kriva občinska uprava, temveč ljudje sami, ker ne razumejo same velikosti,

»Razlastitev uporabljamo zgolj kot izhod v sili v primerih, ko dogovori z lastniki niso možni in je zemljišče nujno potrebno za izvedbo projektov v javno korist.«

pomembnosti projektov. Vem, koliko truda in energije je bilo treba v Zbiljah, da so pridobili vsa zemljišča, da bo ta projekt lahko dokončan, in kakšno je bilo razumevanje vseh ljudi, ki so pripomogli k temu.« Da je bilo veliko energije, da so s projektom, ki vključuje tudi krožišče na Senici, prišli tako daleč, je potrdil tudi Stanislav Ulanec (NLNKOM), sicer predsednik KS Senica. Projekt rekonstrukcije ceste v Zbiljah se je začel konec lanskega leta, dela pa kljub tem zapletom ne bodo zastala, pravi župan.

Na občini pojasnjujejo, da v dveh od treh primerov postopek po vsej verjetnosti ne bo potreben. »Po sprejemu sklepa se je en lastnik

zemljišča v Zbiljah premislil in smo z njim že sklenili pogodbo. Prav tako smo se v preteklem tednu na sestanku srečali s solastniki zemljišča na Senici, kjer je prav tako mogoče, da se dogovorimo. Aktivno tako poteka le en postopek razlastitve, in sicer za parcelo v izmeri 74 m² v Zbiljah. O tem bo odločala Upravna enota Ljubljana. Predlagali smo nujni postopek, kjer je odločba izvršljiva pred pravnomočnostjo,« so pojasnili na Občini Medvode, kjer še dodajajo, da razlastitev uporabljajo zgolj kot izhod v sili v primerih, ko dogovori z lastniki niso možni in je zemljišče nujno potrebno za izvedbo projektov v javno korist.

Prve plazovne table

Člani športnega društva Freeapproved so skupaj s športno trgovino ActionMama postavili v Julijskih Alpah prvi plazovni tabli, ki sta namenjeni izboljšanju obveščenosti zimskih obiskovalcev gora o nevarnosti plazov.

ANDRAŽ SODJA

Pokljuka – Na Pokljuki so člani športnega društva Freeapproved skupaj s športno trgovino ActionMama tik pred sneženjem postavili prve informacijske table, ki obiskovalce informirajo o plazovnih nevarnostih v Julijskih Alpah. Ideja se je porodila članom društva, ki ugotavljajo, da se je število domačih in tujih obiskovalcev v zimskem času v zadnjih letih močno povečalo. Projekt so v celoti financirali v društvu Freeapproved s pomočjo trgovine ActionMama, svoje znanje pri izdelavi tabel pa so prispevali Jaka Ortar, Jernej Burkeljca, Klemen Volontar, Aleš Poredoš in Andrej Velkavrh ter Anže Čokl, tablo pa je grafično oblikovala članica društva Katja Šumrada. Prvi dve tabli že stojita na Pokljuki, v prihodnjih tednih pa jih bodo postavili še v dolinah Tamar in Krma ter na smučišču Vogel. »S postavitvijo plazovnih tabel želimo povečati varnost obiskovalcev, zmanjšati število nesreč in s tem tudi posredovanj članov gorske reševalne službe,« je povedal vodja projekta Anže Čokl. Table

Ekipe Stane Ortar, Jaka Ortar, Duško Grabnar in Anže Čokl ob prvi postavljeni tabli na Rudnem polju / Foto: Anže Čokl

vsebujejo informacije o plazovitih terenih, spletno povezavo s QR kodo, kjer lahko pohodniki preverijo ocene nevarnosti snežnih plazov,

faktorje tveganja, navodila in testno polje za preizkus plazovne žolne ter navodila za klic na pomoč na center za obveščanje.

Tek na smučeh v dolini Poden/Bodental

Po zelo toplim poletju in čudovito lepi jeseni so proge za tek na smučeh v Podnu končno pokrite s snežno odejo. Ta narodni park ima vsako zimo dovolj snega, poleg tega pa lahko obiskovalci uživajo tudi ob čudovitem pogledu na okoliške gore. Tukajšnje proge so zelo priljubljene tako pri izkušenih tekačih kot pri začetnikih.

Tudi letos je Občina Borovlje/Ferlach vložila veliko truda v pripravo čim boljših prog za tek na smučeh v Podnu/Bodental.

V preteklih letih nam je uspelo pripraviti tri zelo zanimive krožne tekaške steze:

1. lahka tekaška steza „Volksbank“ (modra) – za prosti in klasični slog, dolžina 4 km
2. srednje težka tekaška steza „McDonald's“ (rdeča) – za prosti in klasični slog, dolžina 9 km
3. težka tekaška steza „Skin-

fit“ (črna) – za klasični slog, dolžina 3 km

Vse tekaške steze so dobro označene in redno oskrbovane. Gostom so na voljo tudi tečajji teka na smučeh. Opremo za tek si je mogoče tudi izposoditi. Po športnih užitkih so gostje pristrčno vabljeni na kulinarčne dobrote v bližnje gostilne.

Ker je vzdrževanje tekaških prog tudi stroškovno kar velik zalogaj, je priskočilo na pomoč tudi nekaj pokroviteljev. Med najvidnejšimi

so Volksbank Kärnten Süd e.Gen., McDonald's Jarz GmbH in Skinfit Shop Klagenfurt/Celovec. Vsi drugi pokrovitelji pa pomagajo na področju medijskega poročanja, grafičnih in tudi tiskarskih storitev.

Poleg teka na smučeh je Občina Borovlje/Ferlach na območju travnika Bodenbauerwiese pripravila tudi 2,5 kilometra dolgo pot za nordijsko hojo.

Dodatne informacije: www.ferlach.at

Župan Ingo Appé in tudi vsi sodelavci Občine Borovlje/Ferlach se veselijo vašega obiska in vam želijo veliko užitkov in veselja.

Foto: Carnica Region Rosental, Peter Just

zdravje & lepota

Prva terenska akcija

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjsko območje združuje RK in Krajevna organizacija RK Vodovodni stolp

sta v torek izvedla prvo terensko krvodajalsko akcijo letos v prostorih Gasilsko-reševalne službe (GRS) Kranj. »Udeležilo se je 114 krvodajalcev, kar je nekaj manj kot lani v pros-

torih GRS, kjer je ta akcija že tradicionalna. Razliko je pripisati dejstvu, da je izreden porast obolelih za virusnimi stanji. Po podatkih Zavoda za transfuzijsko medicino nekoliko manjši odziv krvodajalcev v tem času beležijo na področju celotne Slovenije,« je dejal

sekretar pri RKS OZ Kranj Marjan Potrata in pohvalil prostovoljce, ki so se izkazali z odlično organizacijo akcije. Naslednji terenski krvodajalski akciji bosta 6. februarja v Domu krajanov na Primskovem in 9. februarja prvič v Domu starejših občanov v Preddvoru.

Virusi na pohodu

Gripa, črevesne bolezni, vnetje žrela ... Obolenja, ki so zaznamovala prve dni letošnjega leta.

SUZANA P. KOVAČIČ

Letos se je približno tri tedne bolj zgodaj pojavil porast gripi podobnih obolenj. "Število obiskov v ambulantah osnovnega zdravstva zaradi gripi podobne bolezni narašča. Prav tako se je povešala tudi skupna incidenca akutnih okužb dihal." Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje Območni enoti (NIJZ OE) Kranj smo letos od gorenjskih zdravnikov prejeli približno 60 prijav laboratorijsko potrjene gripe, 140 prijav črevesnih bolezni, 70 prijav potrjenih noroviroz, 35 prijav vnetij žrela. Trenutno obvladujemo tri izbruhe grip v dveh bolnišnicah in enem domu starejših občanov ter en izbruh noroviroz v domu starejših občanov," sta povedali dr. Irena Grmek Košnik, dr. med., in Monika Ribnikar, dipl. san. ing., iz NIJZ OE Kranj. V Sloveniji je bil v prvem tednu 2017 skupni delež vzorcev, pozitivnih na influenco, 31-odstoten in je še v naraščanju. Največ je bilo influence tipa A (sezonske gripe – podtipa A(H3N2).

Respiratorni sincicijski virus so dokazali v petih odstotkih testiranih vzorcev. Krožijo še drugi povzročitelji respiratornih obolenj, kot so koronavirusov, rinovirusov in virusov para-influence ter adenovirusov. "Če zbolite za gripi podobno boleznijo, ostanite v postelji. V primeru, da se bolezen ne izboljša v nekaj dneh, se po telefonu naročite na pregled pri svojem zdravniku in jasno povejte, da sumite na gripo. To je zelo pomembno, ker drugače v čakalnici lahko okužite še druge ljudi, ki so prišli zaradi drugih težav. Sestra vam bo po telefonu povedala, kdaj priti, da bo stikov v čakalnici z drugimi zdravimi čim manj. Prav tako prosimo ljudi, da naj ne obremenjujejo zdravnikov z nepomembnimi odločljivimi zadevami, ker trenutno ambulante pokajo po šivih. Zavedati se je potrebno tudi tega, da če nismo cepljeni proti gripi, da je obisk zdravstvenih domov, bolnišnic, množičnih prireditelj, trgovskih centrov tvegano dejanje, kar se tiče trenutnih virusnih okužb," sta opozorili Irena Grmek Košnik in Monika Ribnikar.

gorenjske lekarne

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Čas virusnih obolenj

V hladnih zimskih dnevih sta prehlad in gripa pogosti zdravstveni težavi. Najpomembnejša ukrepa v boju z virusi sta redno in temeljito umivanje rok ter izogibanje zaprtih prostorov, kjer je veliko ljudi. Težave lajšamo s počitkom in pitjem tekočine. Neprijetne simptome oziroma znake pogosto lajšamo tudi z zdravili, ki jih dobimo brez recepta v lekarni.

Značilni znaki in simptomi

Zaradi virusne okužbe zgornjih dihal nastopi skupek simptomov in znakov, kot so praskanje ali bolečine v žrelu, kihanje in izcedek iz nosu, slabo počutje, tudi povišana telesna temperatura in kašelj. Za gripo je značilno, da bolezen bolnika prizadene nenadoma, telesna temperatura hitro naraste nad 39 °C, nastopijo bolečine v mišicah in udih ter glavobol, značilnejši je tudi suh in dražeč kašelj. Za navsez najbolnik povpraša v lekarni, kjer ob pogovoru ugotovimo, kateri simptomi so prisotni oziroma najbolj moteči, ocenimo resnost težav, priporočimo obisk zdravnika ali svetujemo uporabo zdravila brez recepta in druge ukrepe.

Previdnost pri uporabi zdravil za samozdravljenje

Pomembno je, da pred uporabo katerega koli zdravila brez recepta ali prehranskega dopolnila, namenjenega lajšanju težav prehlada in gripe, natančno preberete priložena navodila in se o izdelku predhodno posvetujete v lekarni. Pri uporabi teh izdelkov moramo biti previdni zlasti pri kroničnih bolnikih, starostnikih, nosečnicah ter majhnih otrocih. Zdravila za lajšanje težav prehlada lahko vsebujejo le eno učinkovino in so namenjena lajšanju le ene težave, na primer kašlja, iztekanja iz nosu. Nekatera zdravila pa so kombinirana z več učinkovinami in lajšajo več težav hkrati; uporabo teh priporočamo le takrat, ko so izraženi vsi simptomi oziroma znaki, ki jih tako zdravilo lajša. Pred uporabo svetujemo posvet v lekarni tudi zato, da se preprečijo morebitna neželena medsebojna delovanja, tudi neustrezna izbira določenih učinkovin

za kronične bolnike. Preprečiti je treba tudi morebitno podvojevanje učinkovin, kar poveča tveganje za nastop neželenih učinkov. Različna zdravila z različnimi lastnimi imeni in v različnih farmacevtskih oblikah (tablete, praški, sirupi, zrnca) namreč lahko vsebujejo isto zdravilno učinkovino, na primer paracetamol ali acetylsalicilno kislino.

Pri določenih znakih in stanjih je potreben posvet z zdravnikom

Samozdravljenje prehlada ni primerno, če nastopi zaplet, ko na primer telesna temperatura vztraja nad 39 °C, bolnik občuti bolečine v prsih, ima kratko sapo, težave pri požiranju ali izrazit glavobol, katerega bolečina seva v predel obraza nad ali pod očmi. Obisk zdravnika je potreben tudi, če po sedmih dneh samozdravljenja ni izboljšanja. Posvet z zdravnikom glede zdravljenja okužb zgornjih dihalnih poti je smiselni tudi pri nekaterih kroničnih boleznih, kot so srčno-žilne bolezni, sladkorna bolezen, astma, bronhitis.

Težave lahko lajšajo tudi izdelki rastlinskega izvora

Pri lajšanju težav zaradi virusnih okužb zgornjih dihal je poleg počitka pomembno pitje večjih količin tekočine. S pogostim pitjem tekočine preprečimo izsušitev grla, nosu in sinusov, primerno vlažne sluznice tudi slabšajo možnost za obstoj virusov. Zdravilni čaji, primerni za pitje ob nastopu gripe in prehlada, pogosto vsebujejo zdravilne rastline, kot so ameriški slamniki, ki krepi obrambno sposobnost organizma proti okužbam, šipek, ki je vir vitamina C, ali bezeg in lipa, ki pospešujeta potenja in tako blažita vročinska prehladna obolenja. Za lajšanje težav v žrelu se lahko uporabljajo izdelki, ki vsebujejo liste žajblja ali korenine islandskega lišaja, pri suhem kašlju liste ozkolistnega trpotca, cvetove gozdnega slezenovca, korenike navadnega sleza, pri mokrem kašlju pazel vrtne materine dušice ali timijana, korenine jegliča, tudi liste navadnega bršljana. Navedene zdravilne rastline so pogosto tudi sestavine galenskih izdelkov,

primernih za lajšanje težav pri prehladu in gripi. Na voljo so zlasti v obliki zdravilnih čajev in sirupov. Ti izdelki so narejeni iz zdravilnih rastlin preverjene kakovosti in imajo tudi priloženo navodilo za uporabo, kjer lahko bolnik dobi dodatne informacije.

Mag. Nina Pisk, mag. farm., spec. klin. farm.

Zdravilni čaji
GALENSKI LABORATORIJ
Gorenjske lekarne

Filter vrečke za enostavno in hitro pripravo čaja!

NOVO

Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom.

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Bled Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropana, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Trzič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Spletna lekarna: www.lekarnagorenjske.si

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

Postani darovalec

Pacienti v Sloveniji na srce v povprečju čakajo 177 dni, na jetra 77 dni in na ledvico 300 dni. Žal je to prepogosto predolgo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Slovenija-transplant in AV studio sta združila moči v družbeno odgovorni kampanji. Ne čakaj, postani darovalec za ozaveščanje o pomembnosti darovanja organov in tkiv. Število bolnih, ki čakajo na presaditev, vztrajno narašča, darovalcev po smrti ali za časa življenja je premalo. Tretjega januarja letos je bilo na čakalnem seznamu za presaditev organov – in s tem za novo življenje – registriranih 181 bolnikov. Pacienti v Sloveniji na srce v povprečju čakajo 177 dni, na jetra 77 dni in na ledvico 300 dni. Šele, ko "bolnik" postane mo mi sami, naš otrok ali druga ljubljena oseba, se

resnično zavemo, kaj to pomeni. "Zdravljenje s presaditvijo je v Sloveniji zelo uspešna metoda zdravljenja pri dokončni odpovedi organa, kadar so ostali pristopi zdravljenja izčrpani. Že peto leto se uvrščamo npr. na prvo mesto na svetu po številu opravljenih presaditev srca na milijon prebivalcev in dosegame vrhunske rezultate. Vendar pa se soočamo z veliko ovirami pri zdravljenju končne odpovedi organov s presaditvijo – s pomanjkanjem organov," je povedala prim. Danica Avsec, dr. med., direktorica republiškega Zavoda za presaditve organov in tkiv, Slovenija-transplant. Za več informacij obiščite spletno stran www.daruj.si in dajte življenju priložnost.

PREVENTIVA

Občina Gorenja vas - Poljane za zgled

Na Gorenjskem imamo v primerjavi z drugimi slovenskimi zdravstvenimi regijami najboljšo odzivnost v programu Svit, ki je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Najboljša odzivnost je v občini Gorenja vas - Poljane in župan ima odgovor na to. Najslabša odzivnost je v občinah Jesenice in Jezerško.

SUZANA P. KOVAČIČ

V prizadevanjih, da bi zmanjšali obolevnost za rakom na debelem črevesu in danki, predvsem pa zmanjšali število ljudi, ki v Sloveniji vsako leto umrejo zaradi te bolezni, je bil pred leti uveden preventivni zdravstveni program Svit. Ta vključuje moške in ženske v starosti od 50 do 74 let, ki imajo urejeno osnovno zdravstveno zavarovanje. S testiranjem na prikrito krvavitev v blatu je mogoče v okviru programa odkriti

že predrakave spremembe na črevesni sluznici, raka pa v zgodnji fazi, ko je še ozdravljiv. Program poteka pod okriljem ministrstva za zdravje, nosilec programa je Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). Sodelovanje v Svitu je za tiste, ki so v ciljni populaciji brezplačno, saj stroške programa nosi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Ciljno populacijo predstavlja več kot pol milijona oseb, ki so v program vabljeni po vnaprej določenem načrtu v obdobju dveh let. Po zadnjih podatkih, ti so iz prve polovice lanskega leta,

je bila odzivnost v Sloveniji v povprečju 65,61-odstotna, medtem ko je bila v zdravstveni regiji Kranj odzivnost 69,7-odstotna, najboljša v Sloveniji. Ženske se na splošno odzivajo bolje kot moški. Najbolj zdravju dragocen program se zdi prebivalcem občine Gorenja vas - Poljane, kjer imajo 85,14-odstotno odzivnost. Župan občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež je podal svoj pogled na to: "Menim, da je ključno, da splošni zdravniki, ki delujejo na območju naše občine, vse tiste, ki se v program niso odzvali na vabilo NIJZ,

sami pozovejo še enkrat. Tudi v raziskavi revije Moje finance, kje se najboljše živi, smo bili med slovenskimi občinami na četrtem mestu, po posameznih rubrikah in ena od njih je bila zdravje, smo bili na prvem mestu. V občini imamo na primarnem nivoju tri splošne zdravnike in pediatrijo, ki pri nas dela tri dni v tednu. Imamo kakovostno zdravstveno oskrbo in lahko samo pohvalim zdravnike, ki svoje delo opravljajo kvalitetno." Po odzivnosti na Gorenjskem sledijo občine Železniki (84,47 %), Žiri (84,08

Presejanje pomeni pregledovanje navidezno zdravih ljudi s preprosto preiskavo ali testom. Gre za poseben postopek vabljenja navidezno zdravih ljudi, da bi med njimi odkrili tiste, pri katerih je velika verjetnost, da že imajo predstopnjo ali začetno obliko iskanega raka.

presega številko 1600 letno. Predstavlja tudi drugi najpogostejši vzrok smrti zaradi raka. Ta oblika raka pa je ozdravljiva bolezen, če se odkrije in zdravi v zgodnji razvojni stopnji. S Programom Svit se lahko veliko teh rakov prepreči, ker se odkriva in odstranjuje polipe, ki so predstopnje raka. Ste vedeli, da bo zaradi pravočasne odstranitve polipov v debelem črevesu in danki vsako leto v Sloveniji vsaj tristo obolelih za to obliko raka manj?

presega številko 1600 letno. Predstavlja tudi drugi najpogostejši vzrok smrti zaradi raka. Ta oblika raka pa je ozdravljiva bolezen, če se odkrije in zdravi v zgodnji razvojni stopnji. S Programom Svit se lahko veliko teh rakov prepreči, ker se odkriva in odstranjuje polipe, ki so predstopnje raka. Ste vedeli, da bo zaradi pravočasne odstranitve polipov v debelem črevesu in danki vsako leto v Sloveniji vsaj tristo obolelih za to obliko raka manj?

TANTUM VERDE®

Že od leta 1968.

Vedno lahko računam na člane svoje družine,

... pri vnetjih ustne sluznice, grla in žrela pa na pastile iz družine Tantum Verde.

Pastile Tantum Verde so primerne za vse tiste, ki imajo težave z grgranjem, saj z anestetičnim in protivnetnim delovanjem lajšajo lokalizirane bolečine in otekline pri vnetjih v ustni votlini ali žrelu. Primerne so tudi za otroke, starejše od 6 let.

Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom.

Diabetikom primerno

Primeren za otroke

4 okusi pastil

Imetnik dovoljenja za promet:
Angelini Pharma Österreich GmbH, Avstrija
Predstavniki: Angelini Pharma d.o.o.,
Koprska ulica 108 A, Ljubljana

Zdravilo se izdaja brez recepta v
lekarnah in specializiranih prodajalnah.

ANGELINI

Norine umetniške vzporednice

V Stebriščni dvorani Mestne hiše v Kranju je do konca januarja na ogled umetniški projekt Nore De Saint Picman z naslovom Paralele/Parallels.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Slikarka, grafičarka, kiparka ter video-intermedijska umetnica Nora de Saint Picman se je v Kranju samostojno predstavila že septembra 2014 z razstavo Asociirani fragmenti realnosti, tokrat pa se v Kranj vrača s povsem novim kiparsko-intermedijskim projektom Paralele. V njem poudarja povezave med klasičnimi umetniškimi mediji in sodobnimi izraznimi, produkcijskimi in distribucijskimi sredstvi.

Prvi del projekta Paralele je bil predstavljen junija lani na Gospodarskem

razstavišču v Ljubljani (Parallels – Emona, zelena kraljica, ogenj, voda, zrak) v sodelovanju z akademsko slikarko Alenko Kham Pičman. Decembra se je projekt nadaljeval v Upravni hiši Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani, zdaj pa je na ogled v Kranju. Nosilec projekta je Noravision Gallery, Zavod za promocijo umetnosti, kulture in izobraževanja.

Prepletanja med pravadnimi likovnimi postopki, starejšimi oziroma klasičnimi likovnimi mediji in (post)modernim pristopom je Nora de Saint Picman sočila z raziskovanji

procesa doživljanja umetniškega dela skozi običajna čutila in prek tehnoloških vmesnikov (VR-očala, povezana s pametnim telefonom, tablice). Razstava v Stebriščni dvorani, ki zajema avtoričine skulpture iz žgane glinice, slike, kolaže, fotografije, digitalne odtise in video instalacijo, zato vabi gledalca k intenzivnejšemu, celo aktivnem soočenju z avtoričinim intermedijskim nagonom.

Na ogled so fantazijske keramične skulpture iz ciklusov Stražarji in Vojščaki, ki prikazujejo glave predstavnikov različnih ras, dopolnjene z listnatim in

Dela Nore De Saint Picman je predstavil umetnostni zgodovinar ddr. Damir Globočnik.

cvetličnim okrasom in elementi Gaudijeve arhitekture: »Ob slikarstvu, grafiki in risbi je Nora de Saint Picman za enega osrednjih likovnih medijev izbrala fotografijo. Digitalne fotografije velikih formatov dopolnjuje z deli sakralnih ali poetičnih besedil. V fotografske podobice lahko spreminja izbrane izseke iz videoposnetkov, ki jih dopolnjuje z risarskimi in drugimi likovnimi intervencijami, je k razstavi

povedal umetnostni zgodovinar ddr. Damir Globočnik in dodal, da je na razstavi še posebej poudarjena povezava med skulpturo in arhitekturo. Med umetniškim študijskim potovanjem oziroma obiskom 47. kongresa in generalne skupščine Mednarodne akademije za keramiko AIC v Barceloni septembra 2016, ki sta posebej opozorila na to vprašanje, so namreč nastali videoposnetki, ki prikazujejo

dogajanje na kongresu, obiske muzejev, ogled arhitekturnih spomenikov, mi-moidoče.

Tudi na tokratni razstavi Nora de Saint Picman klasični slikovni nosilec – slika, risba ali kolaž in likovni objekt – kip povezuje z novimi tehnologijami in komunikacijskimi mediji. Zadnji dve leti se namreč še zlasti posveča keramični skulpturi ter novim medijskim tehnologijam.

Gostuje predstava Draga Jelena Sergejevna

Kranj – V ponedeljek, 23. januarja, ob 19.30 in ponovno v torek, 24. januarja, ob 18. uri bo v Prešernovem gledališču gostovalo SNG Nova Gorica s predstavo Draga Jelena Sergejevna Ljudmile Razumovske v režiji Alena Jelena. Četverica gimnazijskih maturantov pride nekega večera s šopkom, šampanjcem in kristalnimi kozarci nenapovedano voščiti za rojstni dan svoji osamljeni profesorici matematike. Na prvi pogled ganljiva poteza se izkaže za najperfidnejšo igro zla in okrutnosti: dijaki hočejo od profesorice dobiti ključ sefa z maturitetnimi testi. Na profesoričino vprašanje, zakaj včasih človek izbere zlo, bodo ti mladi odgovorili: »Zato, ker je zlo užitek. In na tem svetu imamo res malo užitek.« V času, ko se akademski nazivi množično kupujejo, starši tožijo učitelje in dijaki organizirano pobijajo sošolce in učitelje, se zdi drama Draga Jelena Sergejevna, napisana leta 1980, zgolj eksperiment zelenec. Po preživelih tranziciji v neoliberalizem, deluje drama ene najpomembnejših sodobnih ruskih avtoric Ljudmile Razumovske, ki jo je svet zaradi njene radikalnosti za takratni sistem spoznal šele po padcu berlinskega zidu, kot zlovesča prerokba. Igrajo Stannia Boninsegna, Nejc Cijan Garlatti/Vito Weis, Andrej Zalesjak, Maša Grošelj in Žiga Udir.

V predstavi Draga Jelena Sergejevna

Premiera Žogice Marogice

Stražišče – V nedeljo, 22. januarja, ob 16.30, bo v Kulturnem domu Stražišče premierna uprizoritev nove gledališko-lutkovne predstave GUD Kranjskih komedijantov o dedku, babici in radoživih Žogici Marogici. Igro je priredil in režiral Rastislav Rastko Tepina, glasbo je po originalni glasbi Bojana Adamiča pripravil Dejan Mesec, za likovno podobo pa je poskrbela Petra Alič. V predstavi igrajo in animirajo: Ajša Tepina/Ajda Tepina, Tina Primožič, Marko Kavčič, Jelka Štular, songe »deus ex machina« pa pojeta Gregor Kok in Ajša Tepina. Predstava traja 40 minut in je primerna za otroke od 4. leta starosti naprej.

Iz preteklosti v prihodnost

Pri Cankarjevi založbi so predstavili nekaj zanimivih branj za prve zimske dni novega leta. Od Houellebecqa do Hočevarja.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Pa ga imamo – prevod kontroverznega romana Podreditev še bolj kontroverznega francoskega pisatelja Michela Houellebecqa. O romanu, v katerem je predsednik Francije musliman, se je ob izidu govorilo in pisalo v tujini in tudi pri nas. Roman je natanko pred dvema letoma v izvirniku izšel ravno na dan morilskega pohoda na časopis Charlie Hebdo v Parizu. Zato se je takrat avtor umaknil v samoto in odpoval turneji.

Zgodba je provokativna. Leta 2022 Francijo vsakodnevno pretresajo teroristični napadi in rasni nemiri, o katerih mediji vztrajno molčijo. Govori se o državljanski vojni, Judje množično zapuščajo državo, potem ko se v drugi krog predsedniških volitev prebije Mohammed Ben Abbas iz Muslimanske bratovščine, saj kaže, da bodo socialisti raje podprli njega kot desničarsko Nacionalno fronto. Dogajanje neprizadeto spremlja François, univerzitetni profesor srednjih let, ki živi osamljeno življenje zahodnega potrošnika ... Gre za politični roman, za inteligentno politično utopijo, pravzaprav raje antiutopijo, saj avtor na svoj originalni način razmišlja, kaj bi se

zgodilo, če bi islam v Franciji prevzel oblast. Predsednik musliman želi narediti veliki francoski imperij. Ne, ne gre za knjigo o muslimanstvu, avtor v njej na neki način razkriva krizo intelektualne Evrope. Svet nasploh je v rokah politikov in zavednega ljudstva, intelektualci pa bolj kot ne govorijo sami sebi.

Zbirka kratkih zgodb Dvojna napaka je po petih pesniških zbirkah prozni prvenec pesnika, kritika, esejista in urednika Andreja Hočevarja. Urednik Andrej Blatnik zgodbam pripisuje elemente duhovitosti, česar v sodobni slovenski prozi še kako primanjkuje. »V zgodbah se igram

z resničnostjo. Če so nekatere osebe v njih resnične, pa so zgodbe, v katere so glavni junaki vpeti, vedno bolj izmišljene,« je povedal avtor, ki meni, da so zgodbe tako ali tako predvsem del literature in ne resnične življenja. Hočevar piše zgodbe o vsakdanjosti, odnosih med moškim in žensko, svojem otroštvu, odraščanju, odnosu do sveta ...

Enega najbolj priljubljenih makedonskih pisateljev Blažeta Minevskega, bomo spoznavali ob romanu Spominčice v prevodu Sonje Dolžan. Dva ostrostrelca, pripadnika dveh nasprotnih vojsk, dveh nasprotnih ideologij, nasprotnih religij, sta ona in on. Opazujeta se

skozi optični merek svoje orožja, a nobeden od njiju ne strelja. Moški pripoveduje zgodbe svojega življenja ženski in s tem upa, da si bo podaljšal življenje, saj ga ima ta vseskozi na muhi. Ona iz njegovih oči bere njegove misli.

Roman Vsi si želimo nebes flamske pisateljice Els Beerten je mladinski roman, ki je hkrati tudi literatura za odrasle. Dogaja se v okupirani Flandriji med drugo svetovno vojno. Družine otrok z ulice se do okupacije različno opredeljujejo in s tem vplivajo tudi na otroke. Gre za vprašanje o pogumu – povedati resnico in si rešiti življenje, kljub temu da bo ta za nekoga pomenila smrt. Roman spremlja glasba, kot da bi z njo poskušali rešiti vojni konflikt.

S poljskega knjižnega trga prihaja roman Morfij Szcze-pana Twardocha v prevodu Staše Pavlovič. Tudi ta se dogaja med drugo vojno. Bonvivan Konstanty, po očetu Nemec, po materi Poljak, se po večdnevem popivanju zbudi v dneh, ko je leta 1939 Nemčija okupirala Poljsko. Prvič v življenju si zastavlja vprašanje, kdo je – Poljak ali Nemec. Skorajda neprostovoljno se pridruži odporniškemu gibanju, kjer mora vohuniti za Nemci. A vsi ne verjamejo vanj.

V novih knjigah Cankarjeve založbe se vračamo nazaj, da bi znali naprej. / Foto: Igor Kavčič

Rekordna zmaga Kranjčanov

Za pokala v Kranju

Hokejisti Triglava so na štirinajsti tekmi razširjenega državnega prvenstva še štirinajstič zmagali, saj so doma ugnali Zagreb. Na svojem zadnjem gostovanju v rednem delu AHL so Železarji prepričljivo odpravili kitzbühelske orle.

JOŽE MARINČEK

Kranj, Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so v sredo odigrali predzadnjo tekmo v rednem delu Alpske hokejske lige. Gostovali so v Kitzbühelu in z 9 : 1 (5 : 0, 1 : 0, 3 : 1) premagali hokejiste ekipe EC Die Adler Stadwerke Kitzbuhel.

Srečanje so začeli zelo podjetno in že sredi prve tretjine vodili s 4 : 0. V nadaljevanju niso več tako pritisnili na nasprotnika, a so nato plin dodali v zadnji tretjini in povedli z visokih 9 : 0. Domačinom je nato le uspelo, da so minuto pred zadnjim piskom sirene le premagali dobro razpoložena Žana Usa, ki je zbral kar 30 obramb. Za Železarje je dvakrat zadel Eric Pance, po enkrat pa še Blaž Tomažević, Aleksandar Magovac, Jaka Ankerst, Miha Logar, Žan Jezovšek, Jure Sotlar in Sašo Rajsar. Zadnji tekmo v rednem delu bodo Jesenice odigrali jutri, ko bodo v Športni dvorani Podmežakla ob 18.30 gostili ekipo Breitenburgerwald.

V članskem prvenstvu pa hokejisti kranjskega HK Triglav nadaljujejo z zbiranjem zmag. Do sedaj so v prvenstvu odigrali 14 tekem in prav tolikokrat zmagali. Torej je bila v torek to

Foto: Gorazd Kavčič

Hokejisti kranjskega Triglava so na domačem ledu z veliko razliko ugnali moštvo Zagreba.

njihova 14. zaporedna zmaga, kar je prav gotovo rekord. V ledeni dvorani Zlato polje so z 10 : 1 (6 : 0, 2 : 0, 2 : 1) premagali hrvaško moštvo KHL Zagreb. Med strelce sta se dvakrat vpisala Anže Terlikar in Žan Zupan, po enkrat pa so zadeli še Miha Potočnik, Žan Markič, Nejc Hočevar, Jan Lampič, Sebastjan Grošel in Miha Ahačič.

»Z igro v prvi tretjini moram biti zadovoljen, kajti fantje so pokazali, kaj vse

zmorejo in znajo. V nadaljevanju je tempo nekoliko padel, pa tudi akcije niso bile take, kot smo jih videli v prvih 20 minutah igre. Seveda je na to vplivalo tudi visoko vodstvo. Veseli me, ker se je po poškodbi v moštvo vrnil Nejc Hočevar, ki se je tudi vpisal med strelce. Sedaj bo nekaj časa odsoten branilec Blaž Škrjanec, ki si je poškodoval koleno na tekmi v Mariboru,« je po tekmi povedal trener moštva HK Triglava Gorazd Drinovec

in se dotaknil novih preizkušenj.

»Ritem igranja je za nekatere igralce res naporen. Skoraj celotno mladinsko moštvo do 20. leta starosti igra tudi tekme v članskem državnem prvenstvu, občasno pa igrajo za člane tudi mladinci do 18. leta starosti. Še večja težava so poškodbe, zato držimo pesti, da jih bo v prihodnje čim manj, kajti počasi se bodo začele tekme v drugem delu,« je še povedal trener Drinovec.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Odbojarski klub Triglav Kranj bo med 17. in 19. marcem gostil zaključni turnir najboljših štirih ženskih in moških ekip v pokalnem tekmovanju. Naslov pokalnih prvakov bosta branila Nova KBM Branik pri ženskah in Calcit Volleyball pri moških.

Udeleženci letošnjega tridnevnega spektakla bodo znani po četrtfinalnih obračunih, 8. februarja pri odbojkarjih in 1. marca pri odbojkaricah. Pri ženskah je bila prva tekma med Calcitom Volleyballom in Zgornjo Gorenjsko odigrana že v sredo, v dvorani Tivoli pa je s 3 : 0 (11, 9, 10) zmagala ekipa Calcita Volleyballa. Vsa preostala srečanja bodo 1. februarja, povratna pa 1. marca, z izjemo obračuna med Formulo Formis in GEN-I Volleyjem, ki bo 28. februarja. Preostala para sta Nova KBM Branik in Sp. Savinjska Aliansa ter Volleyball Ljubljana in Kema Puconci.

Pri moških se bo ACH Volley v četrtfinalu pomeril s Panvito Pomgrad, Črnuče ACH I bodo zaigrale proti

Krki, pri čemer bo prva tekma 25. januarja, enako kot prva tekma dvoboja med Triglavom Kranjem in Hočami. Fužinar SIJ Metal Ravne bo skušal presenetiti lanskoletne zmagovalce Calcit Volleyball. Prva tekma bo 1. februarja. Vse povratne obračune bo moč spremljati 8. februarja.

Minuli ponedeljek pa je v vnaprej odigrani tekmi 18. kroga 1. DOL za moške ACH Volley s 3 : 0 (20, 16, 27) premagal Triglav Kranj. Kranjčani so bili v Stožicah v prvih dveh nizih slabši nasprotnik, v tretjem pa so večino niza kontrolirali igro in izid, a pobude jim ni uspelo kronati z zmago v nizu. Poznalo se je, da Kranjčani trenirajo in igrajo v bistveno manjši dvorani, tako da so na trenutke delovali kar nekoliko izgubljeni.

V 12. krogu prvenstva jutri Triglav ob 18. uri v dvorani na Planini gosti Maribor. Odbojkarji Calcit Volleyballa že danes gostujejo pri Fužinarju SIJ Metal v Ravnah. V ženski konkurenci Zgornja Gorenjska odhaja k Luki Koper, Calcit Volleyball pa k Aliansi.

Skakalke v Žireh

VILMA STANOVNIK

Žiri – Jutri in v nedeljo, 21. in 22. januarja, bo SSK Alpina znova pripravil zanimivo tekmovanje v smučarskih skokih. »Po uspešno izpeljanih pokalnih tekmah konec decembra in v začetku tega meseca smo ta konec tedna gostitelji tekme Alpskega pokala deklet. V naš nordijski center se dekleta vsako leto rada vračajo,« je povedala predsednica SSK Alpina Judita Oblak, ki se z drugimi klubskimi delavci trudi, da žirovski nordijski center vsako leto posodobijo s kakšno od novosti. Tudi letos so naredili korak naprej pri gradnji klubskega objekta, zato se v njem bolje počutijo tako domače tekmovalke

in tekmovalci kot tudi gostje, ki jih ta konec tedna pričakujejo okoli petdeset.

»Prijavljenih je že 48 tekmovalk iz Slovenije, Italije, Francije, Avstrije, Nemčije in Slovaške in zagotovo se obetata dva zanimiva tekmovalna dopoldneva. V slovenski ekipi je tudi predstavnica domačega kluba Eva Krek,« še pravi Judita Oblak, ki je ponosna tudi na obe izvrstni klubske tekmovalke, saj Ema Klinec in Nika Križnar že uspešno nastopata na tekmah svetovnega pokala.

Tekmovanje v nordijskem centru v Novi vasi v Žireh se bo jutri in v nedeljo začelo ob 10. uri, tako organizatorji kot tekmovalke pa bodo zagotovo veseli glasne podpore navijačev.

Smučarji invalidi v Kranjski Gori

Kranjska Gora – V sredo so se v Kranjski Gori z veleslalomom začele tekme svetovnega pokala smučarjev invalidov. Tekma je bila posebna tudi zato, ker je na njej v konkurenci sedečih smučarjev nastopil 16-letni Jernej Slivnik, ki je postal prvi Slovenec z nastopom v svetovnem pokalu. Prvi tek je končal na 18. mestu, v drugo pa odstopil. Prva preizkušnja v slalomu je bila na sporedu včeraj, druga pa bo danes. Svetovna elita smučarjev invalidov se predstavlja v treh kategorijah – slepi in slabovidni, stoječi (športniki s cerebralno paralizo in poškodbami okončin) in sedeči (športniki paraplegiki). Skupaj bo v treh dneh nastopilo 126 smučark in smučarjev iz 21 držav. Organizator tekmovanja je Hit Alpinea, partner projekta pa Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite. Kranjska Gora je prvo prizorišče tekem svetovnega pokala, ki ponuja tudi spletni prenos tekem.

Sankači na Soriški planini

Od danes do nedelje bo na Soriški planini potekalo tekmovanje svetovnega pokala v sankanju na naravnih progah, obetajo pa se zanimivi obračuni.

ANDRAŽ SODJA

Soriška planina – Po petih letih premora se ta konec tedna na Soriško planino vrača tekmovanje svetovnega pokala v sankanju na naravnih progah. Po tretji tekmi v Moskvi se bodo na četrti tekmi letošnjega svetovnega pokala GRM Group v sankanju na naravnih progah s tekmovalnimi sanmi pomerili najboljši sankarji in sankarice v tem izjemno zanimivem in hitrem športu. Tekmovanje organizira Mednarodna sankarska zveza – Sankarska zveza Slovenije v izvedbi sankarskih društev Domel Železniki, Športnega društva Dolenja vas, Sankarskega kluba Jesenice, Sankarskega kluba Podljubelj, Sankarskega kluba Idrija in Sankarskega društva

Zagorska dolina. Zaradi pomankanja snega je bila tekma vseskozi pod vprašajem, a narava je minuli konec tedna poskrbela za pravo zimsko vzdušje.

Na obeh zadnjih tekmah v Moskvi je zmagal avstrijski tekmovalci Thomas Kammerlander, ki je prevzel vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala. Tako bo ravno v Sloveniji prvič nastopil v majici vodilnega v svetovnem pokalu. Spopad za najboljša mesta bo oster, saj Kammerlander vodi s 355 točkami, tako ima le 25 točk prednosti pred zasledovalcem Pigneterjem in petdeset pred tretjevrščenim Italijanom Alexom Gruberjem.

Tudi pri dekletih bo boj oster, saj je Italijanka Evelin Lanthaler po popolnem koncu tedna v Moskvi v vodstvu

s 370 točkami, za njo je Avstrijka Tina Unterberger s 30 točkami zaostanka in na tretjem mestu Greta Pinggera iz Italije s 60 točkami zaostanka.

V dvosedih so razlike še manjše, saj italijanski dvojec Patrick Pigneter/Florian Clara le za pet točk vodi pred ruskim dvojcem s Pavlom Porshnevom in Ivanom Lazarevom, ki sta zmagala na domači tekmi. Zaostanek tretjevrščenih rusov Aleksandra Egorova and Petra Popova pa je le 20 točk, tako lahko pričakujemo napet konec tedna na sankarski progi na Soriški Planini.

Med Slovenskimi tekmovalci bodo nastopili Petra Dragičević ter dvojčka Tadej in Matic Dragičević, ki prihajajo iz Podljubelja. Petra in Tadej tekmuteta skupaj

v dvojicah. Skupno po treh tekmah od šestih svetovnega pokala je Tadej 18., Matic 23., Petra pa 10. V dvojicah pa sta Tadej in Petra na 8. mestu. Tudi Nadja Nemeč prihaja iz Podljubelja in je dijakinja Gimnazije na Jesenicah. Bine Mekina je iz Žirovnice in dijak Biotehničnega centra v Strahinju. Vodja reprezentance je Marjan Meglič, ki svoje delo uspešno opravlja že več kot 30 let. Tekmovalna proga je dolga 848 metrov, višinska razlika je 101 meter, povprečni naklon pa 13 odstotkov. Tako današnje vožnje za trening kot jutrišnje kvalifikacije in nedeljske zadnje vožnje se bodo začele ob 9. uri.

Na Soriški planini bo tekmovanje znova 5. februarja, ko bo se bodo sankarji pomerili s samotajnimi sanmi.

Sloga je lani spet poslovala pozitivno

Kmetijsko gozdarska zadruga Sloga Kranj je po treh letih poslovanja z izgubo lani spet poslovala pozitivno, ob tem pa je zadolženost do bank in dobaviteljev zmanjšala za tri milijone evrov.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kmetijsko gozdarska zadruga Sloga je zaradi slabega poslovanja zašla v letu 2014 v hudo krizo, iz katere se ni rešila niti s prodajo večine premoženja podjetja KŽK Kranj. V zadrugi so tedaj na pobudo predsednika Janeza Porenta in ob podpori upravnega odbora s pomočjo zunanjih svetovalcev pripravili celovit program prestrukturiranja poslovanja, v okviru katerega so predlani ukiniteli odkup kmetijskih pridelkov na Dolenjskem, zaprli kmetijsko-vrtni center v Šmarju pri Jelšah in prekinili pogodbo o najemu osmih silosov za skladiščenje žita v Prekmurju, lani 1. februarja pa prekinili še pogodbo s Kmetijsko zadrugo Naklo o najemu prostorov za kmetijsko-vrtni center. V dveh letih so število zaposlenih zmanjšali za približno dvajset, po zadnjih podatkih je v zadrugi zaposlenih 75 delavcev.

Skrajšali plačilne roke

Kot je povedal predsednik zadruga Janez Porenta, sta za zadrugo dve poslovni najtežji leti. Lani jim je po treh letih poslovanja z izgubo spet uspelo poslovati pozitivno in ustvariti po časovnih

Janez Porenta: »Letos je glavni cilj zadruga pozitivno poslovanje.«

podatkih približno dvajset tisoč evrov dobička, ob tem pa so zadolženost do bank in dobaviteljev zmanjšali za tri milijone evrov. Skupni prihodek je bil nekoliko manjši kot leto prej, na to pa je vplivala predvsem občutno nižja odkupna cena mleka. Lani so odkupili okrog 30 milijonov litrov mleka, 2125 glav mladega pitanega goveda, 1181 krav, 4700 ton koruze, 2106 ton pšenice, 652 ton ječmena, 363 ton oljne ogrščice, 625 ton krompirja in 6300 kubičnih metrov lesa. Medtem ko so občutno povečali odkup koruze in oljne ogrščice ter odkupili enako

mladega pitanega goveda kot predlani, je bil pri ostalih pridelkih odkup manjši – pri kravah za tri odstotke, pri mleku za pet odstotkov, pri lesu za 20 in pri krompirju za 25. Plačilne roke za večino pridelkov so zmanjšali od 15 do 30 dni, pri mleku je plačilni rok še vedno 30 dni, vendar kmetom nakažejo denar vsaj pet dni pred rokom.

Prenavljajo trgovino na Primskovem

S škofjeloško kmetijsko zadrugo so lani podpisali pogodbo o poslovnem sodelovanju pri nabavi in prodaji, v okviru katerega so že

izpeljali nekaj konkretnih poslov. Okrepili so prodajo traktorjev in drugih kmetijskih strojev znamke John Deere, pri tem pa so prodajo razširili tudi na področje komunale in delno gradbeništva. Decembra so z lastnim denarjem začeli prenavljati kmetijsko-vrtni center na Primskovem v Kranju, uradno odprtje bo 3. februarja. Preuredili bodo notranjost centra, izboljšali ponudbo, predvsem ponudbo pridelkov in izdelkov s kmetij, ki jih ponujajo v Špajzi, in prodajali tudi vrtni program John Deere in tehnično blago za potrebe kmetij. Letos načrtujejo še prenavljanje poslovalnice v Belčincih ter odkupnega mesta v Cirkovcih.

Zadruga je lani postala zastopnica madžarske semenarske hiše Marton Genetics v Sloveniji, semensko pšenico je že uspešno prodajala, letos načrtuje še prodajo semenske koruze. Da bi izboljšali trženje krompirja na slovenskem trgu, se je pridružila prizadevanjem, da bi štiri zadruga, poleg Sloge še zadruga Cerklje, Ptuj in Novo mesto, in osem do deset večjih pridelovalcev ustanovili združenje pridelovalcev krompirja. Lani prizadevanja niso dala rezultatov, v

Slogi upajo, da bo letos združenje pred novo sezono pridelovanja krompirja vendarle zaživel.

Predsednik tudi operativno vodi zadrugo

Lansko leto so zaznamovale tudi volitve v zadrugi in kadrovske spremembe. Člani zadruga so junija na občnem zboru za predsednika zadruga ponovno izvolili Janeza Porenta, ob tem pa tudi nov upravni in nadzorni od-

vodil zadrugo že tudi v času od odhoda dolgoletnega direktorja Marijana Robleka do imenovanja Bradaša za novega direktorja. Porenta zdaj vodi zadrugo s pomočjo zunanjega svetovalca, ki je ob krizi v letu 2014 tudi vodil ekipo za pripravo celovitega prestrukturiranja poslovanja. Upravni odbor je na prvi seji imenoval tudi komisijo za sanacijo zadruga, v kateri so poleg predsednika zadruga še oba podpredsedni-

Zgodba z družbo Agro Gorenjska, ki je od Sloge v letu 2014 kupila podjetje KŽK, še vedno ni končana. Agro Gorenjska je v stečajnem postopku, Sloga je prijavila terjatev v višini 200.000 evrov, ki skupaj z obrestmi znaša 225.377 evrov. »O terjatvi poteka pravda na sodišču. Okrožno sodišče nam je polovico terjatve priznalo, na odločitev smo se pritožili, višje sodišče pa o pritožbi še ni odločilo,« pravi Janez Porenta, ki verjame, da jim bo sodišče priznalo celotno terjatev.

bor. Še stari upravni odbor je 1. marca za direktorja zadruga imenoval Adrijana Bradaša iz Logatca, novi upravni odbor pa ni pozitivno ocenil njegovega dela v polletnem preskusnem obdobju in je za operativno vodenje zadruga za obdobje do letošnjega 30. junija pooblastil predsednika zadruga Janeza Porento, ki je operativno

ka ter predsednik nadzornega odbora. Komisija spremlja izvajanje druge faze sanacije, ki med drugim predvideva pozitivno poslovanje vsake od sedmih poslovnih enot, prenavljanje poslovalnic za povečanje obsega poslovanja, zmanjšanje režijskih in drugih stroškov ter prilagoditev števila zaposlenih uspešnosti poslovnih enot.

Denar za naložbe v namakalne sisteme

Država bo pri izgradnji namakalnih sistemov za dva ali več uporabnikov plačala vlagateljem vse upravičene stroške.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je prejšnji petek objavilo javni razpis, na podlagi katerega bosta Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in država zagotovili sedem milijonov evrov nepovratnih sredstev za naložbe v izgradnjo namakalnih sistemov, ki bodo namenjeni dvema ali več uporabnikom. Denar bo možno porabiti za ureditev vodnega vira, to je za izgradnjo vrtine ali akumulacije, za vzpostavitev črpališča ter za izgradnjo osnovnega in sekundarnega voda, medtem ko je za namakalno opremo, ki jo vsak uporabnik potrebuje za namakanje, možno kandidirati v okviru ukrepa Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva.

Ker država želi spodbujati kmete k povezovanju in s tem zmanjšati stroške uporabe namakalnih sistemov na hektar, bodo vlagatelji v namakalne sisteme za dva ali več uporabnikov upravičeni do plačila vseh upravičenih stroškov naložbe. Vloge za pridobitev nepovratnih sredstev bo možno vnašati v elektronski sistem od 6. februarja do vključno 21. aprila letos, zadnji rok za vložitev zahtevka za izplačilo denarja pa je 31. december 2020.

Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ob objavi razpisa poudarjajo, da bo izgradnja namakalnih sistemov omogočila višje in bolj stabilne pridelke poljščin, sadja in zelenjave tudi v sušnih obdobjih, ki so v zadnjem času tudi v Sloveniji vse pogostejša.

Zahtevak za vračilo trošarine do tridesetega junija

Kranj – Kmetje imajo po novem zakonu o trošarinah, ki je začel veljati 1. avgusta lani, več časa za vložitev zahtevka za povračilo dela trošarine za energente, ki so jih lani porabili za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije. Medtem ko so ga doslej morali vložiti do konca marca, ga bodo letos lahko do 30. junija. Drugih sprememb ni. Vračilo trošarine lahko zahtevajo kmetje, ki imajo toliko kmetijskih in gozdnih zemljišč, da normativna poraba za kmetijsko zemljišče in gozd znaša vsaj 540 litrov oziroma za gozd vsaj 150 litrov. Vračilo trošarine se jim priznava za dejansko porabljene količine goriva, vendar največ do normativne porabe goriva, ki za njivo, vrt in travnik znaša 200 litrov na hektar, za intenzivni sadovnjak 420 litrov, za gozd 15 litrov ... Zahtevak morajo vložiti pri pristojnem finančnem uradu, od države pa lahko pričakujejo vračilo 70 odstotkov povprečnega zneska trošarine, ki je predpisana za pogonsko gorivo.

S finančno podporo proti zaraščanju zemljišč

Pavšalni znesek za preprečitev zaraščanja znaša tri tisoč evrov na hektar.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je prejšnji četrtek sprejela uredbo o izvajanju ukrepa, s katerim naj bi preprečevali zaraščanje kmetijskih zemljišč. Na podlagi uredbe bo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano enkrat na leto objavilo javni razpis, s katerim bo zagotovilo tri tisoč evrov pavšalnega zneska na hektar kmetijskega zemljišča v zaraščanju za povračilo stroškov, ki bodo nastali pri čiščenju zaraščenih površin. Finančno pomoč bo možno uveljavljati za vsa tista kmetijska zemljišča, ki so v občinskem prostorskem načrtu po namenski rabi opredeljena kot kmetijska zemljišča in so bila glede na evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč na dan 18. junija 2011 določena kot

kmetijsko zemljišče v zaraščanju in zaraščanje doslej še ni bilo odpravljeno. Lastniki ali zakupniki kmetijskega zemljišča bodo lahko uveljavljali finančno pomoč za najmanjšo strnjeno površino 30 arov, za isto zemljišče pa jo bodo lahko prejeli le enkrat v desetih letih. Ministrstvo bo na podlagi uredbe z letošnjim razpisom za odpravljanje zaraščanja namenilo tristo tisoč evrov.

Po podatkih ministrstva je bilo pred šestimi leti po evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč v Sloveniji 24.534 hektarjev zemljišč v zaraščanju. Od teh zemljišč je bila ob koncu lanskega novembra polovica zemljišč takšnih, da izpolnjujejo pogoje iz nove uredbe in bo zanje možno vložiti vlogo za pridobitev finančne pomoči.

Sklenili milijonski posel

V kamniškem obratu Iskra Mehanizmi februarja začnajo s proizvodnjo druge vrste depilatorjev, ki jih bodo proizvajali za tehnološko podjetje Philips. S sklenjenim poslom si obetajo deset milijonov evrov prihodkov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Podjetje Iskra Mehanizmi iz Lipnice je avgusta lani začelo s proizvodnjo svetlobnih depilatorjev, tem pa februarja dodajajo še novo linijo. Depilatorje, ki jih bodo proizvajali v kamniškem obratu podjetja, bo tržil in prodajal nizozemski proizvajalec elektronskih naprav Philips.

Kot ocenjuje direktor Marjan Pogačnik, bo proizvodnja obeh aparatov podjetju prinesla več kot deset milijonov evrov letnih prihodkov. Iskra Mehanizmi s Philipsom sicer sodelujejo že več kot dvajset let, vstop na področje svetlobnih depilatorjev, ki dlake odstranijo trajno, pa za podjetje iz Lipnice pomeni novo stopnico pri sodelovanju z nizozemskim podjetjem, saj s tem vstopajo na trg medicinskih izdelkov.

Iskra Mehanizmi, ki je zaradi sklenjenega posla ustvarila tudi deset novih delovnih mest, je postala edini proizvajalec tovrstnih

Marjan Pogačnik, direktor Iskre Mehanizmi, ki je vstopila na trg medicinskih naprav / Foto: Gorazd Kavčič

depilatorjev nove generacije, za kar je bilo po Pogačnikovih besedah potrebno precejšnje prestrukturiranje proizvodnje. Lani so ukini večino proizvodnih linij za izdelavo klasičnih depilatorjev, saj je Philips zaradi cenovnega pritiska večino proizvodnje preselil na Kitajsko. Nova vrsta depilatorjev pa za proizvodnjo zahteva t. i. čisto sobo. Ta ne zahteva le stoodstotne zanesljivosti

in varnosti izdelka, temveč mora omogočati tudi sledljivost proizvodnje in materialov, kar omogoča nadzor in ukrepanje v primeru vsakega odstopanja.

»Zagotovo so bile izkušnje na področju avtomobilske industrije, kjer nastopamo kot razvojni dobavitelj, ene od ključnih. Prav tako pa je bilo ključno to, da smo zaradi tesnega sodelovanja s Philipsom že pred tem poznali

njihovo strategijo, saj so se v zadnjih letih usmerili v t. i. health-tech. To pa je pomenilo, da smo se že pred štiri leti začeli pripravljati na osvojitve t. i. medicinskega standarda,« pravi Pogačnik o glavnih razlogih za pridobitev posla.

Iskra Mehanizmi namerava področje avtomobilske industrije krepiti še naprej. Marjan Pogačnik pa tudi v prihodnje podjetje vidi kot razvojnega dobavitelja tehnološko visoko zahtevnih mehatronskih rešitev, zato krepijo osnovne tehnologije, na katerih sloni njihov poslovni model. »Prav tako se zavestno usmerjamo na področje digitalizacije in optimiziranja procesov, saj je jasno, da je strošek dela v Sloveniji nekonkurenčen s primerljivimi vzhodnoevropskimi državami in bo učinkovitost dela ob visoki zahtevnosti v prihodnje pogoj za preživetje. S tem je povezano tudi znanje in seveda kadri, ki bodo ključni za prihodnost podjetja,« zaključuje Pogačnik.

Banke bolj zmerne pri podražitvah

Po podatkih Zveze potrošnikov Slovenije so banke in hranilnice lani v primerjavi s prejšnjimi leti manj pogosto dražile svoje storitve, za razliko od preteklih let pa tudi ni bilo nobene pocenitve.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Banke in hranilnice so bile lani pri podražitvah storitev poslovanja s prebivalstvom bolj zmerne kot v preteklih letih, ugotavljajo v Zvezi potrošnikov Slovenije, kjer so v okviru rednega spremljanja višine nadomestil za najpogostejše plačilne storitve zabeležili v obdobju med lanskim in letošnjim januarjem enaindvajset podražitev. Številka je občutno nižja kot v letih 2014 in 2015, ko so zabeležili 39 oziroma 81 podražitev, a za razliko od prejšnjih let lani tudi ni bilo nobene pocenitve.

Kot ugotavljajo v zvezi potrošnikov, so med bankami glede stroškov poslovanja precejšnje razlike, po njihovih izračunih znašajo pri poslovanju na bančnem okenču za klasične bančne račune

(brez upoštevanja bančnih paketov) do 192,46 evra. Najmanj bodo potrošniki odšteli za bančni račun pri Delavski hranilnici (50,54 evra na leto), pri Primorski hranilnici Vipava (86,32 evra) in Hranilnici Lon (121,26 evra), polovica bank jim na letni ravni zaračuna več kot 200 evrov, najdražje med njimi pa so po stroških klasičnih računov Sberbank, Nova KBM in Addiko Bank. Pri uporabi spletne banke je za stroške klasičnega bančnega računa razlika med najcenejšo in najdražjo banko 72,26 evra. Najugodnejše so Delavska hranilnica (48,14 evra na leto), Sberbank (51,36 evra) in Primorska hranilnica Vipava (53,92 evra), najdražje pa so Banka Koper, Nova KBM in NLB, pri katerih letni stroški presegaajo 115 evrov.

Manj prometa in višji indeks

Na Ljubljanski borzi je bilo lani za 60 milijonov evrov manj prometa kot leto prej, indeks SBI TOP pa se je v primerjavi z letom prej zvišal za dobre tri odstotke.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev je bilo lani 333,7 milijona evrov prometa, povprečni dnevni promet je torej znašal nekaj več kot 1,3 milijona evrov. Promet je bil za 60 milijonov evrov nižji kot leto prej, temu primerno je bil nižji tudi povprečni dnevni promet. Borzni indeks SBI TOP, ki se je predlani znižal za enajst odstotkov, na 696 točk, se je lani zvišal za dobre tri odstotke, tako da je ob koncu leta znašal nekaj manj kot 718 točk. Največ

prometa, kar 35 odstotkov, je bilo z delnico Krke, vendar pa se je njen tečaj lani znižal skoraj za 19 odstotkov in je ob koncu leta znašal 52,90 evra. Med delnicami prve kotacije se je najbolj zvišal tečaj delnic Intereurope, Gorenja in Petrola, najbolj pa se je znižala vrednost delnicam Vipe Holdinga, Dela Prodaje in družbe GEA.

Dve desetletji pod znamko Atotech

Nekdanja Kemična tovarna Podnart vse od združitve z mednarodnim podjetjem Atotech odlično posluje. Letos podjetje praznuje dvajsetletnico uspešnega delovanja.

MARJANA AHAČIČ

Podnart – Letos mineva dvajset let, odkar se je nekdanja Kemična tovarna Podnart združila z mednarodno družbo Atotech. Glavna dejavnost podjetja je proizvodnja kemikalij za površinsko zaščito kovin, plastike in obdelavo tiskanih vezij ter kemikalij za pripravo površin pred barvanjem. Na ta način sodelujejo z industrijo po vsem svetu. Njihovi glavni kupci prihajajo iz avtomobilske, kovinskopredelovalne, pohištvene in sanitarne industrije ter industrije tiskanih vezij.

»Leta 1997 smo se združili z mednarodnim podjetjem Atotech in se odločil, da bomo s trdim delom tej lokaciji dali pomembno mesto v svetu. Vsi smo ponosni, da to mesto tudi imamo. Drugje po svetu se lokacije za proizvodnjo zapirajo, pri nas pa je trend obraten,« je na slovesnosti ob dvajsetletnici podjetja, ki so jo v Podnartu pripravili v ponedeljek,

povedala direktorica dr. Mariana Rebernik.

Preteklo leto je bilo za podjetje zelo uspešno. »Ko smo leta 1997 začeli na novo, nas je bilo zaposlenih 34, proizvedli pa smo 1400 ton, danes nas je 72 in v letu 2016 smo proizvedli 15.300 ton. Ko smo se združili z Atotechom, je bil promet 2,4 milijona evrov, lani smo dosegli več kot 31 milijonov. Gre za ogromno povečanje, na kar smo zelo ponosni,« je povedala Rebernikova, ki pravi, da je cilj podjetja

za letošnje leto te številke še povečati, in sicer za od šest do deset odstotkov.

Razloge za uspeh vidi predvsem v dobri organizaciji, fleksibilnosti in v predanih zaposlenih. »Prvi pogoj za dobre poslovne rezultate je odličen kolektiv in pripadni zaposleni. To pomeni, da lahko delamo na racionalizaciji stroškov in dobrih pogajanjih z dobavitelji, naša prednost pred drugimi pa je predvsem hitra odzivnost.«

Vsa leta obstoja Atotech veliko pozornost namenja

investicijam. »Najprej smo skladišče v šotoru zamenjali za skladišče gotovih izdelkov, sledila sta razširitev proizvodnje in nov laboratorij, nato smo obnovili staro proizvodnjo. V lanskem letu smo na novo postavili prostor, namenjen distribuciji, ter tri vrtine za kontrolo podtalnice,« pravi Rebernikova in ob tem poudarja, da je večina investicij namenjena tudi olajšanju dela zaposlenih in varovanju okolja.

Tudi sicer je Atotech podjetje, ki dobro in intenzivno sodeluje z lokalno skupnostjo. »Če nas okolje lepo sprejema, seveda razmišljamo o tem, da mu moramo tudi vračati. Zato podpiramo lokalna društva in sodelujemo pri raznih dobrodelnih akcijah. Da simbolno in tudi konkretno dokazemo, da naša dejavnost ne vpliva slabo na okolje, pa smo že pred časom tik ob svojih prostorih uredili čebelnjak za dve čebelji družini. Čebele so odlični kazalniki stanja v okolju in pri nas se dobro počutijo.«

Dr. Mariana Rebernik, direktorica podjetja Atotech Slovenija / Foto: Gorazd Kavčič

Manjša eksplozija v jeseniškem Acroniju

SIMON ŠUBIC

Jesenice – V sredo ponoči okoli pol tretje ure je zaradi manjše eksplozije na vakuumski napravi in prodora goreče taline zagorelo v jeseniškem Acroniju. Jeseniški gasilci so talino ohladili in pogasili goreče predmete v okolici. V požaru ni bil nihče poškodovan ali ogrožen, prav tako dogodek ni predstavljal nevarnosti za okolico, je pa v jeklarni nastala gmotna škoda.

Iz Acronija so sporočili, da je iz neznanih vzrokov prišlo do manjše eksplozije na vakuumski napravi VOD 1 in poškodbe dela električne napeljave v obratu jeklarne. O dogodku so takoj obvestili Gasilsko reševalno službo Jesenice, ki je požar

pogasila. »Nastala je gmotna škoda, poškodovanih ni, dogodek tudi ni imel vpliva na okolico. Vzroki, zakaj je do tega prišlo, še niso znani, okoliščine dogodka preiskujejo pristojne službe,« so razložili. Do odprave škode na vakuumski napravi VOD 1, ki bo potekala nekaj dni, bo delo potekalo na vakuumski napravi VOD 2, so še dodali.

Na Policijski upravi Kranj pa so pojasnili, da so kriminalisti pri ogledu kraja eksplozije ugotovili, da je eksploziralo staljeno jeklo, ki je v procesu obdelave steklo iz večje industrijske posode. Po izlitju je prišlo do stika taline in ledu ali vode, kar je povzročilo večjo eksplozijo, ki je povzročila veliko materialno škodo.

Led s tovarnjaka padel na avtomobil

SIMON ŠUBIC

Kranjska Gora – Policisti so v sredo popoldne na cesti med Mojstrano in Kranjsko Goro obravnavali prometno nesrečo, ki se je zgodila zaradi zdrsa ledene ploskve s ponjave tovornega vozila na osebni avtomobil, ki je pripeljal nasproti. Led je pri tem razbil vetrobransko steklo avtomobila in ga porinil v notranjost, razbiti delci pa so se raztresli po notranjosti vozila in lažje poškodovali voznika, huje pa potnika. V avtomobilu je bil še otrok, ki je k sreči ostal nepoškodovan. Proti vozniku tovornega vozila policisti še vodijo postopek.

S Policijske uprave Kranj so sporočili, da so o nevarnosti zdrsa ledu z neočiščenih vozil v zadnjem obdobju že večkrat opozarjali, a očitno opozorila niso dosegla svojega namena. Tako se je po avtocesti iz Kranja proti Ljubljani včeraj vozil še en voznik tovornega vozila, s katerega se je raztresel zamrznjen sneg, v ponedeljek so podoben primer policisti obravnavali na avtocesti v predoru pri Mostah, v preteklosti pa je bilo še nekaj takih primerov. Policisti zato še enkrat pozivajo voznike, naj pred začetkom vožnje očistijo svoja vozila in preprečijo nevarne situacije.

Gasilce klicali zaradi domnevne zastrupitve

Kranj – Včeraj dopoldne so v industrijski coni Laze v Stražišču pri Kranju (na sliki) posredovali kranjski poklicni gasilci, ki so prejeli obvestilo, da se je ena od zaposlenih v tamkajšnjem obratu podjetja Don Don zastrupila z ogljikovim monoksidom. Po besedah vodje gasilske intervencije Tomaža Vilfana, ob prihodu na kraj dogodka in v kasnejšem pregledu vseh prostorov prisotnosti ogljikovega monoksida niso izmerili, delavka pa je bila pri zavesti in se je že bolje čutila. Do prihoda ekipe Nujne medicinske pomoči Kranj so ji nudili prvo pomoč. Iz grosupeljskega podjetja Don Don pa so sporočili, da je delavki v sendvičarni postalo slabo in so jo napotili na nadaljnje preiskave v kranjski zdravstveni dom, sicer pa ni poškodovana in je njeno stanje stabilno. »Nimamo pa informacij o zastrupitvi z ogljikovim monoksidom,« so zatrdili.

Foto: Simon Šubic

Naročili bodo tretje mnenje

Zaradi prevelikega razkoraka med že izdelanima mnenjema glede vrednosti blagovne znamke LTH v aprilu 2009 bo kranjsko sodišče na sojenju nekdanjemu direktorju družbe Milošu Kodretu postavilo še tretjega sodnega izvedenca.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjsko okrožno sodišče bo na sojenju zoper nekdanjega direktorja Loških tovarn hladilnikov (LTH) Miloša Kodreta zaradi sporne prodaje blagovne znamke LTH tik pred stečajem podjetja leta 2009 postavilo tretjega izvedenca, da oceni tedanjo vrednost LTH-jeve blagovne znamke. Med dosedanjimi izvedenskimi mnenji namreč zija prevelik razkorak v oceni, koliko je bila blagovna znamka ob prodaji sploh vredna. Medtem ko s strani sodišča postavljena sodna izvedenka ekonomske stroke Milena Kosi zatrjuje, da bi moral Kodre blagovno znamko LTH prodati za najmanj 1,36 milijona evrov, pa izvedenec za intelektualno lastnino Matjaž Aberšek, ki ga je angažirala obramba, ugotavlja, da je bila prodana znamka LTH praktično brez vrednosti.

Tožilstvo Kodreta obtožuje poskusa storitve kaznivih dejanj zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti in oškodovanja upnikov. Kot navaja v obtožbi, naj bi Kodre 22. aprila 2009 kot direktor LTH podpisal licenčno pogodbo o prodaji blagovne znamke LTH svojemu podjetju Agovit za 600 tisoč evrov, čeprav naj bi vedel, da je bila blagovna znamka tedaj vredna najmanj 1,36 milijona evrov, s čimer naj bi za razliko v vrednosti oškodoval loško podjetje. Ker naj bi Agovitu, ki je bil največji lastnik in upnik loške družbe, pri tem omogočil, da je z nakupom blagovne znamke pobotal 600 tisoč evrov svojih terjatev do LTH, čeprav je bila loška družba tedaj že nelikvidna in nesolventna, naj bi v

Obdolženi Miloš Kodre (desno) in njegov zagovornik Anton Šubic sta zadovoljna, ker bo sodišče postavilo novega sodnega izvedenca za intelektualno lastnino. / Foto: Simon Šubic

tem znesku oškodoval tudi upnike LTH, ki je v stečaju od junija 2009. Očitana dejanja so po navedbah tožilstva ostala pri poskusu, saj je Agovit s stečajnim upraviteljem LTH leta 2011 sklenil sodno poravnavo z razveljavitvijo licenčne pogodbe.

Na zadnji glavni obravnavi je sodišče vnovič zaslišalo oba avtorja izvedenskih mnenj, ki sta vztrajala pri svojih ugotovitvah. Kosijeva je poudarila, da se ne želi opredeliti do izdelka Matjaža Aberška, ker gre za izvedenca za intelektualno lastnino, zato je njegovo razmišljanje tehnično, sama pa je pooblaščenca ocenjevalka vrednosti podjetij in zato razmišlja ekonomsko. »Zame je vsebina pred obliko, jaz ocenjujem finančne učinke. Če pa sva oba vpisana v seznam sodnih izvedencev

in imava tako različni izvedenski mnenji, potem je edina rešitev še tretje izvedensko mnenje nekoga, ki ima tudi tovrstne izkušnje,« je zato predlagala sodnici Andrijani Ahačič. Na vprašanja obrambe je še pojasnila, da njena ocena vrednosti blagovne znamke temelji na finančnih izkazih na dan 31. december 2008, ker so bili to zadnji uradni podatki, do katerih je lahko prišla. Če bi tako kot Aberšek razpolagala s podatkom, da je LTH sicer polovico prodaje ustvaril na trgih EU, a pod drugimi blagovnimi znamkami, medtem ko je drugo polovico prihodkov ustvaril s svojo blagovno znamko na slovenskem in nekdanjem jugoslovanskem trgu, je Kosijeva dopustila možnost, da bi bila njena ocena vrednosti blagovne znamke LTH

nižja. Poleg tega se je strinjala, da se je s poslabšanjem poslovanja LTH zmanjšala tudi vrednost njegove blagovne znamke.

Izvedenec Aberšek pa je ocenil, da bi se Kosijeva verjetno dokopala do enakih izračunov kot on, če bi prav tako upoštevala zadnje finančne podatke o poslovanju LTH v zadnjih štirih mesecih pred prodajo blagovne znamke. Ob tem je znova poudaril, da je Kodre v bistvu prodal ničvredno blagovno znamko, saj je LTH sploh ni zaščitil ne v Sloveniji ne na drugih trgih, kjer je bil prisoten. »Znamka, ki je bila prodana, ni bila vredna nič, saj je bil pravi lastnik zadnjega logotipa LTH z značilno snežinko Velibor Djurić. Zakaj LTH ni poskrbel za zaščito oblikovne podobe, ne vem, a zaščitena je bila le besedna zveza LTH. To je tudi vse, kar je Kodre lahko prodal.« Aberšek je med drugim še opozoril, da bi morala Kosijeva, potem ko je razmeroma visoko ovrednotila blagovno znamko, njeno vrednost izračunati vsaj še po enem drugačnem postopku.

Sodnica je torej na koncu prisluhnila predlogu obrambe, ki jo zastopa odvetnik Anton Šubic, naj postavi novega, neodvisnega sodnega izvedenca za intelektualno lastnino, ki naj odgovori na ključno vprašanje, koliko je bilo vredno tisto, kar je Kodre prodal Agovitu, obenem pa se naj opredeli tudi do že izdelanih izvedenskih mnenj. Postavitev novega izvedenca za intelektualno lastnino bo sicer kar zahtevna naloga, saj po Aberškovih besedah v Sloveniji obstajajo samo štirje, od njih pa dveh sodišče ne more več angažirati.

Kriminalisti v domžalskem Heliosu

Policija preiskuje domnevno sporno delovanje uprave Heliosa v obdobju, preden je družbo leta 2014 prevzel avstrijski Ring International.

SIMON ŠUBIC

Domžale – Kriminalisti preiskujejo okoliščine prodaje domžalskega Heliosa avstrijskemu holdingu Ring International v letu 2014, je ta teden objavil portal Siol.net. Med osumljenimi naj bi bili nekdanji člani uprave Heliosa, tudi dolgoletni predsednik uprave

Uroš Slavinec in njegov naslednik Aleš Klavžar. Da vodijo predkazenski postopek zaradi suma zlorabe položaja, so potrdili tudi na Policijski upravi Ljubljana.

Policija preiskuje domnevno sporno delovanje uprave Heliosa v obdobju, ko se je za družbo začel zanimati avstrijski kupec. Uprava domžalskega podjetja

naj bi namreč še pred izpeljanim prevzemom s strani Ringa sprejela več vprašljivih ukrepov v korist bodočega kupca, navaja Siol.net. Med sporne odločitve sodi predvsem zastava vsega premoženja Heliosa brez soglasja in vednosti tedanjih lastnikov in nadzornega sveta, s čimer naj bi Ringu v resnici omogočili

najem posojila za financiranje prevzema družbe.

Ring International Holding je postal lastnik 78-odstotnega deleža Heliosa konec maja 2014, približno dve leti kasneje je nastala Skupina Helios, eden vodilnih proizvajalcev premazov v Evropi, ki jo je Ring decembra lani prodal japonskemu podjetju Kansai Paint.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Janov krst v ljubljanski operi

Diplomant londonskega Royal College of Music, Kranjčan Jan Gorjanc je napisal glasbo za slovensko operno noviteto Julka in Janez GWV9, ki so jo v SNG Opera in balet Ljubljana premierno izvedli včeraj. Jan kot skladatelj je notam dodal še eno novo dimenzijo: vonj parfuma.

SUZANA P. KOVAČIČ

Na odru SNG Opera in balet Ljubljana so krstno izvedli moderno opero z naslovom Julka in Janez GWV9 skladatelja Jana Gorjanca in libretistke Svetlane Slapšak. Libreto za novo komorno glasbeno delo je nastal na podlagi romana v pisnih Neka korespondenca (Jedno dopisivanje, 1932) Julke Hlapec - Đorđević, velike jugoslovanske feministke, filozofinje in literatke. V osmih slikah je prikazana zgodba o zapeljevanju, feminizmu in spolni etiki. Zgodba je postavljena v dvajseta leta dvajsetega stoletja, temelji na resničnih osebah in dogodkih. Režiser predstave Jaša Kocelli je med drugim zapisal: »Gre za nenavaden obračun. Julka, evropski človek, intelektualka, poliglotka, in na drugi strani Slovenec Janez, ki je obtičal doma. Evropa se želi ljubiti s Slovenijo, ta pa je nerodna in neodločna.« Operna predstava bo imela več ponovitev; 20., 24. in 25. januarja. Med njenimi ustvarjalci je tudi Kranjčan, 23-letni Jan Gorjanc, in sicer v vlogi skladatelja.

Najprej so bile vabljive strune harfe

Janovo glasbeno ustvarjanje se strmo pne, glede na to, da se je z glasbo začel ukvarjati 'še' pri enajstih letih, ko so vabljive postale strune harfe. Svojo glasbeno pot je začel leta 2004

v Kranju pri prof. Bronislavi Prinčič, pri kateri je opravil tudi dva letnika srednje glasbene šole na Konservatoriju za glasbo Jurij Slatkownja v Novem mestu. Po maturi na škofijski klasični gimnaziji v Ljubljani je zbral dovolj samozavesti za avdicijo na londonskem Royal College of Music. Z avdicijo je uspešno opravil in štiri leta, vse do lanskega poletja, preživel večinoma v Londonu. Diplomiral je iz harfe pri prof. Rachel Masters ter kompozicije pri prof. Harisu Kittosu.

Kot harfist je dobitnik priznanj na mednarodnih tekmovanjih, Jan pravi, da so takšni nastopi tudi odlična vaja za 'biti na odru'. Ni namreč tako enostavno nastopiti pred množico poslušalcev, kot se morda zdi. Nastopil je v več prestižnih dvorinah, med drugim v Buckinghamski palači v Londonu na priložnostnem zahvalnem koncertu, ki je potekal pod pokroviteljstvom princa Charlesa. »Princ Charles je seveda bil med poslušalci, z zahvalnim koncertom smo se njemu in še drugim donatorjem študentje zahvalili, ker podpirajo delovanje Royal College of Music. Da pa nastopiš na zahvalnem koncertu, moraš na začetku študijskega leta opraviti avdicijo,« je pojasnil Jan, ki je kot solist nastopil tudi z orkestrom RTV Slovenija v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani na Managerskem koncertu leta 2015.

Raje raziskuje, kot pa glasbeno reciklira

Jan v svoje programe redno vključuje nova, redko izvajana ter pozabljena dela. »Harfa je instrument, ki nima toliko repertoarja kot npr. klavir in kmalu imaš lahko občutek, da se železni repertoar ponavlja, obrača, reciklira. Zato rad raziskujem, kaj še ni bilo posneto, se še ni izvajalo, kar je mogoče še v rokopisu,« je pojasnil. Pred kratkim je kot harfist premierno izvedel J. S. Bachov Koncert v f-molu (za čembalo) BWV 1056 ter Chrysalis – delo obetavne angleške skladateljice L. Harris za harfo, z živo elektroniko.

Simbioza glasbe in parfuma

Kot skladatelj Jan Gorjanc ustvarja vse od solističnih miniaturnih do večjih del za komorne zasedbe in orkestre. Večino njegovega opusa zapolnjujejo vokalno-instrumentalna dela, med katerimi so tri opere – prva med njimi je bila izvedena že leta 2014 v Cadogan Hall, najnovejša Julka in Janez pa je nastala po naročilu SNG Opera in balet Ljubljana. Navdih za svoje ustvarjanje črpa iz več področij, celo iz sveta dišav. Tako je nastala Oda Udu – skladba za dva pianista, napisana za orientalski parfum angleškega 'nosu' Roje Dova in več vonjev se je pahljačasto razlilo tudi na odru ljubljanske opere na predstavi Julka in Janez.

Jan Gorjanc / Foto: Primož Pičulin

Jan je umetnika parfumov Rojo osebno spoznal, celo na čaj ob petih ga je Roja povabil, nekaj stekleničk te prestižne znamke parfumov mu je za namen predstave podaril. »Vonj parfuma sem komponiral v glasbo, ker ima oboje veliko skupnih točk. Oboje je umetnost, ki ni vizualna. Parfumske stekleničke so že videti lepe, stran z notami je ravno tako lahko lepa na pogled, ampak umetnost je v vonju in

v sluhu. Ničkolikokrat v opisih parfumov zasledimo besede, kot so akord, harmonija, nota, kiso posojeni iz glasbe. Najbližje moji ideji glasbenega portreta parfuma je morda edino le suita skladatelja Harryja Revela Perfume set to Music (Uglasbljeni parfum/Parfum kot glasba), napisana 1948. Ne sicer tako poglobljeno, pa vendarle. V Julki in Janezu izkusite potovanje parfuma, od prve asociacije na prvi

vonj, ki pa se čez čas razširi in ima vedno globlje note ... kot odrska zgodba sama. Prvi vonj parfuma je eleganten, ženstven, pomeni vse, kar je tudi v Julkini naravi ...«

Avdicija iz diriganja

Jan še pojasni, kako je sploh prišlo do sodelovanja s SNG Opera in balet Ljubljana: »V operi so razpisali večer kratkih oper v sodelovanju z ljubljansko Akademijo za glasbo. Imel sem že napisano kratko opero, jim jo poslal, vendar v izbor nisem prišel, ker je bil večer namenjen študentom slovenske akademije. Sem pa s posnetkom navdušil umetniškega vodjo opere in tako me je povabil k sodelovanju pri operi Julka in Janez GWV9. Libreto za to delo je bil dokončan lani poleti, septembra sem začel pisati glasbo zanj. Povsem svoboden sem sicer bil pri glasbenem ustvarjanju, določene omejitve pa je bilo vendarle treba upoštevati: orkester je na primer zaradi drugačne diagonalne odrske postavitve sestavljen le iz osmih glasbenikov in omejene izbire instrumentov ...«

Jan je bil v dneh pred premiero zaposlen od jutra do večera, ima pa tudi že nekaj skic in načrtov za prihodnje skladbe. Pripravlja se na avdicije iz diriganja za podiplomski študij, najverjetnejša izbira sta Oslo in Zürich.

Pogovor

Alenka Bole Vrabc, dramška igralka in književna prevajalka, praznuje 80 let. Stran 18

Zanimivosti

Tomaž Humar iz Kamnika je najmlajši Zemljan, ki je prekolesaril svet. Stran 19

MultiKulti

Boštjan Šifrar je dogodivščine s poti po Aziji strnil v knjigi K talibanom in piratom. Stran 20

Od petka do petka

Upravno sodišče je dopustilo referendum o migrantskem centru v Beli krajini. / Foto: Matic Zorman

Foto: Gorazd Kavčič

Nekdanja varuhinja človekovih pravic Zdenka Čebašek - Travnik je nova predsednica Zdravniške zbornice Slovenije.

Foto: Gorazd Kavčič

Slovenija napoveduje tožbo, če bo Evropska komisija Hrvaški dodelila izjemo pri označevanju terana.

Za dvig minimalne plače

Medtem ko sindikati predlagajo dvig minimalne plače, mu delodajalci nasprotujejo. Upravno sodišče je dopustilo referendum o migrantskem centru v Beli krajini.

SIMON ŠUBIC

Minimalno plačo dvigniti že januarja

Predlogu Združene leve, da se minimalna plača še ta mesec v okviru redne uskladitve zviša na 645 evrov neto, septembra pa z novelo zakona o minimalni plači na 700 evrov neto, so ta teden pritegnili tudi v sedmih sindikalnih centralah, ki predlagajo, naj se ta januarja zviša na 630 evrov neto. Po mnenju sindikatov se mora gospodarsko okrevanje poznati tudi v denarnicah več kot 30 tisoč zaposlenih v zasebnem in javnem sektorju, ki prejemajo minimalno plačo. Ta trenutno znaša 604,35 evra neto, zato po mnenju sindikatov ne omogoča dostojnega življenja, mnogi pa so kljub redni zaposlitvi prisiljeni iskati pomoč humanitarnih organizacij. Ob tem pa vlada že več let sploh ni izračunala, kakšen dohodek za preživetje potrebuje odrasla oseba, je opozorila izvršna sekretarka pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije Andreja Poje. Zadnji izračun iz leta 2009 tako kaže, da je nujno potrebnih 606 evrov, kar je celo več od trenutnega neto zneska minimalne plače. Delodajalci pričakovanju zvišanju minimalne plače odločno nasprotujejo, ker bi po njihovem mnenju lahko povečalo brezposelnost,

delo na črno in prekarizacijo. Poudarili so tudi, da je zdajšnja minimalna plača v Sloveniji še enkrat višja kot v višegrajskih državah in je zgolj štiri odstotke nižja od povprečne v Evropski uniji, poleg nje pa zaposleni prejmejo tudi različne olajšave, nadomestilo za prevoz in malico, regres ter tudi druge instrumente socialne politike, ki so jih deležna njihova gospodinjstva – znižano plačilo vrtca, subvencije za malico, kosila, prevoz, najemnino, višji otroški dodatek, štipendije, plačila dodatnega zdravstvenega zavarovanja.

Polemika glede zakona o tujcih

Zaradi predlagane novele zakona o tujcih je po generalnem sekretarju Sveta Evrope Thorbjornu Jaglandu svoje pismo napisal tudi komisar Sveta Evrope za človekove pravice Nils Muižnieks, ki ga je naslovil na predsednika državnega zbora Milana Brgleza. V njem je državne poslance, ki bodo novelo predvidoma potrjevali še ta mesec, pozval, naj jo zavrnejo, ker da je v nasprotju z več evropskimi in mednarodnimi standardi. Muižnieks sicer Sloveniji priznava, da so njene skrbi, kako preprečiti kaos, kakršen je vladal v drugi polovici leta 2015, povsem legitime, vendar pa

predlagane rešitve po njegovem kršijo več evropskih in mednarodnih standardov. Med drugim je opozoril, da predlagana novela krši prepoved kolektivnih izgonov in vračanja ljudi v države, kjer bi bilo lahko ogroženo njihovo življenje ali kjer bi bili lahko podvrženi mučenju, nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju. Brglez je odgovoril, da je Slovenija zavezana k ustavnosti in zakonitosti, v koaliciji pa so napovedali, da bodo našli rešitev, ki bo skladna tako s slovensko ustavo kot z evropskimi konvencijami.

Sodišče dovolilo referendum

Upravno sodišče je v upravnem sporu Civilne iniciative proti migrantskemu centru v Beli krajini in Občine Črnomelj razsodilo v prid iniciativi, saj je dopustilo referendum o migrantskem centru v Beli krajini, ker da je pobuda za razpis referenduma ustavna pravica državljanov. V civilni iniciativi pozdravljajo odločitev sodišča in pozivajo občane, naj se referendumu, ko bo razpisan, zagotovo udeležijo. Iniciativa je upravni spor sprožila potem, ko je črnomaljska županja Mojca Čemas Stjepanovič zavrnila možnost, da občani na referendumu odločijo, ali v svojem okolju dopustijo kakršen koli center za migrante.

Čebašek - Travnikova na čelu zdravniške zbornice

Nekdanja varuhinja človekovih pravic, psihiatrinja Zdenka Čebašek - Travnik je nova predsednica Zdravniške zbornice Slovenije. Kot je napovedala, bo njena prednostna naloga izboljšanje pogojev dela in medosebnih odnosov, zavzela se je tudi za sodelovanje med kolegi z različnimi statusi ter medgeneracijsko povezovanje in solidarnost. Prizadevala si bo za pregledno delovanje zbornice in profesionalizem ter nujne spremembe v podiplomskem izobraževanju zdravnikov in zobozdravnikov. Slednjim je obljubila njihovo enakopravnost in avtonomijo.

Nov boj za zaščito terana

Slovenska politika, predvsem kmetijski minister Dejan Židan, odločno nasprotuje nameri Evropske komisije, da Hrvaški dodeli omejeno izjemo pri uporabi imena teran pod strogi pogoji glede etiketiranja v skladu s pravnim redom EU. Slovenija je vino teran, pridelano iz sorte refošk, ki se prideluje samo na Krasu, z označbo porekla zaščitila v skladu z evropskimi predpisi že leta 2000, Hrvaška pa temu ni ugovarjala, ko je imela možnost, niti ni pravočasno zaprosila za izjemo pri označevanju.

Za reformo sodstva

MATEJ TONIN, POSLANEC NSI

moj pogled

Nedavno je predsednik republike gostil vodje poslanskih skupin. Pogovarjali smo se o volitvah štirih novih ustavnih sodnikov. Lansko leto smo že izvolili dva nova ustavna sodnika. V dobrem letu se bosta torej zamenjali kar dve tretjini ustavnih sodnikov, ki so v preteklih letih sprejemali izjemno pomembne odločitve, ki so tako ali drugače zaznamovale Slovenijo.

Ustavno sodišče je najvišja avtoriteta slovenskega sodnega sistema. Preverja skladnost z ustavo in kaže smer urejanja najbolj občutljivih družbenih vprašanj, zato pri ustavnih sodnikih ni pomembno le ustavno-pravno znanje, ampak tudi svetovni nazor. Zaradi legitimnosti

in spoštovanja institucije ustavnega sodišča bi si želeli, da bi bila tudi prihodnja sestava ustavnega sodišča svetovno-nazorsko uravnotežena. Če bo prihodnje ustavno sodišče preveč nagnjeno v eno smer, bo to močno omajalo avtoriteto ustavnega sodišča.

Poleg volitev novih ustavnih sodnikov pa nas letos čakajo še volitve novega predsednika vrhovnega sodišča in tudi novega generalnega državnega tožilca. Znotraj sodne veje oblasti v letu 2017 prihaja do velikih kadrovske sprememb. Temeljno vprašanje pa je, ali bodo kadrovske spremembe prinesle tudi nov način delovanja, predvsem pa več pravičnosti in manj sodnih zastankov.

Način izvolitve sodnikov je zagotovo relikv socializma v sodstvu. Dejstvo je, da sodniki v Sloveniji imenujejo sami sebe. To ekskluzivno pravico jim omogoča njihova večina v sestavi sodnega sveta, ki dejansko odloča o imenovanju novih sodnikov. Ker je skrb za zagotavljanje kakovosti dela in javnega ugleda sodstva prav v pristojnosti Sodnega sveta, bo treba s spremembo Ustave spremeniti njegovo sestavo tako, da v njem ne bodo imeli večine sodniki.

Ostanki socialistične preteklosti so gotovo tudi nenehni pozivi, da se razsodb sodišč ne komentira. Če je dovoljena kritika in seciranje dela zakonodajne in izvršne veje oblasti, bi moralo

v normalni demokratični državi enako veljati za sodno. Znani pravnik dr. Matej Avbelj avtoritarne tendence dela sodne stroke odlično razloži: »Če je pravo objektivno, potem je njegova avtoriteta in avtoriteta pravnikov absolutna in se ji mora neuko ljudstvo vselej podrediti. To je nujno v državi, kjer ne vlada pravna država, ampak oblast vlada s pravom.« Tudi sodniki niso nezmožljivi.

Za večjo učinkovitost delovanja sodstva bi morali spremeniti tudi plačno politiko. Sodniška ali tožilska mesečna plača je včasih manjša kot dnevni zaslužek odvetnika. Govorimo lahko o »neenakosti orožij« v sodnem spopadu. Najbrž ni treba posebej poudarjati, da so

v najbolj izpostavljenih procesih večinoma zmagovalci odvetniki.

Sedanja ureditev trajnega mandata je prej cokla razvoja sodstva kot pa zagotovilo neodvisnosti. Zakonodajna in izvršna oblast morata za razliko od sodne vsaj vsake štiri leta oditi na preverjanje zaupanja ljudstva. Pravniki vam bodo znali ponuditi številne dobre razloge za trajni mandat, sam pa v njem vidim številne pomanjkljivosti. Trajni mandat bi se dalo korigirati tako, da bi napredovali le dobri sodniki z nizkim odstotkom na višji stopnji razveljavljenih sodb, ter z internacionalizacijo sodnika, ki bi moral izkazati poznavanje delovanja učinkovitih sistemov v tujini.

Po svetu

Drugačno očetovstvo

Za tradicionalne družbe je značilno, da je oče predvsem v vlogi hranitelja. V razvitih družbah pa se dogaja premik k skrbeči moškosti, kjer si očetje želijo biti tudi čustveno vključeni v družinsko življenje. Pa ne gre kar tako ...

MIHA NAGLIČ

Očetje in družine

Zanimive in dragocene razlage o spremenjeni vlogi očeta v sodobnih družbah nam poda sociolog Victor Seidler z londonske univerze Goldsmiths. »Če se danes pogovarjate z moškimi, starimi med 50 in 60 let, povedo, da so imeli občutek, da bodo lahko sprva zagotavljali ekonomsko stabilnost in bodo pozneje v življenju, ko bodo imeli več časa na voljo, vzpostavili odnose s svojimi otroki. Vendar so potem ugotovili, da se distanca, ki je nastala med njimi in njihovimi otroki, ne more popraviti.« Tudi če želi sodobni moški spremeniti svoj odnos do družine in otrok, to ni enostavno. »Delo, ki so ga poznale starejše generacije, je bilo časovno omejeno z jasno razmejitvijo med službenim in zasebnim. Mlajše generacije pa so odrasle v drugačnih okoliščinah in so z razvojem tehnologije izgubile mejo med domom in službo. Današnji delavci so z novo tehnologijo delodajalcem vselej na voljo in morajo tudi biti vselej pripravljeni na takojšnji miselni preskok iz zasebnega v službeno. Tako se lahko denimo igraš s svojim otrokom in ti zavoni telefon, pa si že spet v službi.« Še večji

problem je v tem, da je vse več moških, ki si očetovstva sploh ne morejo privoščiti. »Mlajša generacija moških zaradi negotovih prihodkov zaradi negotovih prihodkov sploh nima možnosti postati oče. To je težava po vsej Evropi in je generacijski problem, povezan s prekarnostjo. To je bistvena razlika med mlajšimi generacijami, ki jo ne nazadnje vidimo že pri stanovanjski problematiki, saj ti ljudje živijo pri starših ali pa si delijo stanovanja. Prehod v odraslost, ki vključuje delo, družino in očetovstvo, mlajšim generacijam ni več dostopen v takšnem obsegu, kot je bil starejšim.« Tisti moški, ki službo imajo, živijo vse bolj stresno. »Mnogo moških je v službi odtujenih in razmeroma osamljenih, četudi tega ne prepoznajo. To povzroča stres, to postaja vse večji problem v Veliki Britaniji, kjer stres, depresija in čustvene motnje postajajo bistveno resnejši, kot so bili v preteklosti, kar je tudi posledica tega, da služba postaja čedalje bolj intenzivna in individualizirana izkušnja.« Človek je vreden toliko, kolikor zasluži, vendar tudi moški, ki imajo dobro plačo, živijo v negotovosti. »Tudi v finančnem sektorju, ki je v Veliki Britaniji zelo obsežen, in ne glede na dobro plačo, so zaposleni v tem sektorju, podobno kot tisti v prekarnih

delovnih razmerjih, v negotovosti. To je postal del neoliberalnega modela. V korporativno kulturo je vgrajenih veliko več negotovosti. V takšnem okolju moški potrebujejo veliko opore, a je ne poiščejo, saj živijo v prepričanju, da morajo biti neodvisni in samozadostni.« Da je spolna enakost birokratska kategorija, se pokaže v družini. »Pred rojstvom otroka živijo ljudje v prepričanju, da je sodobni čas svet spolne enakosti, a ob rojstvu otroka in vrnitvi očeta na delo se pokaže neenakost. Ženska, ki ostane sama doma z otrokom, sicer razume, da je odsotnost očeta potrebna z vidika finančne stabilnosti družine, a konflikt ostaja. Prav zato se srečujemo z visokimi deleži ločitev v prvih 18 mesecih po rojstvu otroka.« (Vir: MMC RTV SLO) Eno so torej naše želje, drugo pa družbene razmere, ki determinirajo naše odločitve.

Moralisti in »uPORNiki«

»Če pogledamo normalizirano pornografsko industrijo danes, se zdi, da smo se vrnili v čas, ko so se mnenjska gibanja in gibanja za pravice rahlo okrepiła, a niso mogla nadvladati moralizma. Skoraj bi lahko rekli, da nam manjka novi Riccardo Schicchi ali

nova Ilona Staller z bistroumnostjo in pristnostjo, z abstrakcijo in nespametjo, da predreta v vedno bolj monolitno družbo.« To je izjavil italijanski režiser Carmine Amoroso (1963), režiser filma »uPORNiki« (»Porn to Be Free«). To je dokumentarec o generaciji, ki se je v imenu svobode govora borila proti čistunstvu in cenzuri in tako prispevala k emancipaciji spolne drugačnosti, ki pa je večina še vedno ne sprejema.

Skoki in biljard

»Vsaka štiri leta si ogledam zimske olimpijske igre. Ko gledam smučarske skoke, se vedno vprašam, kako skakalci sploh odkrijejo svoj talent? Kako sploh vedo, da so zmogni tega? Kako odkrijejo, da se lahko spustijo po zaletišču s tako veliko hitrostjo in nato letijo po zraku? To je zame res neverjetno.« S to izjavo je smučarske skakalce počastil nekdanji svetovni prvak v snukerju, Anglež Shaun Murphy (rojen 1982). In kaj je snuker, po angleško »snooker«? Ena boljša in zahtevnejša vrsta biljarda. Po mojem je razlika med obema večšina predvsem v pogumu, ki je potreben, da si upaš skočiti. Talent in vaja pa sta potrebni pri obeh.

Še nekaj desetletij nazaj bi bila taka fotografija nemogoča, zdaj je vsakdanji prizor. / Foto: Spletni vir

Ilona Staller alias Cicciolina (roj. 1951), na protestu v Rimu, 1989. Prikazovali so jo kot pornozvezdo, postala je ikona spolne svobode. / Foto: Wikipedia

Anglež Shaun Murphy, nekdanji svetovni prvak v snukerju (angl. snooker), 2009 / Foto: Wikipedia

Slovinci v zamejstvu (543)

Trijezična Kanalska dolina

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Kanalska dolina je tisti del sosednje italijanske dežele Furlanije in Julijske krajine, v katerem pouk v jezikih manjšin, ki živijo na njenem območju, ni zakonsko urejen. Poleg Slovencev živijo v krajih med Trbižem/Tarvisiom, Naborjetom/Malborghetom in Tabljo/Pontebbo tudi Nemci in Furlani, večino pa tvorijo Italijani. Slovenci so že v sedemdesetih letih preteklega stoletja želeli v osnovne šole uvesti tudi slovenski pouk. Pri tem so bili v nekaterih obdobjih bolj, v drugih pa manj uspešni, vendar je slovenščina začela vstopati v osnovne šole na Trbižu in v Ukvah/Ugovizzi in tudi v otroške vrtce. Slovensko kulturno središče za Kanalsko dolino Planika je vsa leta tudi

samo organiziralo tečaje za učenje slovenščine, katerih breme so prevzele prizadevne in srčne učiteljice, predvsem Alma Hlede iz Trbiža in Lea Jensterle ter Katarina Kejžar iz Osnovne šole Josipa Vandota v Kranjski Gori. Taka rešitev ni niti primerna niti dolgoročna, prav tako pa zgolj poučevanje italijanščine in slovenščine postavlja na stran drugo najmočnejšo skupnost v dolini, ki je bila v

teh krajih, ko so bili do konca prve svetovne vojne še pod avstro-ogrsko monarhijo, zelo številna. Tudi posamezni italijansko-slovenski dvojezični napisi niso bili sprejeti z naklonjenostjo, ampak so med ljudmi namesto miru vnašali nemir.

Zato so slovenska društva v Kanalski dolini Združenje Don Mario Cernet, Slovensko kulturno središče Planika iz Ukev in društvo Don

V Mohorjevi hiši v Celovcu bo drevo slovesno. Ob 19. uri bosta predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko in predsednik Krščanske kulturne zveze Janko Krištof neutrudnemu, dolgoletnemu narodnoubuditeljskemu delavcu, politiku in profesorju Jožetu Wakounigu iz Kotmare vasi podelila Tišlerjevo nagrado. Prejemniku čestita tudi Gorenjski glas!

V Beneški palači, v najbolj znameniti stavbi v Naborjetu, je bila včeraj podpisana resolucija za trijezično šolstvo v Kanalski dolini.

Eugenio Blanchini ter društvo nemško govorečih Kanalcov Kanaltaler Kulturverein pripravila resolucijo za večjezično šolstvo v dolini, za poučevanje v italijanščini, slovenščini in nemščini. Z resolucijo soglašata tudi občini Trbiž in Naborjet - Ovčja vas. Njuna občinska sveta sta že leta 2011 deželne oziroma državne oblasti prosila, naj uvede z zakonom

določeno trijezično poučevanje od vrtcev do srednjih šol. Za takšno ureditev se zavzemajo tudi starši, ki vsako leto skoraj 100-odstotno prijavijo svoje otroke k pouku slovenskega in nemškega jezika pa tudi k dejavnostim v furlanščini. Resolucija za trijezično jezikovno vzgojo v dolini je bila svečano podpisana včeraj v Beneški palači v Naborjetu.

Pogovor

Vodomet energije in neskončen tok optimizma

Alenka Bole Vrabc

Alenka Bole Vrabc, dramska igralka in književna prevajalka, vse svoje življenje skorajda predrzno pogumna gospa, tudi visok življenjski jubilej, osemdeset let, ki jih je dopolnila sredi meseca, praznuje v svojem slogu: z obilo majhnih zabav in nekaj velikimi dogodki, kot pravi. Ob lepo pogrnjeni in dobro založeni mizi pa seveda delovno in ustvarjalno.

MARJANA AHAČIČ

Če se prav spomnim, ste sedemdesetletnico obeležili z monodramo *Osama*. Kako okrogli jubilej obeležujete deset let kasneje?

»Zgodbo o osamljeni babici, ki si srčno želi, da bi jo obiskali vnuki, sem zelo rada igrala. Če je bila takrat monodrama, naj bi bila zdaj monokomedija. A še nisem izbrala, ker iščem odštekani tekst in obenem ugotavljam: do jesenskega enakonočja imam čas. Če se že potrudim, da jih nanizaš osemdeset, imaš tudi pravico, da vsakemu letu nameniš en dan! Sebi bom tako poklonila 80 zvečine majhnih žurk in nekaj velikih dogodkov – kakor bo pač nanoslo. Nič: eks velja. Uživati je treba z občutkom in šteti, da se bo osemdesetkrat kaj žlahtnega, vselega ali norega zgodilo!«

Kako pa se vidite v svojem trenutnem življenjskem obdobju: kot gledališnico, prevajalko, raziskovalko okusov?

»Vse, kar ste našli, in še kaj ... Če so nad mojim rojstvom bdele rojenice, je morala biti ena darežljiva kameleonka. Ni mi težko preklpiti z enega ustvarjalnega opravila na drugega. Ena zgoščenka z glasbo, ki si jo tisti trenutek zaželim, in odprem vrata v drugo smer, čeprav zmeraj ni lahko ...«

Saj vem, da so prevodi kot otroci, vsak posebej vam je enako ljub na poseben način, pa vseeno: obstaja prevod, ki vam je najbolj prirasel k srcu? Saj veste, da pričakujem odgovor, povezan z *Márquezom* ...

»Zame so prevodi bolj ljubimci kot otroci. Če je knjiga res vredna, prevajaš s strastjo in se nenehno sprašuješ, ali si v sozvočju z avtorjem, ali boš prostranstvo njegova duha zaobjel v celoti, izluščil v pravi luči njegovo sporočilo, jezikovne finese in čar, ki ga mora bralec občutiti. Najprej original ob prvem branju posvojiš, (če ga ne, je bolje, da se ga ne lotiš), po petem ali šestem branju pa naredi klik in začne se razmerje. In če se prevajanja lotiš s strastjo, te delo tako prevzame, da pozabiš na čas, ki pa tako in tako vedno prijanja. Nimam fotografskega

spomina, prizore pa vidim kot slikovite diapozitive, ki podžgejo splete besed in misli z barvitostjo, jaz pa diham skupaj z avtorjem. Če bi si izbrala le enega, bi bil to zagotovo García Márquez zaradi svoje vulkanske moči pripovedovanja, ki je v romanu *Sto let samote ujel* ne le življenje družine Buendía, ampak mogočno fresko Južne Amerike.«

Od kod pravzaprav vaša velika ljubezen do španskega jezika? Vaši prvi književni prevod je vendarle Brucknerjev roman *Sadako hoče živeti, delo, napisano v nemščini*?

»Bilo je davnega leta 1956. Naša družina je sedla zvečer v Kranju na vlak, da se odpelje v Split na poletne počitnice. V kupeju je bil že zakonski par iz Nemčije. Moja mama je del otroštva preživela na Dunaju, znala je imenitno nemško in vnel se je pogovor. V Splitu smo izmenjali naslove, mene pa so povabili, naj pridem na počitnice v Aachen. In vabilo ni bilo le vljudnostno. Malo pred božičem sem se odpravila na pot, na ene svojih najlepših počitnic, med katerimi sem videla nekaj črno-belih mehiških filmov, *Skrita reka* (Rio Escondido), *Neljubljena* (La Malquerida) in *En dan življenja* (Un día de Vida). Očarali so me igralci in jezik, domov sem prišla s špansko slovnico, pregledom književnosti in štirimi Langenscheidtovimi vinilkami, da dobiš v uho izgovarjavo ... Tako se je začelo.

Moja prevajalska botrica je bila pisateljica Kristina Brenkova, v času mojega študija urednica na Mladinski knjigi. Ko sem zvedela, da bo moj igralski debut v Mladinskem gledališču njena *Princeska* z modro vrtnico, sem se večkrat oglasila pri njej v redakciji in sva se pogovarjali o vlogi – takrat sem krajše tekste že prevajala iz nemščine in tedanje 'srbohrvaščine' za Radio Ljubljana. Rada mi je posodila kakšno knjigo tuje mladinske literature in me nekega dne vprašala, ali bi hotela prevesti zgodbo Karla Brucknerja, avstrijskega pisatelja, o deklici *Sadako*, ki je umrla za posledicami sevanja nekaj let zatem, ko je atomska bomba padla

Foto: Gorazd Kavčič

Alenka Bole Vrabc, igralka, prevajalka, strastna kuharica in oboževalka izvirnega

na Hirošimo. Kar nekaj časa je bila ta knjiga obvezno čtivo za šesti razred osnovne šole, zato je bilo tudi več ponatisov. Privolila sem, čeprav je bil rok zelo kratek. In bila presrečna, ko je bila gospa Kristina zadovoljna z menoj. Leta 1963 sem vzela v roke svoj prvi natisnjeni prevod in bila kar ponosna nase. Zdi se mi, kot da bi bilo včeraj.«

S čim pa se trenutno največ ukvarjate?

»Pravkar sem dobila obvestilo, da bo letošnji Linhartov maraton v sredini maja. Iščem tekst za osem žensk, za osem igralk Linhartovega odra, in imam samo še deset dni časa. Prvega februarja začnemo teči ... Tekst mora biti presenetljiv, odrezav, duhovit, domiseln, začuden, z besednimi vragolijami, piruetast in sproščujoč za interpretke in dar za publiko. Mala gledališka Himalaja. Pa kaj?! Punce imajo voljo in talent.«

Kaj vam zdaj, ko ste že deset let uradno upokojenka, predstavljajo vsi ti projekti, ki se jih lotevate: delo ali razvedrilo?

»Oboje ... eno z drugim ... v življenju sem imela – in še imam – srečo, da delam tisto, čemur lahko poklonim ne samo pamet, ampak tudi srce. In imam pri tem

podporo družine. Včasih je slišati kaj tudi o mojih letih, a takrat sem gluha.«

Smem vprašati, kako se takšna intelektualno izjemno aktivna, energije polna in zaposlena gospa vendarle znajde tudi v vlogi babice?

»Imam dva vnuka, stara deset in trinajst let, a jima ne 'diham za ovratnik'. Ko sta bila manjša, smo hodili gledat lutke. Zdaj ju povabim v kino in vidim tudi kakšen akcijski film. Jasno, da skuham tisto, kar imata rada, če prideta na obisk. In tudi z darili se ne mučim, ker vprašam, kakšne so želje. Tiste na zemlji izpolnim, v oblakih pa ne. In zmeraj je nekaj tudi za v 'šparovček'. Vem celo za nekaj igrice ... Fino je, da se skupaj nasmejemo ...«

V preteklem letu ste se soočali s precejšnjimi zdravstvenimi težavami, ki bi večino ljudi za mesec dolgo prikovala vsaj na kavč, če že ne v posteljo, vi pa ste s tem opravili kar malce mimogrede, v stilu: uredimo težavo in gremo dalje. Z opornico na predstavo? – Nič takšnega. Z berglo na oder? – Zakaj pa ne ...? Kje najdete to silno življenjsko energijo?

»Naj se zgodi karkoli: nikoli ne zatajim, da rada živim, četudi za zdaj z berglo. Odkar pomnim, sem imela

vodomet energije in stalno dozo optimizma. Pa se včasih maščuje. Nikoli ne smeš dopustiti, da se baterije do konca izpraznijo, da izobilje idej splahni. Znajdeš se v vakuumu praznine, da boli. Sive možganske celice so občutljiva njivica ... zahtevno je tudi telo ... Treba jim je kdaj pa kdaj darovati prelesto lenobo in zaplavati z oblaki ... in uživati med kapljicami humorja in se do solz nasmejati.«

Nam razkrijete še kakšen načrt in morda tudi želje za prihodnje mesece in leta?

Nore mladostne želje z leti pristrizejo krila. Po lanskoletnih bolezenskih peripetijah – vsa hvala jeseniški bolnišnici in prijazni patronažni sestri – prisegam na zdravje. Drugo si bom že zrežirala. Oči se mi zasvetijo, če pomislim na potovanje. In kakšno knjigo bi še prevedla ... Z neko špansko slikanico sva se začeli družiti že ta teden. A človek ne živi samo v ustvarjalni kamrici. Na vse mogoče načine se dotika sveta in ga pogosto obide sveta jeza. Če bi v trenutno groteskno pokvečeni Sloveniji ne imeli Trubarja, Linharta in Prešerna, če omenim samo veliko trojico, le na jeziku, bi nam ne vladale 3 P z negativnim predznakom – pohlepnost, privoščljivost, puhlost.«

»Če so nad mojim rojstvom bdele rojenice, je morala biti ena darežljiva kameleonka. Ni mi težko preklpiti z enega ustvarjalnega opravila na drugega. Ena zgoščenka z glasbo, ki si jo tisti trenutek zaželim, in odprem vrata v drugo smer, čeprav zmeraj ni lahko ...«

Zanimivosti

Tomaž Humar – najmlajši človek, ki je prekolesaril svet

Tomaž Humar je lani z 19 leti in 308 dnevi postal najmlajši Zemljan, ki je prekolesaril planet, pred kratkim pa je izdal še knjigo Svet ni meja, v kateri je popisal izkušnje z 28.968 kilometrov dolge poti, s katero je opravil v 209 dneh.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamničan Tomaž Humar po opravljeni maturi na šentvitski gimnaziji ni razmišljal, kako čim bolj brezskrbno preživeti najdaljše počitnice. V mislih je imel popolnoma drugačen načrt. In ko se je zanj odločil, je vedel, da poti nazaj ni. Ali kot pravi sam: edina pot nazaj je naprej.

»Drugega avgusta 2015 je čas odločitve. Ideja je na videz preprosta – imam 212 dni, da prekolesarim 28.968 kilometrov brez dneva počitka. 140 kilometrov na dan, vsak dan, smer zahod, torej ves čas veter v prsi, ne glede na vremenske okoliščine, brez sponzorjev, brez ekipe, sam – človek in vizija,« pripoveduje Tomaž Humar na začetku svoje knjige Svet ni meja.

Odločen, da vizijo uresniči, se je v Debrecenu na Madžarskem odpeljal na pot, ki ga je vodila skozi več kot dvajset držav in 2600 mest ter nešteto izkušenj in dogodivščin, skozi katere je, kot pravi, iz fanta zrasel v moškega.

Brez rezervnega načrta

Prva misel, ki me prešine, ko se pogovarjam s Tomažem, je odločnost in prepričanost vase in pravilnost svojih odločitev. Tomaž Humar ni kolesar, pa se je vseeno odločil in odpeljal en krog okoli planeta. Pred odhodom je nekaj malega treniral – a verjetno premalo za takšen podvig. Toda kako sploh treniraš za pot okoli sveta?

»Prepričan sem, da je poti mnogo, da so prepričanja drugih, celo večine, drugačna, boljša za delovanje njihove biti. In prav je tako, drugačnost je eno izmed gonil napredka. Spoštovanje, strpnost in toleranca pa vrline, ki so v današnjem svetu bolj in bolj pomembne, če ne potrebne.«

Na enem izmed takšnih treningov je padel in se grdo poškodoval. Dobil je dvajset šivov na obrazu. A to ga ni ustavilo – kot tudi ne veter v prsi in stotine samotnih kilometrov avstralske divjine. Prebolel je tifus v Indiji, in to kar na kolesu. Na prvi pogled kar nekaj težav, a glavno je, da si postaviš cilj in ne pristaneš na kompromise, meni Tomaž. »Pri pomembnih stvareh v življenju je nujno, da imaš samo en načrt, za katerega veš, da ga boš izpolnil. Takoj, ko imaš neke še neki rezervni plan, bo glavnega mnogo težje doseči,« pripoveduje svojo življenjsko filozofijo Tomaž, sam pa se sprašujem, koliko je k temu pripomogel njegov oče, ki je sebi in svetu vedno znova dokazoval, da ni nemogočih poti.

»Imel sem srečo, da sta mi oče in mama pokazala svet ter mi pustila, da razmišljam po svoje,« je zapisal v knjigi. Spominja pa se tudi trenutka, ko sta, ko mu je bilo komaj 11 let, z očetom gazila v novozapadli sneg pod Storičim. Utrujen, naveličan in prezebel je prišel do točke, ko je poln besa in togote zaklical, da ima vsega 'poln kufer'. Reakcija njegovega očeta pa mu je dala dovolj motivacije za tisti vzpon in še marsikatero naslednjega:

»Se obrne, pride do mene, prime za rame in reče: 'Ne boš nehu!' Z zlomljenim glasom mu odgovorim: 'Zakaj ne!?' Me pogleda in mi reče: 'Zato ker si Tomaž Humar.' Od takrat naprej se nisem nikoli obrnil, nikoli odnehal, preprosto ne morem,« se spominja tistega mrzlega zimskega dne v Karavankah, ko je od enega najboljših alpinistov, kar jih je svet kdaj poznal – svojega očeta – prejel boleče preprost nasvet. Ne odnehaj, ker to nisi ti.

Drugačnost je gonilo napredka

Tomaž Humar je kljub mladosti izredno zrel človek. Točno ve, kaj v življenju hoče, a v njegovi odločnosti ni prostora za aroganco ali celo nestrpnost do tistih, ki živijo ali mislijo drugače od njega: »Prepričan sem, da je poti mnogo, da so prepričanja drugih, celo večine, drugačna, boljša za delovanje njihove biti. In prav je tako, drugačnost je eno izmed gonil napredka. Spoštovanje, strpnost in toleranca pa vrline, ki so v današnjem svetu bolj in bolj pomembne, če ne potrebne,« je zapisal v svoji knjigi.

Priznava, da ga je preizkušnja spremenila in da se

Kamničan Tomaž Humar je z 19 leti in 308 dnevi postal najmlajši človek, ki mu je uspelo prekolesariti svet. Za 28.968 kilometrov dolgo pot je potreboval 209 dni.

je domov vrnil drugačen človek, kot je pred 209 dnevi odšel na pot okoli sveta. Svet ni meja je knjiga, ki bo zadovoljila ljubitelje dobrih potopisov kot tudi tiste, ki iščejo navdiha ali poguma za življenjske odločitve, pa jim instant knjige za krepitev samopodobe ne dišijo. Prav tako je to odlična knjiga za tiste Slovence, ki mislijo, da jih geografska majhnost naše države kakorkoli omejuje. Še posebno pa je to knjiga za mlade ali vse, ki so na začetku poti. »Napisal sem knjigo, ki bi jo želel prebrati pri svojih 15 letih, ko nisem vedel, kaj želim od življenja. Danes to točno vem. Knjiga je zgodba, polna optimizma in navdiha. Želel sem sporočiti, da smo Slovenci sposobni narod, ampak se prevečkrat po nepotrebnem držimo nazaj. Zakaj ne povečmo naglas, ko naredimo nekaj dobrega? Srečni smo lahko, da smo Slovenci!« je na svoje korenine ponosen Tomaž Humar.

Svet ni meja

Knjiga Svet ni meja je zanimiva zmes razmišljanja o življenju in popisovanja povsem življenjskih situacij, s katerimi se srečuje

kolesar-popotnik na poti okoli sveta. »Od švica smrdim, a se mi ne zdi, da bi se moral zagovarjati. Žal mi je edino reveža, ki je sedel zraven mene tri ure, medtem ko sem se slinil v spanju,« se glasi eden izmed številnih duhovitih zapisov vsakdanjika na poti. Knjiga pa je polna tudi drugih zanimivih prigod in navad mladeniča iz Kamnika, ki je avstralsko puščavo prekolesaril tako, da je po vsaki etapi spil več kot dva litra mleka. Tudi sicer pa je mu je 'gorivo' za poganjanje pedal dajal kar kozarec nutele. A večkrat je za to, da se je obdržal na kolesu, potreboval še kaj drugega kot le moč in vzdržljivost. Kako poteka prometni kaos v Indiji, si tisti, ki te deže še ni obiskal, verjetno težko predstavljati. »Tu sploh ne moreš narediti napake, ker jih delajo vsi ves čas. Verjetno si najbližje 'napačni' vozniki s tem, da voziš po predpisih. Nekaj časa se upiram in vozim po predpisih, potem pa si rečem, da s tako vožnjo ne bom preživel, in se začnem 'metati' pod avtomobile. Vozim v škarjice, nihče pa se ne jezi zaradi tega, saj to od tebe pričakujejo,« razlaga cestnoprometne predpise, ki veljajo v mestni džungli Kolkate.

V času, ko vse več Slovencev, predvsem mladih, odhaja v tujino, ima Tomaž nasvet tudi za te: »Če se podaš v tujino, glej, da v sebi nosiš vsebino, vredno tega pojma, torej svetovni nivo, to je potrebno, da ti uspe v tujini.« Ja, če nisi uspešen doma, boš na tujem verjetno še težje. Med sedmimi milijardami ljudi je težko poiskati svoje mesto.

Vsakdanja rutina ga ne zanima. In ko se za nekaj odloči, vloži vse napore v to, da stvar tudi izpelje. Prepričan je, da si marsikdo ne upa uresničiti svojih sanj, ker se boji reakcije okolice. »Če verjameš, da je nekaj dobro zate, potem je dobro zate, tudi če vsi drugi govorijo nasprotno,« je zapisal v knjigi, med najinim pogovorom pa pomenljivo pripomni, da je strah pred zmago včasih večja ovira kot strah pred porazom. »Zdi se mi, da se veliko ljudi bolj boji zmage kot poraza. Zato so raje v coni udobja, kot pa da bi poskusili uresničiti svoje sanje.«

Sporočilo zgodbe mladega Kamničana je, da je življenje lepo in da si meje postavljamo visoko, saj se le za temi spleta gnati in le takrat ni nemogočih poti in meja.

Kamničan je na poti okoli sveta prečkal pet celin, 20 držav in kar 2600 mest.

MULTIKULTI

Pot krojili talibani in pirati

Svetovni popotnik Boštjan Šifrar je številne zanimive dogodivščine s svoje zadnje poti po Srednji Aziji strnil v knjigi z naslovom *K talibanom in piratom*.

MATEJA RANT

»Knjiga ni bila nikoli v načrtu, a ko sem po vrnitvi domov premleval, kaj vse se mi je dogajalo, sem spoznal, da so to res zgodbe za v knjigo,« svojo odločitev, da sedemesečno potovanje po Srednji Aziji pred tremi leti popiše v knjigi, pojasni Boštjan Šifrar s Sovodnja. Kot pravi, je knjiga v prvi vrsti

nastala zaradi talibanov in piratov, ki so precej prikrojili njegov prvotni načrt poti z motorjem, ki tudi sicer ni bil prav trdno zacementiran.

A čeprav so bili talibani in pirati glavni povod za pisanje knjige, pa je bilo še vrsto drugih dogodkov, ki si prav tako zaslužijo mesto v knjigi, je poudaril Šifrar. »Malokdo mora verjetno sredi ničesar do zadnjega vijaka

razdreti motor zaradi ležaja, ki ga je bilo treba zamenjati,« se nasmehne. Na pot se je še z enim popotniškim kolegom iz Slovenije prek balkanskih držav najprej odpravil do Turčije in Irana, potem pa sta nameravala čez Afganistan v Uzbekistan, Tadžikistan, Kirgizijo, Kazahstan in Rusijo, kjer bi se ločila, sam pa bi nadaljeval proti vzhodu v Mongolijo, Južno Korejo in na Japonsko. A se je zapletlo, ko sta morala iz Afganistana nazaj v Iran, od tu pa potem v Armenijo in Gruzijo, od koder je nadaljeval sam. Pot ga je vodila še čez Rusijo v Sibirijo in Mongolijo, nato pa v Oman in iz Dubaja domov.

Pot čez nemirni Afganistan je izbral, ker ni dobil vizum za Turkmenistan, prek katerega je sprva nameraval do Uzbekistana. A že na afganistanski meji ga je nekaj vojakov takoj posvarilo, da naj bi bila to enosmerna

Boštjan Šifrar z afganistanskimi vojaki / Foto: osebni arhiv

voznica. In res ju je kmalu po prečkanju meje pripravila afganistanska vojska, saj so ju osumili vohunjenja za talibane. V njihovem priporu sta preživela deset dni, vsak dan so ju vodili na zaslišanja. Druga neprijetna izkušnja ga je čakala, ko je nameraval iz Dubaja nadaljevati pot proti Afriki; od tod tudi pirati v naslovu knjige. »Ker po kopnem čez Savdsko Arabijo ni bilo moč priti do Afrike, je bila edina možnost z ladjo prek morja. V Omanu sem celo našel kapitana, ki me je bil pripravljen brezplačno vzeti na ladjo, a me je že vnaprej opozoril, da če bom že preživel pot z ladjo, mi na kopnem to zagotovo ne bo uspelo, saj bi bila pot čez celino prek Somalije

in Etiopije do Južne Afrike preveč tvegana. Tu se je zato moje potovanje končalo.«

Na vprašanje, kaj ga je tako vleklo v te kraje, v katerih na popotnike prežijo tudi številne nevarnosti, samo skomigne: »V letalu sem se nad temi kraji vedno spraševal, kaj je tam spodaj, v 'praznini' med Evropo in Kitajsko, saj nisem imel niti najmanjše ideje. Še posebno sem si želel doživeti Mongolijo. Gre za čisto poseben svet, saj njihovega nomadskega življenja niti malo ne moremo primerjati z našim.« Vsaka država, prek katere je potoval, je bila sicer posebno doživetje, poudarja Boštjan Šifrar. V Iranu se je znova znašel na policiji, ker je fotografiral neko elektrarno, Rusije

se spominja po »utapljanju« v vodki, Kirgizija pa ga je tako kot Mongolija izredno navdušila s slikovito naravo in številnimi živalskimi vrstami. »Ljudje so nadvse prijazni, večkrat sem se pomešal mednje, tudi na poroke so me vabili.« Podobno je bilo v Tadžikistanu, kjer je preživel ves mesec, pa mu niti en dan ni bilo treba plačati za prenočišče. V Uzbekistanu ga je navdušila tamkajšnja arhitektura. Številna doživetja je v knjigi popisal v obliki zgodb, ki pa so tako povezane med sabo, da bralec kljub temu lahko najde neko rdečo nit s potovanja, je še dodal Šifrar. »A če kdo pričakuje klasični popotniški vodič, bo razočaran,« odločno pristavi.

Mongolija se mu je odkrila kot čisto poseben svet, ki se niti malo ne more primerjati z našim načinom življenja.

Razveselili so se knjig v albanščini

Na Osnovni šoli Orehek so pretekli teden gostili veleposlanika Albanije Pëllumba Qazimija, ki jim je ob tej priložnosti podaril nekaj knjig in učbenikov v albanškem jeziku, ki bodo učiteljem v pomoč pri sporazumevanju z albanškimi učenci.

MATEJA RANT

Osnovno šolo Orehek obiskuje enajst otrok, ki so se priselili s Kosova, še trije obiskujejo vrtec. Pri njihovem vključevanju v redni pouk in premagovanju jezikovnih ovir si pomagajo na vse mogoče načine, saj se jih večina v šolo vključi brez kakršnegakoli predznanja slovenskega jezika. Zaradi tega je lahko njihova integracija zelo težka in začnejo zaostajati pri pouku. Ker učitelji ne razumejo albanško, so jim lahko v veliko pomoč slikanice in učbeniki v albanškem jeziku, a imajo na voljo zelo malo gradiva. Prav zato so se obrnili tudi na albanško veleposlaništvo in tako jim je veleposlanik Pëllumb Qazimi osebno prinesel nekaj knjig, s katerimi si bodo lahko pomagali pri pouku.

Najmanj težav z učenjem slovenskega jezika imajo najmlajši, je pojasnila ravnateljica OŠ Orehek Ivka

Sodnik, z vsakim letom pa je njihovo vključevanje bolj težavno, saj starejši niti nimajo razvitih delovnih navad. Po njenem prepričanju bi pred vstopom v šolo potrebovali daljši tečaj, na katerem bi se naučili vsaj osnov slovenskega jezika. »A ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport nam ta čas dodeli le trideset ur na leto, kar je občutno premalo,« opozarja Ivka Sodnik. Pri pouku je zato potrebno veliko prilagajanja, priznava učiteljica slovenščine Nataša Jezeršek Triler. »Eden od mlajših fantov recimo govori tekoče angleško, zato si pomagamo tudi s tem, obenem pa nam je pri sporazumevanju v pomoč tudi 14-letna Rinesa Mehmetaj, ki je v Slovenijo prišla pred tremi leti in zdaj že zelo dobro govori slovensko.« Rinesa je pojasnila, da ob prihodu v Slovenijo ni znala niti besedice slovensko, a se je vestno udeleževala tečaja slovenščine,

obenem pa so ji veliko pomagali sošolci. Poudarila je še, da ji je zelo koristilo, ker sta z očetom doma govorila izključno v slovenščini. Tudi veleposlanik Pëllumb Qazimi je izpostavil pomen staršev, ki morajo po njegovem prepričanju svojim otrokom ponuditi roko pri učenju slovenščine. »To namreč ni zgolj naloga šole, čeprav cenimo vašo podporo. V proces učenja morajo biti nujno vključeni tudi starši, ki morajo z otroki govoriti slovensko.«

Veleposlanik je šolsko knjižnico obogatil s pravljicami in učnim gradivom, ki bo učiteljem pomagalo navezati stik z albanškimi otroki. »Naša vlada spodbuja to sodelovanje in z veseljem zagotavlja gradiva za naše rojake v tujini.« Pojasnil je, da je bila to že šesta šola, ki jo je obiskal v Sloveniji. »Vedno znova opažam, da se zelo trudite, da bi otroke naučili slovenskega jezika.« Nataša

Veleposlanika Albanije Pëllumba Qazimi je Osnovni šoli Orehek podaril nekaj knjig in učbenikov v albanškem jeziku. / Foto: Primož Pičulin

Jezeršek Triler je pojasnila, da sicer napredujejo počasi, a so otroci večinoma zelo zapljivi. »Vključeni so vredne razrede, le z določenimi prilagoditvami. Pri slovenščini

morajo recimo dosegati samo minimalne standarde znanja.« Tako kot knjižničarka Andreja Urbanec, ki je prva navezala stik z albanškim veleposlaništvom, se

je zelo razveselila knjig v albanščini, saj jim bo to olajšalo sporazumevanje. Veleposlanik jim je obljubil, da lahko tudi v prihodnje računajo na njihovo pomoč.

Na robu

Moj ata, 2. del

Kar spal sem

MILENA MIKLAČIČ

usode

Delal pa je račune brez krčmarja, ko je upal, da ga bo oče pustil pri miru. Očitno je uporabil zveze in poznanstva, kajti na vsak način, četudi prek trupel, je vztrajal, da neposlušnega sina, ki se mu je drznil postaviti po robu, kaznuje.

Branko je prijeten sogovornik. Svojo življenjsko zgodbo je sem in tja prekinil s kakšno čisto vsakdanjo temo. Minute so kar tekle, ko sva ugotavljala, da tudi bronamerne stvari ob naprednem času prinesejo veliko grdega. »Tudi četrto božjo

zapoved, ki pravi, da je treba spoštovati očeta in mater, da ti bo dobro na zemlji, bi bilo treba jemati z zadržkom,« je nadaljeval z nemalo žalosti v glasu. »Če mi ne bi vsi – od mame, do župnika in sorodnikov – kar naprej vtepali v glavo, da je treba očeta spoštovati, ne glede na to, koliko slabega ta stori, bi bilo moje življenje veliko lažje. Če ne prej, bi se mu uprl takrat, ko sem odrasel. Pa se mu v glavi nisem mogel. V meni sta se nenehno klala dva svetova: prvi, ki mi je skozi zdrav razum dopovedoval, da oče nima prav, in drugi, poln tradicije in tudi lažnega spoštovanja do človeka, ki naziva "oče" sploh ni bil vreden, me je silil v lažno sinovsko ljubezen do njega. Bil sem razklan, nenehno sem dvomil vase, v svoje odločitve. Ni mi bilo lahko. V moji generaciji je bilo veliko podobnih, ki so si zavozili življenje zgolj zato, ker so preveč dosledno upoštevali to – po mojem mišljenju – zelo zgrešeno četrto zapoved.«

Z leti je oče postajal vedno bolj nasilen. Bolj ko je videl, da se ga bojijo, hujši je bil. Če ni mogel doseči 'zmage' drugače, je otroke začel izsiljevati. Češ, če me ne boš ubogal, bom nekaj naredil mami. Ali pa: 'Bom šel pod postreho pa si zavezal vrv okoli vratu' in podobno.

»Bil je prepričan, da me bo prej ali slej ukrotil. Moje ga najljubšega brata je imel zelo trdno na vrvi. Določil mu je, kako se bo oblačil, kje se bo zaposlil, s katero se bo poročil. Imel ga je za svoje 'življenjsko delo'. Žal pa brat tega maltretiranja ni mogel prenašati, vedno več je pil, in ko je bila žena v drugo noseča, so ga našli z razbito glavo v jarku. Padel je z motorja, ko se je zvečer vračal iz službe. Še danes sam pri sebi trdim, da se je ubil nalašč, ker v življenju ni videl nobenega smisla. Na pogreb me niso povabili, za bratovo smrt, ki me je neizmerno potrla, sem izvedel šele dve leti kasneje. Ne vprašajte me, v kakšnih mukah in težavah sem diplomiral! Bil sem res sirota Jerica! Brez denarja, pogosto celo brez strehe nad glavo. Včasih sem bil od vseh naporov tako utrujen, da nisem vedel, kje se me glava drži. Vseeno sem zvečer šel v nočno službo, namesto da bi legel v posteljo. Imel sem veliko srečo, da se mi za volanom rešilnega avtomobila ni nikoli nič hudega zgodilo. Po opravljenem stažu sem začel iskati službo, a na čisto drugem koncu Slovenije. Kakor hitro so nekateri slišali moj priimek, so postali bolj spoštljivi in uslužni. To mi je šlo zelo na živce.

V trenutku neke slabosti sem se odločil, da si spremenim priimek. Da tudi na ta način postanem nekdo drug. A je bilo lažje reči kot storiti. To so bili časi, ko so bile takšne ideje še zelo sumljive in po vsem, kar je sledilo, vem, da sem šel skozi veliko 'preverk', preden so mi – po več kot treh letih – ugodili. A zoprnih okoliščin še ni bilo konec. Težave sem imel pri uveljavljanju ustrezne izobrazbe, diplome, saj se je ta še vedno glasila na stari priimek. Še dobro, da so me imeli ljudje v vasi, kjer sem služboval, zelo radi, da so me vsaj bolniki pustili pri miru.«

Branko je pri skoraj 35 letih srečal tudi prijetno dekle, zgodila se jima je predčasna nosečnost, zato sta se na vrat na nos poročila. Pa bi bilo bolje, da bi še malo počakala, se nasmehne Branko.

»Bila sva si preveč različna. Ona je želela, da bi se vzpenjal na lestevici uspešnosti, meni pa ni bilo od tega. S svojim življenjem sem bil več kot zelo zadovoljen. Ko me je po petih letih skupnega življenja pustila na cedi lu in se preselila k drugemu, se je zame začelo drugo poglavje življenja. Dobil sem občutek, da sem rojen pod nesrečno zvezdo. Po svoje sem bil zelo osamljen, daleč stran od primarne

družine, žena se je spentjala z drugim, počutil sem se, da sem ena navadna zguba. Svojo žalost in nesamozavest sem začel, podobno kot brat, utapljati v alkoholu. Da se z menoj nekaj dogaja, so opazili tudi bolniki. Ni mi bilo vseeno, pomagati si pa prav tako nisem mogel. Ena od sester me je, ko že ni šlo več drugače, zatožila direktorju zdravstvenega doma, kamor smo spadali, ta me je poklical na zagovor in jaz, bedak, sem mu vzvišeno zabrusil, da lahko grem, če jim nisem zadosti dober. Kljub temu da me je pregovarjal, sem vse skupaj poslal k hudiču in šel. Mogoče mi je bilo še najbolj žal za hčerko, ki je potem nisem videl skoraj deset let. Čisto sem se zapustil, tako na zunaj kot navznoter. Dokler sem imel še kaj prihrankov, je še šlo, ko jih je zmanjkalo, sem moral poprijeti za vsako delo, da sem dobil kaj cvenka za pijatko. Pil sem kot žolna, največ domače žganje, ki sem ga dobil pri različnih kmetih. Včasih, ko sem bil bolj pri sebi, sem pozdravil kakšno žival ali pomagal teletu na svet. Pustil sem se vzdrževati različnim ženskam, ki so bile starejše in dovolj neumne ter osamljene, da so vzele k sebi zgubo, kakršna sem bil. Žal se me je vsaka po tem, ko sem ji prvič pokozlal stanovanje, hitro naveličala. Nekoč sem se znašel v bližini rojstne hiše. Ne vem več točno, kaj me je privleklo tja. Mogoče sem se hotel pokazati očetu, da bi ta videl, kam me je pripeljala njegova 'ključavničarska'

vzgoja, ne vem več točno. Ni bilo hujšega udarca, kot je bil, ko me lastna mama ni prepoznala, ko sem stopil čez prag. Šele potem, ko sem ji povedal, kdo sem, je onemela in se bela kot stena ter vsa tresoča sesedla na kuhinjski stol. Ravno prav sem ga imel pod kapo, da sem ji začel očitati, da je ona kriva za moje stanje, ker se ni nikoli postavila zame, ko me je oče maltretiral. Bil sem res ogaben, še danes se sramujem vsake besede, ki sem ji jo vrgel v obraz. Začela je jokati, to me je malo streznilo, kajti moja mama zlepa ni potočila solze. Potem mi je predlagala, da mi postelje v kamri, da pridem k sebi in počakam očeta, ki je bil nekje po opravkih. Srečanja z očetom sem se na smrt ustrašil. Vidiš, kakšen slabič si, mi je poočitala, ko sem planil k vratom. Dokler ne boš tega slabiča odpodil od sebe, toliko časa bo šlo vse navzdol, je še dodala in se mirno, kot da me ni več v kuhinji, obrnila k štedilniku. Odtaval sem ven, sploh nisem vedel, kam bi šel, kaj bi po tem, kar mi je zabrusila v obraz, sploh naredil. Šele dosti kasneje, ko sem bil hudo bolan, staknil sem pljučnico, sem začel razmišljati o globoki jami, ki sem si jo sam skopal. Bližal sem se petdesetemu letu, hčerke nisem videl že skoraj deset let, bil sem zapit bedak z neurejenimi zobmi, ki ga nihče ni maral. 'Prespal' sem osamosvojitve, prespal sem, da so prišli drugačni časi ...«

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Anton Remic – kmečki sin, plemič z doktoratom znanosti

PETER COLNAR

Življenje Antona Remica (Remiz, Remitz), ki se je rodil 16. 1. 1748 na Gmajnici pri Komendi kot tretji sin Jerneja Remica in Marjete Breznik, nam dokazuje, da so nekateri uspešni Slovenci poskrbeli tudi za izobrazbo in življenje nadarjenih mlajših sonarodnjakov. Antonov oče je bil mlinar in kmet, mati pa je bila hči graščinskega upravitelja na Križu.

Leta 1757 je odšel v šolo v Kamnik in kasneje v Ljubljano. S pomočjo Petra Pavla Glavarja je avgusta 1767 odšel na Dunaj študirat pravo. Glavar je svoje premoženje zapustil revežem in za zidavo bolnišnice v Komendi. Kot

številnim dijakom je pomagal z denarnimi podporami tudi Antonu Remicu, ki je kasneje kot doktor znanosti in plemič tudi del svoje zapuščine v oporoki namenil za stalnega zdravnika v komendski Glavarjevi bolnišnici. Ob tem je bil nadarjeni Anton Remic, tako kot številni nadarjeni Kranjci, tudi prejemnik štipendije duhovnika Luka Knaflja. Knafljeve štipendije so sicer redno podeljevali vse od njene ustanovitve leta 1676 do razsula Avstro-Ogrske leta 1918. V tem času je prejelo Knafljevo podporo več kot 1200 slovenskih študentov, ki so študirali na dunajski univerzi. Med njimi je bila vsaj tretjina znanih

ljudi slovenskega kulturnega in političnega življenja.

Kljub denarnim težavam je Anton Remic leta 1773 na Dunaju doktoriral. Že naslednje leto je na Dunaju izdal svoje inavguralno delo, v katerem se odražajo razsvetljenjski pogledi na odnose med državno in cerkveno oblastjo. Remic je na Dunaju poklicno hitro napredoval. Postal je dvorni odvetnik in passauski svetnik. V inavguralni disertaciji je obravnaval upravičenost vladarja do nadzora in odobravanja cerkvenih norm. Zagovarjal je tezo, da vladar do pravico ima in jo lahko uveljavlja tudi s prisilo. Okoli leta 1783 je bil povzdignjen v plemiški stan.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Zduši pri Kamniku se je 16. 1. 1880 rodil politik, tudi minister Anton Sušnik. Leta 1921 je skupščini predložil avtonomistični ustavni načrt Jugoslovanskega kluba.
- V Solkanu se je 16. 1. 1882 rodil podjetnik Adolf Zavrtanik. V Lesah je odprl tovarno čokolade, iz katere se je razvila tovarna Gorenjka.
- Na Gašteju pri Kranju se je 18. 1. 1875 rodil arheolog, etnograf, čebelar in duhovnik, redovnik benediktinec Valter (pri krstu Franc) Schmid (Šmid).
- V vasi Mače pri Bistrici v Rožu na Koroškem se je 19. 1. 1801 rodil farmacevt in lekarnar Sebastijan Šavnik. Od 1864 do 1866 ter od 1869 do 1872 je bil župan mesta Kranj.

Kljub uspehu na Dunaju ni pozabil na domače in na Komendo. Nečaka je vzel s seboj na Dunaj in ga dal izučiti za mlinarja, bratu pa je pomagal iz dolgov, mu sezidal hišo in mlin, odkupil rojstno hišo od graščinske oblasti. S tem so njegovi postali svobodnjaki.

Remic je zavzetega čebelarja Petra Pavla Glavarja opozoril na tedaj na Dunaju

živečega čebelarja Antona Janšo in mu poslal njegovo knjigo o čebeljih rojih. Na sodelovanje z Glavarjem opozarja tudi Remičevo prizadevanje (na Glavarjevo prošnjo) na dunajskem dvoru, sicer neuspešno, za odpravo prepovedi velikonočne in teלוvske procesije na konjih, ki jo je cesarica Marija Terezija v Komendi prepovedala z odlokom aprila 1777.

Audreyjini peresniki z vodko

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Eno izmed zadnjih daril, ki sem jih dobila, je iz papirja, polnega zgodb, receptov, fotografij in neznanih dejstev. Imenuje se Pri Audrey doma.

Napisal jo je Luca Dotti, sin Audrey Hepburn iz nje-nega drugega zakona z italijanskim psihiatrom Andreo Dottijem. Luca, nekoč priznan grafični oblikovalec, vodi zdaj Sklad igralke Audrey Hepburn, namenjen lačnim otrokom in otrokom v stiski. Luca Dotti (*1970) je v knjigi zbral veliko še neznanih fotografij in mamu predstavil kot toplo, sočutno žensko, ki bi jo lahko označili kot 'mama pašta'. Neznansko rada je imela testenine in jih je znala v svoji podeželski hiši v švicarski

vasi Tolochenaz blizu Ženeve velikokrat pripraviti za prijatelje. Luč sveta je ugledala 4. maja 1929 v Ixellesu v Belgiji. Njen oče je bil angleški bančnik, mati pa nizozemska plemkinja, ki se je med drugo svetovno vojno s hčerko umaknila na Nizozemsko. Z Audrey sta bili velikokrat lačni. Po vojni je Audrey v Londonu študirala balet, ampak zaradi oslovskega kašlja, ki jo je pri šestih tednih spravil na rob smrti, se ji mišice niso razvijale, kot bi morale, in sanj, da bo nekoč velika balerina, je bilo konec. Audrey je začela delati kot model, saj je bila vilinsko krhka, s prelepimi očmi kot srna. Postala je muza pariškega kreatorja in prijatelje Givenchyja. Nekoč jo je v Monte Carlu videla francoska pisateljica Collette in bila prepričana, da je idealna za vlogo njene živahne junakinje Gigi. Audrey jo je pol leta uprizarjala v New Yorku, v gledališču Fulton, dobila zanjo nagrado in opozorila nase Hollywood. 1953 je z Gregoryjem Peckom posnela Rimske počitnice, romanco o angleški princesi in ameriškem reporterju, in za prvo vlogo dobila oskarja, honorar je bil 12.500 dolarjev. Posnela je več kot 30 filmov, eden najbolj gledanih je bil Zajtrk pri Tiffanyju. Za Elizo Doolittle v My Fair Lady je dobila 1.000.000 dolarjev. Zadnji film Vedno, v katerem je igrala angela, je

posnela s Spielbergom. Audrey se je po letu 1988 posvetila človekoljubnemu delu kot poslanka Unicefa v predelih sveta, kjer so bili otroci najbolj lačni, saj je dobro vedela, kaj je lakota. Smrt je 20. januarja 1993 pretrgala njeno ustvarjalno in človekoljubno delo ... a v spominu ljubiteljev filma ostaja za vedno kot svetla ikona.

Audreyjini peresniki z vodko

Za 4 osebe potrebujemo: tretjino velike čebule ali polovico pora, 230 g paradižnikovega pireja, ščep čilijevih kosmičev, 80 g masla ali deviškega oljčnega olja, 120 ml dobre ruske vodke, 120 ml goste sladke smetane, morsko sol, 500 g peresnikov, 30 g parmezana

V veliki ponvi na maslu ali olju prepražimo drobno narezano čebulo ali bele dele pora in dodamo paradižnikov pire ter znižamo temperaturo. Čez nekaj minut dodamo vodo, na majhnem ognju kuhamo približno 15 minut in dodamo sladkor, če omaka greni, in smetano.

Peresnike po navodilu skuhamo v slanem kropu; sol dodamo šele, ko voda zavre, jih odcedimo in jih dodamo omaki. Zvišamo temperaturo, dobro premešamo, kuhamo samo še minuto, da so peresniki enakomerno prevlečeni z omako, dodamo parmezan in ponudimo.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Minulo sredo je Kranjske vrtce, natančneje enoto Čebelica, obiskal predsednik Borut Pahor. Najmlajši, ki so mu pisali pismo in ga spraševali tudi o tem, kaj dela, so bili navdušeni nad obiskom, ob koncu pa so povedali, da jim je predsednik všeč, ker je pameten in lep. Za izjavo o obisku smo predsednika nato prosili še novinarji, skupaj z najmlajšimi, ki sicer še niso vedeli povedati, ali bi bili nekoč raje predsednik ali novinarji, pa smo mu z zanimanjem prisluhnili. V. S. / Foto: Tina Dokl

Naključne pomote pri pisanju naslova prejemnika lahko privedejo do novih poznanstev, ta pa hitro prerastejo v iskreno dopisovanje, prežeto z domišljijo, humorjem, razkrivanjem skrivnosti in prebujajočimi strastmi – to vedo vsi bralci uspešnice Proti severnemu vetru. Kdo ve, je morda tudi pričujoča praznična voščilnica nehote povzročila 'romantični zaplet'? S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (365)

Oblike duha

MIHA NAGLIČ

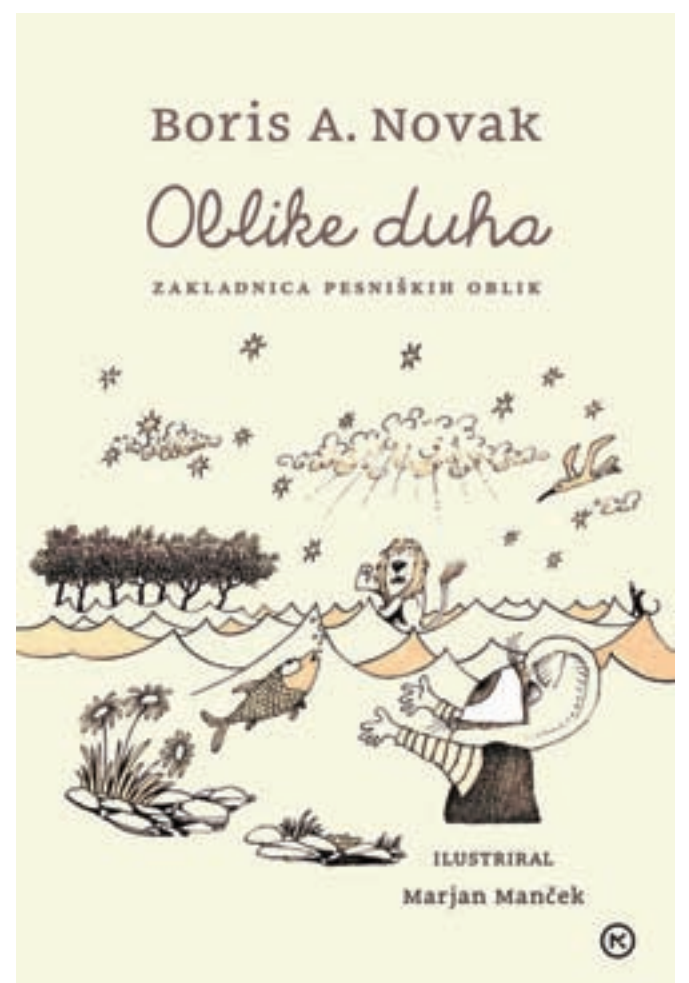
»Za poskus sem spraševal ljudi z različno stopnjo izobrazbe, kateri je najpomembnejši, najbolj domač in najbolj razširjen slovenski verz. Po splošnem prepričanju je to jambski enajsterec, čeprav po poreklu sploh ni slovenski, ampak italijanski (laški) enajsterec. Kot vemo, je ta verz v slovenski poeziji uveljavil Prešeren, saj je s svojim pretanjenim posluhom pravilno zaznal, da optimalno ustreza naravi slovenskega pesniškega jezika. Pod globokim in daljnosežnim Prešernovim vplivom je jambski enajsterec postal najvišji ritmični izraz slovenskega duha. Vendar se ne smemo slepiti: jambski enajsterec je ritem, ki

ga obvladajo pesniki, večina 'navadnih' ljudi pa ga sicer takoj razpozna, vendar verzov v tem ritmu ni sposobna napisati. Pisanje jambskih enajsterc zahteva vajo, vajeništvo, 'učna leta', zavesten pesniški napor. Očitno gre za 'učeni', in na-učeni ritem, za ritem slovenskih pesnikov, ne pa za ritem slovenskega ljudstva. / Vse drugače je s trohejskim osmercem, ki je ne le ritem slovenskih pesnikov, temveč tudi slovenskega ljudstva. Naj to trditev dokazem z izkušnjami iz lastnega uredniškega dela. Nekaj let sem z velikim veseljem urejal literarno revijo Kurirček, namenjeno otrokom. Takrat sem prebral cele kupe pesmi, ki so jih napisali učenci med sedmim in desetim letom starosti. Pri tem sem

ugotovil nenavaden pojav, ki mi je dal precej misliti o naravi slovenskega verza: velika večina teh otroških pesniških izdelkov je bila zgrajena na ritmu trohejskega osmerca! Kaj to pomeni? Ker se tega ritma otroci na tej starostni stopnji še ne morejo naučiti v – tako in tako antimuzični – šoli, to pomeni, da se ga naučijo doma. Metaforično rečeno: pijejo ga z materinim mlekom, vpijajo ritem uspavank in drugih pesmi, ki jih pojejo matere. Ko malce zrastejo, pa v igri na dvorišču dihaajo in živijo ritem otroških poštevank in izštevank. Ritem trohejskega osmerca!« (Str. 497–498)

Boris A. Novak, Oblike duha, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2016, 536 strani, 34,96 evra, www.emka.si

Navedimo zdaj po en primer obeh verzov. Prvi je jambski enajsterec: »O, Vrba! srečna, draga vas domača ...«, najbolj gorenjski od vseh Prešernovih verzov, z jambskimi poudarki na sodih zlogih. Drugi je trohejski osmerek (otroški ritem): »Biba leze, biba gre, / da bi prišla do gore ...« To sta samo dve od 220 pesniških oblik, ki jih pesniški prvak Boris A. Novak navaja v tej lepi in bogati knjigi, med njimi je 60 v slovenščini prvič upesnjenih form in 16 oblik, ki jih je sam izumil. Pri vsaki vsaj ena pesem za primer in razlaga za zahtevnejše bralce. Res prava »Zakladnica pesniških oblik«.

razpredrilo

GG

USODNO VINO SE VRAČA

S ponedeljkom se na male zaslone z novimi epizodami vrača priljubljena romantična serija Usodno vino. Ustvarjalci obljublajo nepredvidljive zaplete, nove ljubezenske zgodbe, pod vprašajem pa se znajde tudi ljubezen Nine in Martina, saj usoda že kuje svoje načrte.

Alenka Brun

Četrta sezona serije Usodno vino, ki jo bomo lahko spremljali na Pop TV, prinaša številne nove nepredvidljive zaplete in nove ljubezenske zgodbe. Trte so se v preteklih sezonah že bogato razbohotile in vsaj toliko tudi lovke spletkarjev. S svojimi grabežljivimi kremplji so zavedno zaznamovali življenja družin Dolinar in Rozman in tudi v četrti sezoni ne bo ravno veliko prizanašanja.

Tokrat bo zrelo prijateljstvo preraslo v predano ljubezen.

Nina in Martin še vedno verjmeta v ljubezen, a usoda ima z njima že svoje načrte. Se bosta njuni poti končno združili ali dokončno ločili? Bo primarijka Rebeka pestovala zlomljeno srce in komu bo Erik priznal svojo skrivnost?

Prihajata Maks in Šantal

V novi sezoni se bosta priljubljeni igralski zasedbi pridružila nova lika, Maks Zorc in divja Šantal. V Maksove z vsemi žavbami namazane čevlje bo stopil odlični Pavle Ravnohrib, Šantal pa bo upodobila Lara Jankovič, ki svoj lik opiše takole: »Prihaja Irena Vovk ali as divja Šantal. Je simpatična,

Pavleta Ravnohriba bomo spremljali v vlogi Maksa Zorca, podjetnika in milijonarja, ki sicer živi v Kanadi. / Foto: arhiv Pop TV

zgovorna, brez dlake na jeziku, ljubiteljica noči. Postala bo svetovalka za moško-ženske odnose, ker ne želi več biti lahka punca. S svojim stilom oblačenja in obnašanja nehotite meša štrene, čeprav jih ne želi.« Doda še, da je na snemanju vedno zabavno, saj je njen lik bolj komičen. Nadaljuje: »Najbolje od vsega pa je bilo, ko sem pri moškem delu ekipe požela ogromno občudovanja in komplimentov, ko sem bila preobrazena v Šantal.«

Pavle Ravnohrib o Maksu in računu brez krčmarja: »Maks Zorc je podjetnik, milijonar, ki sicer živi v Kanadi, vendar je še kako povezan z delom družine na Pomjanu. Vmil se je, da

bi maščeval smrt svoje mame. Ima kup izjemno pozitivnih lastnosti, a kruto otroštvo, ki ga je preživel v sirotišnici, ga je globoko zaznamovalo. Za dosego svojih ciljev manipulira z vsemi, ki mu prekrizajo pot. Nina Ivanič me je kmalu opozorila, da bova zagotovo imela kako skupno zgečkljivo sceno. Vzklilnil sem: 'Kaj se mi dogaja na stara leta, lepotice skačejo okrog mene!' Nina pa mi je odvrnila: 'Nič si ne domišljaj! Že šesti po vrsti boš, ki ga bo Ines najbrž ovila okrog prsta!«

Ga bo res? Bomo videli ... Četrta sezona Usodnega vina tako svoja vrata gledalcem odpira v ponedeljek, 23. januarja, ob osmih zvečer.

Lara Jankovič se v vlogi Irene Vovk oziroma divje Šantal dobro znajde. / Foto: arhiv Pop TV

Isaak in Manca gresta na turnejo

Pevska pot Isaaca Palme, Argentinca, ki je v zadnjem Slovenija ima talent osvojil drugo mesto, je s pomočjo ene od ljubljensk slovenskih src hitro napredovala. Kmalu po finalni oddaji se je na spletnih omrežjih pojavil videospot za pesem Oba, ki jo je Isaak posnel z Manco Špik. V mesecu dni, odkar je skladba uzrla luč sveta, si jo je ogledalo in jo poslušalo na spletu več kot milijon ljudi. To pomeni, da imata Manca in Isaac po določeni definiciji megahit, kar je čudovita popotnica za letošnje leto. Pevkine poslušalce v februarju čaka glasbeno presenečenje, o katerem pa je še skrivnostna. Glasbeni par se v prihodnjih mesecih odpravlja na pravo malo turnejo. Naznanila sta tudi VIP-akustični koncert, sledijo nastopi na televiziji, februarja pa ju lahko pričakujemo v Slovenskem pozdravu.

Foto: arhiv Menart

MEN'S NIGHT

VABLJENE TUDI DAME!

26. JANUAR, OB 20.00

V SODELOVANJU Z

JAKA

CINEPLEXX S. D. O. O., ŠMARTINSKA CESTA 130, LAIBLJANA

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
Vso svojo pozornost boste usmerili v načrt dela oziroma zaslužka. Kmalu boste ugotovili, kaj je bilo tisto, kar vas je vedno zablokiralo in s tem ustavilo. Vedno ste mislili na druge, sebe pa postavljali na zadnje mesto. Denarja boste zelo veseli.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
Sanjarili boste o stvarih, ki so za vas nedosegljive in morda zato še bolj vabljive. Na poslovnem področju imate visok cilj, ki ga boste dosegli prej, kot si to sploh lahko predstavljate. V koncu tedna se vam obeta zanimiv obisk, ki vas razveseli.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
Upočasnite tempo in ne prehitujte. Želja, ki jo imate, se vam bo izpolnila čisto ob pravem času. V delovnem okolju pa boste v tem tednu bolj opazovali, kot pa bili sami dejavni. Razne malenkosti bodo šle mimo vas. Četrtek bo vaš dan.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
Izkušnja iz prejšnjega tedna vas je drago stala, zato boste sedaj dobro premislili, v kakšne zadeve se podajate. Z določenimi osebami v prihodnje ne boste našli skupne točke, ne za pogovor, kaj šele za kaj drugega. Pohitite z nakupom.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
V splošnem smislu naporno obdobje bo kmalu za vami in bo le kot spomin opozarjalo, kaj se zgodi, če pozabite na določene obveznosti. V koncu tedna si boste vzeli čas samo zase. Preseneti pa vas nekdo iz preteklosti.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
V krogu prijateljev vas čakajo prijetne spremembe. Zopet boste dobili nazaj občutek, da ste priljubljeni in da si želijo vaše bližine. Vabljeni boste v večjo družbo, kot po navadi boste iskali razne izgovore, a tokrat jih ne boste našli.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
Obetajo se vam prijetni dogodki in ves teden se vas bo držala dobra volja. Izkoristili boste vsako možnost lepih trenutkov in nihče, čeprav rad, vas ne bo mogel spraviti s tira. Zvezde vam bodo naklonjene povsod.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Obeta se vam daljša pot, od katere boste poskusili potegniti vse najboljše. V prihajajočih dneh boste brezglavo zapravljali in nato mrzlično ugotavljali razlog za prazno denarnico. Ves svoj prosti čas boste posvetili ljubljeni osebi.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Težave, ki se vam bodo pojavile na delovnem mestu, bodo v manjše in premostljive, a vseeno se boste ustrašili. Presenečenje se vam odpira v obliki financ, tako da boste lahko poravnali stare obveznosti, ki vas bremenijo že kar nekaj časa.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
Vaše čustveno življenje se bo začelo počasi umirjati. Preteklost boste pustili pri miru in končno boste svobodno zadihali. Novih poti, ki so pred vami, se ne ustrašite, ampak pogumno stopite naprej. Finančno stanje se vam izboljšuje.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
V poslovnih zadevah boste v naslednjih dneh zelo uspešni. Veliko boste premišljevali tudi o zasebnem podjetništvu. Informacije bodo hodile z vseh koncev in nazadnje se boste spraševali, kje sploh ste. Projekt vam prinaša presenečenja.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
Kjer je želja, je tudi moč. Teга se tudi zelo dobro zavedate, zato nikar ne čakajte. Odgovore boste dobili, a ne prej, dokler ne boste sposobni pogledati resnici v oči. Nikoli ni prepozno, a vseeno pohitite. Iz tujine dobite pomembne novice.

TA JE DOBRA

Domov z avtobusom

Sinoči sem bil na ponovoletnem žuru. Ker sem preveč spil, sem se odločil, da pustim svoj avto pred gostilno in se domov odpeljem z avtobusom. Pripeljal sem se do policijske kontrole ob cesti, kjer so policisti ustavili več avtomobilov in preizkušali treznost voznikov z alkotestom. Ker sem bil v avtobusu, so samo pomahali. Domov sem prišel varno in brez praske, kar je bilo pravo presenečenje, saj pred tem nikoli nisem vozil avtobusa in niti ne vem točno, kje sem ga dobil.

Odvisno od tega, kdo uči

Oče ne preveč uspešnega sina pride v šolo na govorilne ure. Učiteljica mu pravi: »Dober dan, sedite prosim.« »Nimam časa, samo povejte mi, kako gre mojemu sinu.« »Ne prav dobro. Enica iz matematike, slovenščine in angleščine.« »No, dobro. Povejte mi raje, kakšen je pri športni vzgoji.« »Dober, zelo dober.« »In kakšen je po obnašanju?« »V redu fant. Zelo priden.« »No, vidite. Kar ga jaz naučim, je super, kar ga vi, je pa katastrofalno.«

Zgoraj in spodaj

V čakalnici pred nebeškimi vrati se neka duša glasno smeje. Nebeški vratar jo opozori, naj se pomiri, toda duša se smeje še naprej. »Pa, kaj je tako smešnega?« vpraša sveti Peter. »Oh,« se smeje duša, »jaz sem že pol ure tukaj, spodaj me pa še vedno operirajo.«

LAŽJI SUDOKU

2	4			9	1
	5			2	
	9	2	3		7
1		4	9		5
	3	1	5	8	
6		8	7		3
	1	9	2		4
	8			1	
3	7			6	8

Rešitev:

8	6	9	7	1	5	2	3	6
2	5	1	9	4	8	3	7	6
7	2	8	6	3	1	5	9	4
6	1	7	2	8	9	5	3	4
5	2	3	9	1	4	6	7	8
9	4	5	6	7	2	1	3	8
3	8	7	1	6	5	4	2	9
1	6	8	5	2	7	9	3	4

TEŽJI SUDOKU

6	2			7	5		
			1	2			4
				5			7
		9			7	1	8
		5			3		
2	8	6			4		
	1			8			
	6			9	5		
		2	7				9

Rešitev:

8	6	9	1	7	2	5	3
4	5	1	2	8	9	7	6
5	2	8	6	7	1	4	3
6	7	1	2	8	9	5	3
2	9	5	6	7	1	4	8
8	1	2	9	3	7	6	5
9	7	5	1	6	8	2	4
1	6	8	2	7	9	5	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Majhno še nikoli ni bilo tako veliko!

Izkoristite izjemno ponudbo vozil Volkswagen po čisto majčkene cenah! Veliki prihranki do 2.500 EUR, bon za financiranje do 1.500 EUR in bon staro za novo v višini 500 EUR.

Za več informacij o ponudbi se obrnite na našega prodajnega svetovalec.

Emisije CO₂: 180-82 g/km. Kombinirana poraba goriva: 7,8-3,4 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0733-0 g/km. Število delcev: 0,0099-0 x 10¹¹. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Akcija velja za vozila letnik 2016 na zalogi in za vsa nova naročila. Akcija ne velja za modela Beetle in Touareg ter za električna in hibridna vozila. *Višina prihranka je odvisna od modela. **Bonus v obliki znižanja maloprodajne cene vozila v vrednosti do 1.500 EUR z DDV velja v primeru hkratnega financiranja/najema vozila preko družbe Porsche Leasing SLO d.o.o. in permanentnega Porsche kasko zavarovanja vozila preko Porsche Versicherungs AG, podružnica v Sloveniji, ki je del skupine Porsche Finance Group Slovenia pod pogoji akcije VWBON17. Več na www.porscheleasing.si. Slike so simbolne.

GORENJSKI GLAS	DROBNA CEBULA	POLDRAG KAMEN	ZGORNJA OKONČINA	PRAVNI RED	OBLIKA IMENA LARA	ALUMINIJ	HOKEJIST ZUPANČIČ	OZIRISOVA ŽENA	REKA V RUSIJI	NOGO-METAŠ KARIČ
GOROVJE V MAKEDONJI	7					19			8	
AMORALA										
ZDRAVNIK (STAR.)						AZJSKI SADEŽ VRH NAD AJDOVŠČINO				
TRAVA TRETJE KOŠNJE			2				DARILO, POKLON ŽUPAN POD FRANCOZI			
TITAN			IZOLACIJA IZOTOP TORIJA (o)						GLAVNO MESTO ALBANIJE	SUROVINA ZA BARVILA
GRŠKA CRKA	23			RIMSKI POZDRAV GRADBENI MATERIAL				TANTAL MESTO NA HRVAŠKEM		
KORALNI OTOK				13	DRAMATIK FRITZ RUEMNA BARVA					
GORENJSKI GLAS	OSREDNJI DEL ČESA, JEDRO	ŽLAHTNI PLIN (No) STIKALO S TIPKO)						VZDEVEK ONASSISA		10
MOČAN PRIJEM Z ROKO						IGRALKA KACJAN		RALNA ZEMLJA NOJU PO-DOBEN PTIČ		
PARADIŽ				PRIPADNIKI ROMANOV HLAČMAN		30				
ČRT SLAVEC				VINO IZ HALOZ DUŠASOV MUŠKETIR	4				22	
ITALIK					STRUPENA KAČA IGRALKA TURNER				RUSKI REZISER (ANATOLE)	LETOVIŠČE V ITALIJI
DRŽAVA V INDIJI								MESTO V NIGERIJI BLAGAJNA		
OPATUJA PRI NOVEM BEČEJU								MESTO V DALMACIJI DEL OCESA		
KRALJEVIČ IZ MAHABHARATE	PAS PRI KIMONU		MESTO V ITALIJI ŠAHIST PIRC			9			TEHNECIJ ROMARSKI KRAJ NAD REKO	

SESTAVIL: F. KALAN	ŽENSKI SUKNJIČ	LETALO	VOŠČENA PLOŠČA V PANJU	MIRAN RUDAN	KRAJ PRI OPATJI	ANTIČNO MESTO OB NERETVI	GORENJSKI GLAS	AMERIŠKI REZISER (JEREMY)	IZRAELSKI PREROK	MESTO V FRANCIJI	GLAVNI ŠTEVNIK	ŽURNALISTKA ZADNJICA		14						6	
PEVEC STAVROS				1			VELIKO GODALO		12				17		VSEKAN DEL CESTE	HRV. PEVEC (GORAN)					
PRIPADNICA OBROV		25					VITEZOVA ZVEZDA VRH KONICE					27		POJAV NA VODI RIŽEVO ŽGANJE				GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE STEGNO			
NAJVEČJI MORSKI SESALEC				ARAGONEC								GRŠKI FILOZOF	JASNOST IGRALEC SOTLAR	3						ŽURNALIST	ANGLEŠKI GLASBENIK (A. A.)
LATINSKA NIKALNICA				DELOVNI ODSEK	VIŠEČ SNEŽNI ZAMET	24						NOČNO ZABAVIŠČE NAKANA, NAMEN					VULKAN NA SICILIJI NOVINARKA SUKLJE		21		
JANEŽ PO LATINSKO					REKA V ANGLIJI NAROD V LAOSU		26		FINSKO JE-ZERO, INARI REKA NA ČEŠKEM					SOZVOČJE TONOV AON, BEOTJEC	29					OSKAR DEV LIK IZ KNJIGE O DŽUNGLI	
AMARILIS APEKS KERALA LITVAK VARAŽDIN	OBČUTEK OB ZADREGI	ŽREBEC UREJENA MORSKA PLAŽA					NADLEŽNA ŽUŽELKA RT (MANJŠ.)				DRŽAVA OB IRANU EMIL NOLDE	16			PRIRODA						
GOZDNA PTICA				11		RIBJA KOŠČICA JAKOST, SILA				VEČJA NASELBINA STVAR, PREDMET				JEK	NAŠ PISATELJ (VITAN)	POKIMLJAJ SKANDI-NAVSKI DROBIZ				28	
RAFKO IRGOLIČ			IGRALEC CRUISE TANJA ODER			LUKA V JUŽNI ITALIJI TANTAL							KRAJ V ARGOLIDI ROBERT IRVING	15						GLAVNI ŠTEVNIK PAUL NEWMAN	
OSEBNO VOZILO						PEVEC DRAGOJEVIČ						GOZDNI PTIČ, LEŠNIKAR						NAČRT			
NOVOZELANDSKI DOMAČIN						KUBANSKI PLES									20			DEL STOPALA	5		

Avtohiša Vrtač, d. o. o., Kranj
Delavska cesta 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200
www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW TIGUAN
2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 1. februarja 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30		

DRUŽABNA KRONIKA

PETEK, TRINAJSTI

Ljubljanski Best Western Premier Hotel Slon je tradicionalno pripravil ponovoletno srečanje poslovnih partnerjev in prijateljev tega hotela in še dveh blejskih hotelov: Hotela Kompas in Best Western Premier Hotela Lovec.

Alenka Brun

Bil je petek, trinajsti, in če je tradicionalno srečanje, kjer se zbere precej slovenske hotelirske in gospodarske smetane, znanih slovenskih obrazov iz sveta turizma, pa tudi glasbe, gledališča, medijev, predvsem pa prijateljev simpatičnega in že precej prenovljenega in priljubljenega ljubljanskega hotela z zanimivo zgodovino, potem je vsako leto tudi tradicionalno, da se to zgodi na dan, ko zima pokaže svoje zobe in jo največkrat zagode z zanimivimi vremenskimi razmerami. Letos je skombinirala sneg in led, za nameček pa še veter.

Pri vходу v dvorano dogajanja sta goste sprejemala direktor Slona Gregor Jamnik in Nataša Keršič Razinger, direktorica blejskega Kompassa in Lovca. Sprejem gostov je tokrat trajal debelo uro. Med gosti smo opazili veleposlanika Črne gore Miomira Mugoša, pa časnega konzula Črne gore v Sloveniji Vojislava Kovača ter ljubiteljico kulture in mode Jožico Brodarič. Pevec Lado Leskovar je prišel v družbi nasmejane soproge Verice in sina Martina, ravno tako podjetnica Nevenka Črešnar Pergar – v družbi soproga Janeza Pergarja, ki je tudi častni konzul Južnoafriške republike. Opazili smo še vinarja Matjaža Četrtiča, šefico

ljubljskega turizma Petero Stušek, Planetovca Jerico Zupan, ki smo jo spremljali tudi v oddaji Kmetija nov začetek Brez cenzure, ter družabnega kronista Nejca Simšiča, vedno urejeno Sašo Zor, ki pri skupini Sava Hotels & Resorts skrbi za kongresni oziroma poslovni turizem ... Britanska veleposlanica v Sloveniji Sophie Honey se je udeležila srečanja v družbi svojega Petra Savizona, profesionalnega džezovskega in swingovskega pevcu, ki mu je pevka večera Hanna Mancini ob koncu nastopa prepustila mikrofona za pesem, dve. Največ zanimanja pa sta ta večer požela dva parastarata Tomislav Loboda s svojo precej precej mlajšo

Ksenijo in odvetnika Katarina Kresal ter Miro Senica.

Večer je pospremila tudi večerja, pri kateri so moči združili gorenjski in ljubljanski kuharji gostiteljskih hotelov, krožnike pa so pospremila vina Četrtič, Jakončič in Klinec. Za dodatno vzdušje in pridih petka z nesrečno (ali pa srečno) številko 13 pa je poskrbel poseben plesni nastop – tudi z nekaj vampirske note.

In ko smo že pri hrani: konec tedna se na Krvavcu obeta Gourmet cup 2017, pravi smučarsko-kulinarični praznik, kjer boste lahko ljubezen do belih strmin združili tudi z okušanjem dobrot znanih slovenskih chefov. Dogodek bo tokrat drugič in se vam spleča 'skočiti' pogledat.

Janez Pergar in Nevenka Črešnar Pergar, Nataša Keršič Razinger in Gregor Jamnik

Lado Leskovar (desno) v družbi nasmejane soproge Verice in sina Martina

Peter Savizon in Sophie Honey

Vojislav Kovač in Miomir Mugoša

Katarina Kresal in Jožica Brodarič

Ksenija in Tomislav Loboda

VRTIMO GLOBUS

Mariah Carey in Elton John zabavala svate

Mariah Carey (46) in **Elton John (69)** sta minuli konec tedna nastopila na zasebni poroki Irene Kogan, vnukinje enega izmed najbogatejših Rusov. John je odpel dvanajst pesmi, za kar je prejel dober milijon evrov. Mariah je nastopila kot posebna gostja in zato prejela honorar v višini dva milijona osemsto tisoč evrov. Devetnajstletna mladoporočenca je očarala s pesmijo We Belong Together.

Del denarja za bolne otroke

Kylie Jenner, najmlajša izmed sester Kardashian, je del izkupička od svoje kozmetične linije namenila organizaciji Smile Train. Podjetna devetnajstletnica je svoj zadnji produkt razprodala v trenutku in od tega stopetdeset tisoč evrov namenila za operacije otrok. »Tako zelo sem ponosna nate, ker imaš veliko srce, lepo dušo in ker delaš spremembe,« je radodarnost najmlajše hčerke komentirala Kris Jenner.

Johnnyja so izkoriščali menedžerji

Johnny Depp (55) je zadnja slavna žrtev kraje zaradi zaupanja napačnim ljudem. Igralec namreč trdi, da so se finančni upravljavci več let okoriščali na njegov račun in od njih zahteva malce več kot triindvajset milijonov evrov. »Gospod Depp je žrtev Roberta in Joela Mandela, odvetnikov hiše The Management Group, ki sta si na podlagi ustnih dogovorov prilastila več milijonov,« je pojasnil igralčev odvetnik.

Ashley Williams v veselem pričakovanju

Igralka **Ashley Williams (38)** je oznanila, da z možem spomladi pričakujeta drugega otroka. »Vesele novice. Gus si je zaželel ponija, namesto tega pa bo dobil bratca,« se je pošalila igralka, ko je sporočila veselo novico. Nosečnost je potrdila le nekaj mesecev po tem, ko je s svetom delila pretresljiv esej o splavu.

Lea Stroj je 24-letna Kranjčanka, ki jo v teh dneh lahko srečate tudi v avli naše časopisne hiše. Prijazno vam postreže s kavico, medtem ko vi čakate na plačilo naročnine za naš časopis. Lea je sicer še študentka, v prostem času pa se navdušuje nad plesom. / Foto: Grega Flajnik

Prezimovanje živine na prostem

V mrazu imajo živali večje potrebe po energiji.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V zimskem času, še zlasti v dneh z nizkimi temperaturami, tudi v naše uredništvo dobivamo (elektronska) sporočila in telefonske klice, v katerih občani izražajo ogorčenje nad prezimovanjem pašnih živali na prostem. Na upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin v zvezi s tem pojasnjujejo, da je prezimovanje pašnih živali na prostem vse bolj pogost način reje, ki pod pogojem, da je izveden pravilno, ne predstavlja tveganja za dobrobit živali. »Na prostem lahko prezimujejo različne vrste živali, primerna za tako rejo so goveda, predvsem krave dojlje, presušene krave in plemenske telice, ter ovce in konji. Prezimovanje krav na prostem je v obdobju njihove mlečnosti za rejce večji izziv, saj jim je zato, da jim ne bi upadla

mlečnost, treba zagotoviti poseben režim krmljenja. Kadar so zelo mrzli dnevi, se namreč pašnim živalim potrebe po energiji povečajo od 15 do 20 odstotkov. Takrat živali pojedjo več krme, da si zagotovijo dovolj energije za vzdrževanje telesne temperature,« pojasnjujejo v upravi in dodajajo, da morajo biti živali tudi pozimi, tako kot vse leto, na prostem zavarovane pred neugodnimi vremenskimi razmerami, plenilci in drugimi nevarnostmi. V neugodnih vremenskih razmerah morajo imeti najmanj zaščito pred močnim vetrom in suh prostor oziroma suho mesto za počitek, pri tem pa je zavetje lahko naravno (grmovje, gozd) ali grajeno. Še zlasti v času hudega mraza je pomembno, da so živali čiste in suhe, saj ima mokra in z blatom zamazana dlaka manjšo izolacijsko sposobnost.

Pomagajmo ob hudi zimi na Balkanu

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Evropo je v teh dneh zajela huda zima. V mnogih državah na Balkanu so temperature padle pod minus 20 stopinj Celzija. Ekstremni vremenski pogoji so še zlasti močno prizadeli ljudi v Srbiji, tako revno

prebivalstvo kot tudi begunce, ki so nastanjeni v begunskih centrih. Prizadeti nujno potrebujejo pomoč pri nakupu kurjave, prenosnih peči, plačilu elektrike, toplih odevi in tudi hrane, zdravil in drugih življenjskih pripomočkov. Še posebno so ogroženi starejši. Tudi Slovenska

karitas se želi odzvati klicu na pomoč, za prvo pomoč na prizadetih območjih je že namenila štiri tisoč evrov. Zbrana donacije bodo posredovane Caritasu Srbije ter Caritasu Bosne in Hercegovine, ki sta že začeli s pomočjo. Svoj dar lahko prispevate na: Slovenska karitas, Kristanova ulica

1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, Koda namena: CHAR, BIC banke: LJBAS12X, Sklic: SI00 625, Namen: ZIMA SRBIJA IN BIH. Prispevek v višini pet evrov je mogoče posredovati tudi z SMS-sporočilom KARITAS5 na 1919. Prispevajo lahko uporabniki Telekoma Slovenije, SI.mobila, Tušmobila, Izimobila in T-2. Slovenska karitas se vsem že vnaprej zahvaljuje za solidarnost.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 21. 1.

17.20, 21.10 RAZCEPLJEN
17.40 MLADI LEVI: POLNOST ČASA
19.30 DRUŽINA BREZ ZAVOR
13.30, 15.50, 18.10, 20.30 DEŽELA LA LA
13.50, 15.40 BALERINA IN VIKTOR, sinhro.
20.50 ZAKAJ RAVNO ON?
14.00 ZAPOJ, sinhro.
16.00, 19.10 PR'HOSTAR

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 21. 1.

17.30, 19.50 RAZCEPLJEN
18.30, 22.10 DRUŽINA BREZ ZAVOR
20.30 ČREDA
16.00, 20.40 DEŽELA LA LA
20.50 KITAJSKI ZID
13.40 ASASINOV NAZOR
18.20 ASASINOV NAZOR, 3D
14.00, 15.50 BALERINA IN VIKTOR, sinhro.

17.40 ROGUE ONE:

ZGODBA VOJNE ZVEZD, 3D
13.45 VSE ZA PRSTAN
20.15, 22.25 ZAKAJ RAVNO ON?
14.40, 16.50 ZAPOJ, sinhro.
13.50, 16.10 ZAPOJ, 3D, sinhro.
15.40, 19.00, 22.30 PR'HOSTAR

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 20. 1.

18.00 DEŽELA LA LA
20.15 ZA VSAKO CENO

Sobota, 21. 1.

18.00 POŠAST MOLI, sinhro.
20.00 DEŽELA LA LA

Nedelja, 22. 1.

17.00 POŠAST MOLI, sinhro. (+ delavnica)
19.00 LOVING

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 20. januarja

20.00 Ingmar Villqist: HELVERJEVA NOČ (v Stolpu Škrovec)

Sobota, 21. januarja

10.00 MALI MEDO (matineja; v dvorani PGK)
19.30 Jonas Žnidaršič: JONAS. (v dvorani PGK)
20.00 Ingmar Villqist: HELVERJEVA NOČ (v Stolpu Škrovec)

Ponedeljek, 23. januarja

19.30 Ljudmila Razumovska: DRAGA JELENA SERGEJEVNA (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 20. januarja

19.30 Koncert: Vokalni band KREATIVO

Nedelja, 22. januarja

10.00 LILI IN PTICE PRAVICE (matineja)
19.00 MAME (komedija)

www.gorenjskiglas.si

Prebujamo se skupaj

vsak dan od 6 - 10 ure

RADIO
KRANJ
97.3

Gorenjski megasrček

Klara

Mitja

Selitev že težko čakata

Zaradi zapletov pri možganski operaciji je Kristina Klaneček iz Železnikov pred pol leta po levi strani telesa ohromela. Danes sicer že hodi s pomočjo palice, a stopnice v bloku premaguje z veliko muko, zato težko čaka, da se s partnerjem preseli v primernejše občinsko stanovanje.

ANA ŠUBIC

Železniki – Kristini Klaneček in njenemu partnerju Jožetu Gergarju se je pred pol leta življenje obrnilo na glavo. Kristina je vse od otroštva bolela za epilepsijo, ki je bila, kot pravi, verjetno posledica cepljenja. Julija lani so jo zdravniki napotili v Nemčijo na možgansko operacijo, ki jo je sicer rešila epilepsije, a je prišlo do zapletov, zaradi česar je po levi strani telesa ohromela. »Na začetku je potrebovala takšno nego kot majhen otrok,« se spominja Jože. Sledila je rehabilitacija v zavodu Soča, kjer so Kristino osvobodili invalidskega vozička. Konec oktobra se je vrnila domov in z vztrajnostjo je okrevala do te mere, da danes hodi s pomočjo palice – s težavo seveda. »Terapij nimam več, doma izvajam predpisane vaje. Sem trmasta in upam, da se bo stanje še izboljšalo. Noga mi okreva hitreje kot roka, ta še nima prave moči. Se pa tudi potrudim, da grem ob spremstvu nekoga vsak dan ven, da razgibam nogo, čeprav sedaj zaradi leda ne upam,« nam je zaupala Kristina. A pot iz stanovanja je vse prej kot enostavna, premagati mora več kot 50 stopnic, saj z Jožetom živita v bloku, v občinskem stanovanju v tretjem nadstropju.

Selitev v primernejše stanovanje je tako postala neizogibna. Imela sta veliko srečo, da se je sprostilo

Selitev v pritlično stanovanje bo Kristini Klaneček in Jožetu Gergarju precej olajšala življenje.

občinsko stanovanje v pritličju njunega bloka, v katerem bodo potrebne določene prilagoditve gibalno ovirani osebi. Kot je pojasnila Martina Logar z Občine Železniki, bodo potrebni manjši posegi, kot so sprva predvidevali, saj Kristina ne uporablja več invalidskega vozička. »Februarja bomo izvedli določene prilagoditve v kopalnici, prav tako morajo biti vsi tlaki na istem nivoju, kar je zelo pomembno pri oteženem gibanju,« je pojasnila Logarjeva in poudarila, da bo glavna pridobitev selitve v pritličje, da se bodo izognili stopnicam, medtem

ko naj bi na osmih stopnicah, ki jih je vseeno treba prehoditi do pritličnega stanovanja, poskrbeli, da se bo Kristina imela kam opreti. Ocene stroškov, ki jih bo križala občina, še nimajo, za prilagojeno notranjo opremo pa bosta morala poskrbeti uporabnika.

Jože in Kristina se zaradi njene invalidnosti srečujeta s precejšnjimi stroški, ki jih sama ne zmoreta, zato sta zelo vesela pomoči dobrih ljudi. Hvaležna sta, da so se organizatorji novembrskega dobredelnega koncerta Sončki dobrote odločili, da bodo del izkupička

v višini 940 evrov namenili njunim potrebam, z denarno pomočjo so se izkazali tudi Jožetovi sodelavci in delodajalec. Kristinina operacija mu je povzročila veliko stroškov, saj so ga bivanje v Nemčiji in prevozi stali okoli pet tisoč evrov. »Po selitvi bova potrebovala tudi prilagojeno pohištvo, na primer nižje omare,« je dejal in dodal, da bo izvedba odvisna od razpoložljivih sredstev. Najbrž bosta za to namenila tudi izkupiček koncerta, pri čemer so jima organizatorji obljubili še pomoč z lastnim delom in iskanjem sponzorjev.

PREJELI SMO

Kitajski športni center v Medvodah

V zadnjem času so pisali in govorili, celo svetniki medvoške občine, da bi na mestu nedokončane športne dvorane v Medvodah s kitajskimi investitorji zgradili zimskošportni center. Medvođe z vsemi športnimi objekti in možnostmi rekreacije na število prebivalcev sodijo v sam svetovni vrh. Veliko se je že zgradilo in se še verjetno tudi bo. Seveda ima to svojo ceno in zahteva veliko sredstev, ki pa jih občini pogosto primanjkuje.

Nesmiselno in neodgovorno je, da bi zaradi vsečnosti ali mogoče osebnih koristi ponujali prostor oz. zemljo tujim investitorjem, v tem primeru kitajskim poslovnem. Veste, kitajsko gospodarstvo, predvsem njihov način širjenja vpliva v svet, je povzročilo marsikje gospodarsko krizo in brezposelnost. Kitajski delavci, ki delajo za človeka nevredno življenje, in ceneno blago, ki ga izvažajo po vsem svetu, povzročajo nelegalno konkurenco in krizo na lokalnem nivoju. S tem dobičkom nekateri »državni poslovneži« kupujejo in gradijo pomembne projekte, ki jim dajejo moč in vpliv. Kitajci so mnogoštevilni narod in po svetu v revnih deželah kupujejo zemljo in prostor pod soncem, za svoj interes, ne za pomoč lokalnemu prebivalstvu. Tudi v športu je ogromno pranja denarja za višji interes. Zagotovo bi kitajski poslovneži v Medvodah želeli imeti svoj vpliv in še kaj. Morda bi bili Medvoščani izrinjeni iz tega prostora!?! Nič ni zastoj.

Tuje naložbe ne prinašajo vedno novih delovnih mest, pogosto ekološko obremenitev okolja in poceni delovno silo. Žal pogosto vsečni politiki, pohlepni po podkupninah in kratki slavi, z neodgovornostjo povzročajo krivico ljudem ter nepopravljivo škodo narodu. Prodajajo narodno lastnino za svoj hvalospev. Medvođe naj imajo toliko športnih objektov, kot jih zmorejo vzdrževati in potrebujejo za občane Medvod in za trženje okoličanom, da lažje pokrijejo stroške in da ni moteče za Medvoščane.

Če propadajoča športna dvorana za Soro trenutno nima pravega lastnika ali pa potrebnega denarja, naj projekt počaka na ugoden čas. Dvorana, ki ni namenska, bo tako in tako za rušenje in se bo gradila nova. Mogoče bo tam stala tovarna, ki bo ljudem dajala delovna mesta in kruh. Zaradi zim brez snega Medvođe niso primeren kraj za razvijanje zimskega športnega centra. Še naši zimski športniki zaradi pomanjkanja snega odhajajo v tujino na zimskošportne priprave.

Svarilo vsem, ki krojite razvoj Medvod z okolico: Ne ponujajte tujcem zemlje in ne dopustite, da nekdo drug razpolaga s prostorom, ki pripada Medvoščanom. Ne se obnašati kot naši neodgovorni politiki, slabi gospodarji, ki nič svojega, ampak najboljša kmetijska zemljišča na elitnih lokacijah ponujajo tujcem za drobiž. Naši predniki so se borili, krvaveli za to zemljo in ta prostor, ki ga trenutno mi lahko uživamo, zato je naša dolžnost, da ga ohranimo prihodnjim slovenskim rodovom.

DAMJAN ZORE, MEDVODE

www.gorenjski-glas.si

Četrto leta zastoj – 25 %

Dragi naročniki, v letu 2017 bodo izšle 104 številke Gorenjskega glasa. Cena ene številke je 1,85 evra, celoletna naročnina brez popusta znaša 192,40 evra.

Ob plačilu letne naročnine vam priznamo kar 25-odstotni popust, kar pomeni prihranek v višini 48,10 evra, za letno naročnino pa boste odšteli le 144,30 evra!

To pa še ni vse: poleg plačila letne naročnine boste v naši avli lahko spili tudi kavico ter izbrali eno od sedmih daril (na fotografiji).

Vabljeni na Gorenjski glas, Bleiweisova 4 v Kranju (poleg lekarne in nebotičnika, nasproti glavne avtobusne postaje) vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure. Se vidimo!

Gorenjski Glas

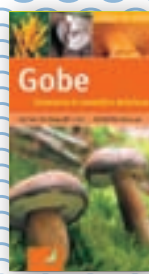
Izberite svoje letošnje darilo

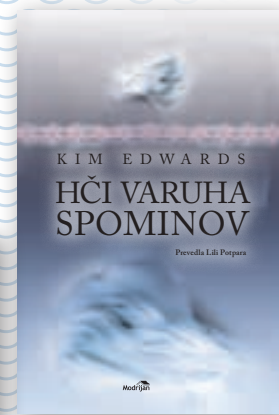
vodnik po naravi Drevesa in grmi

kava Barcaffe 250 g

vodnik po naravi Gobe

roman Hči varuha spominov

knjiga Ena žlahtna štorija

avtomatski dežnik

bombažna brisača 50 x 100 cm

Popust in darilo veljata le za fizične osebe. Daril ne pošiljamo po pošti. Kolekcijska darila je omejena.

ANKETA

Mrzla zima –
višji računi

ALEŠ SENOŽETNIK

Letošnja zima je že nekajkrat pokazala zobe, ko so se temperature spustile krepko pod ledišče. To se pozna tudi na stroških ogrevanja, še zlasti pri starejših in slabše izoliranih gradnjah. O tem, koliko se nizke temperature poznajo na njihovih računih, smo povprašali Kranjčane.

Irena Rahotina:

»Mrzla zima gotovo prispeva k nekoliko višjim stroškom za kurjavo. Doma temperaturo sicer reguliramo s termostatom, tako da nimamo prevroče in račun ni po nepotrebem višji.«

Marko Petrič:

»Na računu za kurjavo se kar pozna, da so te dni nizke temperature. Privarčevati poskušam predvsem tako, da ogrevam takrat, ko sem doma, sicer pa temperaturo v stanovanju znižam.«

Miro Hafnar:

»Mrzla zima se malo pozna tudi na kurjavi. Vseeno pa pretirano ne varčujem, saj nočem, da bi me zaradi tega zeblo. Čeprav imam rad zimo, pa že težko čakam pomlad in toplejše vreme.«

Miha Štefančič:

»Zaradi nizkih temperatur za kurjavo ne zapravim kaj dosti več. Imam namreč novo peč in dobro izolirano hišo, tako da teh težav nimam. Popazim le toliko, da doma vzdržujem sobno temperaturo.«

Miro Šavs:

»Nizke zimske temperature se kar poznajo, malo tudi zaradi slabo izolirane hiše v središču mesta. Poskusimo privarčevati tako, da ne kurimo po nepotrebem, sicer pa se že veselim pomladi.«

Igrali so se s predsednikom

Slovenski predsednik Borut Pahor je na povabilo otrok in vzgojiteljic obiskal kranjski vrtec Čebelica, kjer je dobil kar nekaj zanimivih vprašanj in nalog, z otroki pa je tudi plesal in se igral.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Jeseni so otroci iz starejše vrtčevske skupine predsedniku Borutu Pahorju poslali pismo, v njem pa so napisali, da bi ga radi spoznali, mu pokazali slovensko zastavo, ki so jo naredili, zapeli himno in ga tudi kaj vprašali. Napisali so mu, da sodelujejo v projektu Spoznajmo Slovenijo in da se želijo pogovoriti, kako bi Slovenijo naredili še lepšo.

»Ko so nas iz urada predsednika poklicali, da se je odločil, da nas obišče, smo bili zelo presenečeni. Otroci so bili navdušeni, imeli so veliko zamisli, kaj bi počeli skupaj in kaj vse bi ga vprašali. Obiska so se veselili celo najmlajši in danes so že od jutra težko čakali nanj,« je povedala organizacijska vodja vrtca Čebelica Špela Pirih. V enoti Čebelica je namreč kar 148 otrok, zanje pa skrbi 17 vzgojiteljic in vzgojiteljev.

Predsednika Boruta Pahorja sta že ob vhodu pričakala Žana in Andrej ter ga povabila v igralnico, kjer so otroci najprej zapeli himno, nato pa so mu zastavili tudi štiri naloge. Vse je odlično opravil, saj se je izkazal

Predsednik Borut Pahor je obiskal otroke v vrtcu Čebelica in z njimi tudi zaplesal. / Foto: Tina Dokl

tako v poznavanju pesmi kot športa. Uganil je celo razliko med skokom Petra in Domna Prevca ter si zaslužil veliko srce, ki so mu ga otroci odtisnili s svojimi dlanmi.

»Otroci zelo strogo ocenjujejo, a mislim, da so bili zadovoljni z mano. Povedal

sem jim, da sem srečen, ker so tako ponosni na svojo domovino. Otroci pa niso le ponosni na svojo domovino, temveč od nje tudi veliko pričakujejo. V pismu, zaradi katerega sem prišel, so zapisali, da si želijo, da bi bila Slovenija lepa, da se

ne bi pripravili, da ne bi vozili čez rdeče luči, da bi imeli vsak dan sončen,« je povedal predsednik Borut Pahor in dodal, da se bo zelo trudil zlasti za to, da bi se čim manj pripravili.

Predsednik je bil navdušen tudi nad pogumom otrok, ki so mu zastavljali različna vprašanja. »Ko smo pred desetimi, petnajstimi leti obiskovali otroke, so bili zelo zadržani, sedaj pa so samozavestni, imajo svoja stališča in komaj čakajo, da jih povedo. Tako dobivamo ambiciozno generacijo, ki pa hkrati razume vrednote, kot so solidarnost, enakost in podobno. Zato imam, ko pridem med mlade, lepe občutke,« je tudi povedal predsednik Pahor, ki je otroke iz Čebelice povabil, da ga obiščejo v predsedniški palači v Ljubljani, kjer si bodo lahko ogledali prostore in se posladkali s sladlodom.

»Zelo smo ponosni, da nas je predsednik obiskal, veseli pa me zlasti, da je znal prislunhiti otrokom. To pomeni, da otroke ceni in se zaveda, da so to prihodnji kreativci naše družbe,« je povedala v. d. ravnateljica Kranjskih vrtcev Irena Fabian.

Poštar za en dan

Vlado Goltez z Bistrice pri Trziču je nekaj sokrajanov razveselil z novoletnim darilom, časopisom Gorenjski glas.

Vlado Goltez pri prebiranju torkove izdaje Gorenjskega glasa

SUZANA P. KOVAČIČ

Bistrica pri Trziču – Nekaj izvodov časopisa Gorenjski glas z datumom 30. decembra 2016 je imelo zanimivo potovanje, preden je prišlo do bralcev. Takole se spominja Vlado Goltez, ki je na zanimiv način izkusil delo poštarja: »Zjutraj tega dne sem zgodaj vstal, pogledat sem šel ven, ali je poštar že prinesel Gorenjski glas. Priden – tako kot vedno – ga je dostavil, po nesreči pa mu je padel en paket časopisov na cesto. Polno obloženi poštar, kar je bilo pričakovati v prazničnih dneh, tega seveda ni mogel opaziti. Paket sem pobral, ga odnesel domov, in ko se je naredil dan, sem časopise

raznesel po okoliških hišah, ker sem vse naslovnike dobro poznal. Vmes je poštar že izvedel, kaj se je pripetilo, in se mi je okrog poldneva prišel osebno zahvalit.« Vladu raznašanje ni bilo prav nič odveč, je pa več kot 15 naslovnikov sam razveselil in presenetil z novoletnim darilom, Gorenjskim glasom. V njegovi družini je Gorenjski glas pri hiši že petdeset let.

Vlado Goltez se je ob pripovedovanju, kako je biti poštar za en dan, spomnil na dogodek iz petdesetih let prejšnjega stoletja, ko je poštar njegovi stari mami pokojnino prinesel ob desetih zvečer na silvestrovo. Seveda poštar od praznično obložene mize ni odšel praznih rok.

vremenska napoved

Ob koncu tedna bo dokaj sončno, a po nižinah mrzlo zimsko vreme. Veter bo šibak, v gorah bo mrzav počasi popuščal.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-10/-2 °C

SOBOTA

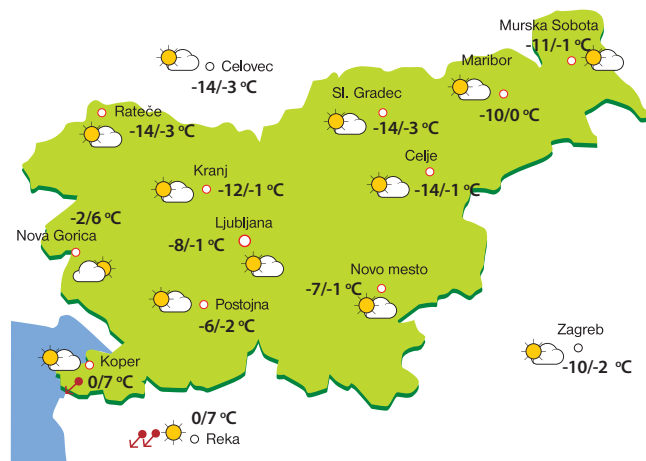

-11/-1 °C

NEDELJA

-9/0 °C

Veterinarji nadzorovali skrb za živali v mrzlih dneh

Kranj – Uradni veterinarji uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin so med 5. in 11. januarjem prejeli 41 prijav o živalih, ki so bile tudi pri nizkih temperaturah na prostem. Na podlagi prijav so izvedli 26 pregledov, dodatno pa še 485 pregledov na kmečkih dvoriščih. V treh primerih so ugotovili, da je treba urediti krmišče in v enem primeru poskrbeti še za tekočo vodo, v enem primeru pa je imetnik živali umaknil v hlev. Lastniku hišnih živali, ki ni poskrbel za živali, so izdali ureditveno odločbo in uvedli prekrškovni postopek, enak postopek pa so uvedli tudi proti lastniku, ki so mu odvzeli psico z mladičem in jo namestili v zavetišče.